

Ivo Mijo Andrić

ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA

Zbornik hrvatskih i
poljskih aforista

Ivo Mijo Andrić

ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA

Zbornik hrvatskih i
poljskih aforista

2025.godine

Ivo Mijo Andrić
ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA
Zbornik hrvatskih i poljskih aforista

Nakladnici:

Udruga hrvatskih aforista i humorista
Digitalne knjige i priređivač

Za nakladnike:

Mladen Vuković
Nenad Grbac

Recenzentice:

doc. dr. sc. Antonina Kurtok, Šlesko sveučilište u Katowicama
dr. sc. Ivana Dizdar, Filozofski fakultet u Splitu

Ilustracije:

Frano Cebalo, Jacek Frąckiewicz, Nađan Dumanić,
Miroslaw Hajnos, Andrzej Majewski, Emil Strniša

Knjiga je financirana iz Fonda neraspodijeljenih sredstava Društva hrvatskih književnika.

**ZVIJEZDE
NAS Ivo Mijo Andrić
GLEDAJU
S NEBA**

© Copyright Ivo Mijo Andrić. Sva prava pridržana.

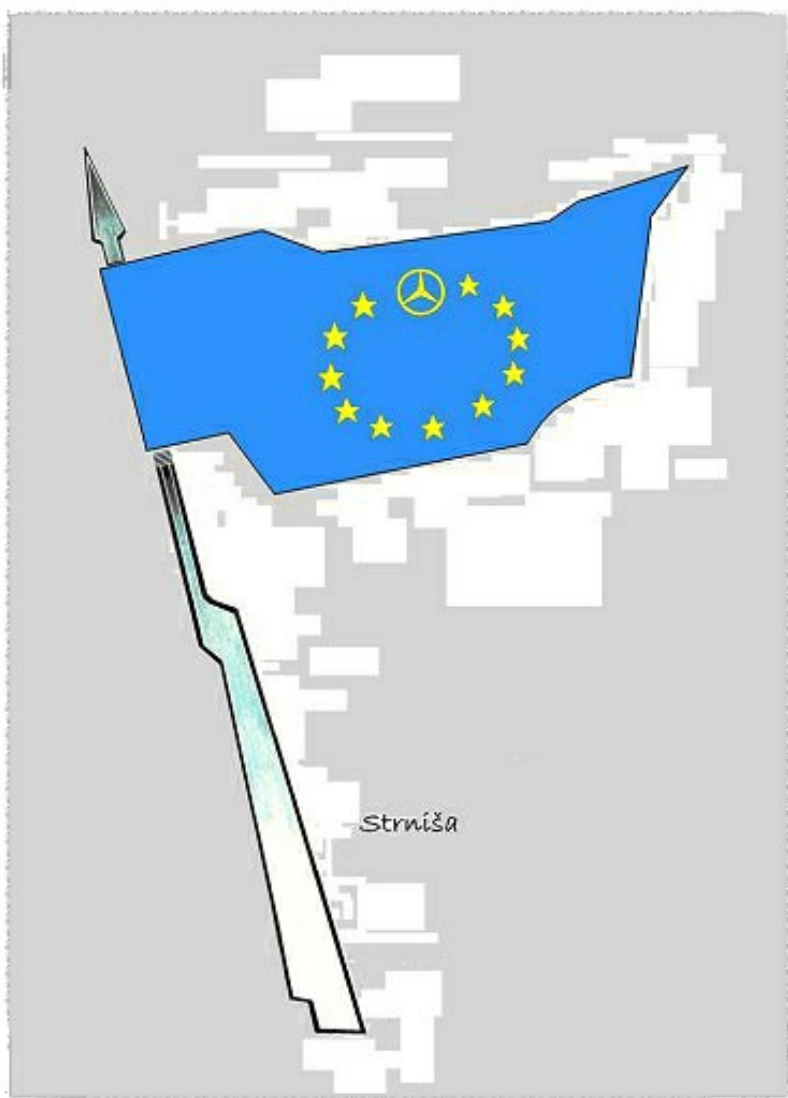
Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

*Posvećeno hrvatskim i poljskim
aforistima, humoristima i zapisivačima
kratkih mudrih i vedrih misli.*

Ivo Mijo Andrić

Pripremio: Ivo Mijo Andrić

Uredio: Nenad Grbac

UVODNE RIJEČI PRIREĐIVAČA

Na stazama aforizma kojima se krećem duže od pola stoljeća susreo sam se sa stotinjak autora kratke mudre misli i pročitao nekoliko stotina njihovih knjiga. S mnogima od njih družio sam se ili se družim godinama i desetljećima, dijeleći vedre trenutke koji produžavaju život i čine ga podnošljivijim i ljepšim. U tom razdoblju napisao sam oko dvije stotine recenzija, bilješki, osvrti i prikaza knjiga aforizama, uglavnom autora iz balkanskih zemalja, a manjim dijelom i iz država Europe i svijeta te ih objavio u dvije posebne knjige.

Sve naprijed spomenute brojke tek su mali dio onoga što sam u dvije trećine svoga života prošao i spoznao družeći se s aforizmima i kratkim mudrim i duhovitim mislima višestruko većeg broja pisaca, čije sam dubokoumne zapise i promišljanja pročitao u brojnim zajedničkim knjigama, almanasima, zbornicima, antologijama i drugim skupnim literarnim djelima. Tu sam upoznao i zapamtio mnoga velika imena i djela svjetskih mislilaca i mudraca, počev od grčkih, rimskih, istočnih i zapadnih mislilaca, pa do onih iz brojnih drugih zemalja svijeta koji su stvarali u prošlom i ovom stoljeću.

Jedan od tih aforističkih velikana s kojim započinjem ovu uvodnu besjedu vrhunski je poljski umjetnik kratke misli i riječi Stanisław Jerzy Lec (Stanislav Ježi Lec). Sada već dalekih šezdesetih godina dvadesetog vijeka, dok je Lec još bio živ, kao tuzlanski srednjoškolac, čitajući beogradski humoristički list „Jež“ i neke druge novine iz toga vremena, prvi put sam se susreo s njegovim 'nepočešljanim mislima'. Već tada se između nas razvila, u literaturi poznata 'ljubav na prvo čitanje', koja traje do danas i trajat će do moga odlaska s ovoga svijeta.

Aforizam se tako uselio u moju stvaralačku maštu i u radnu sobu i nije ih napuštao ni u vrijeme rata i varljivog mira, kad me inspiracija odvodila na neka druga polja književnog stvaralaštva. Kratka vedra i mudra misao uvijek mi je bila iskra koja je palila spisateljski plamen i

grijala mi tijelo i dušu, budeći u njima nova lirska i prozna nadahnuća.

Prisjetio sam se ovog važnog detalja iz mladosti kad sam započinjao pripreme zbornika hrvatskih i poljskih aforista. Lec mi je u tom zahtjevnom i odgovornom poslu bio bistri izvor misli i svijetlo odredište koje me usmjeravalo prema zajedničkom cilju prezentacije misaonih savjeteža poljske i hrvatske aforistike. On je, zapravo, bio hidrocentrala koja je proizvodila izmjeničnu električnu energiju i napajala stranice ove knjige svjetlošću kakvu su prije njega mogli isijavati samo veleumni poljski i hrvatski znanstvenici, kakvi su bili: dvostruka poljsko-francuska nobelovka za fiziku i kemiju Maria Skłodowska-Curie (Maria Kiri Skłodovska), i hrvatsko-američki slavni pronalazač Nikola Tesla. Znanstvenici epohe svjetskoga glasa, koji su najvidljiviji smjerokazi za ljepšu budućnost ljudi ovoga planeta.

U sferi aforistike i humorističko-satirične misli i riječi blizak njima bio je i ostao poljski satiričar, pjesnik, filozof i pisac Stanisław Jerzy Lec. U hrvatskoj aforistici nema takvih svemoćnih imena, ali ima nekoliko stvaralaca koji su napisali vrijedna djela sastavljena od kratkih misaonih uradaka koje će nadživjeti ovo, kao i mnoga vremena bliske i dalje budućnosti. Vjerujem da ćete njih, kao i druge, svake pažnje vrijedne poljske autore, prepoznati kad budete čitali ovaj zbornik.

Poljska je zemlja u kojoj je rođeno, ili je u njoj živjelo, 17 dobitnika Nobelove nagrade. Petoro njih su pisci, a ostali su znanstvenici iz drugih područja stvaralaštva i pronalazaštva. Hrvatska, koja je 7-8 puta manja po broju stanovnika i teritoriju, ima dvojicu znanstvenika i jednog pisca, kojima je dodijeljena Nobelova nagrada za vrhunska stvaralačka postignuća. Po ocjeni poznavalaca aforizma i kratke misli tu čast je u svoje vrijeme zaslužio i Stanisław Jerzy Lec, ali ga je ona neopravdano zaobišla. Da nije, danas bi aforizam bio jedna od najpriznatijih književnih vrsta, a aforisti i njihova djela znatno bi se više cijenili i poštovali. To, nažalost, nije tako i aforistika je, unatoč evidentnom napretku u kvantitativnom i kvalitativnom

smislu, nakon Lecova odlaska u vječnost, i nakon urušavanja socijalizma, potisnuta s javne društveno-političke i kulturne scene. Demokratizacija društvenih odnosa proširila je slobodu stvaralaštva, ali je suzila medijske prostore za javno publiciranje aforističkih i humorističko-satiričnih sadržaja. Njima je uglavnom preostao samo internet, koji se još uvijek u većini zemalja nalazi izvan kontrole državnih vlasti i moćnih političara.

Tako je i Poljska, kao zemlja najpoznatijeg svjetskog aforističara, od devedesetih godina prošlog stoljeća doživjela gašenje dotad postojećih humorističkih listova, kao i rubrika humora i satire u dnevnim listovima. O tome piše i svjedoči poznati srpski i svjetski satiričar i antologičar Aleksandar Čotrić, kome sam kao i cijenjenim kolegama Andrzej Majewskom i Mladenu Vukoviću neizmjereno zahvalan za vrijedan pogovorni doprinos u stručno-teorijskoj eksplikaciji aforističkog stvaralaštva i prezentaciji njegovog povijesnog razvitka na našim i širim prostorima. Slična situacija zadesila je i Hrvatsku, ali i neke druge balkanske i europske zemlje. Umjesto procvata duha i duhovitosti, pod raznim političkim pritiscima dogodio se pad na javnoj i društvenoj sceni i humor je potisnut u sferu individualnog stvaralaštva sa suženim mogućnostima javnog publiciranja. Postali smo preozbiljni i zatvoreni u vremenu kad su mogućnosti društvenog razvedravanja i relaksacije političkih odnosa bile bolje nego ikada ranije. Hoće li se to stanje promijeniti i kada, teško je reći i napisati s optimističkom pouzdanošću.

U socijalizmu, koga mnogi nazivaju komunizmom, postojala je državna cenzura, ali humorističko-satirični listovi i časopisi nisu gašeni, niti su ugrožavani njihovi vedri sadržaji. Demokratski kapitalizam u bivšim socijalističkim zemljama uveo je nova pravila koja dozvoljavaju slobodu humorističko-satiričnog i aforističkog mišljenja, ali samo u svojoj kući i u slijepim ulicama. Dakako, dozvoljavaju i javne prezentacije o trošku autora koji takve duhovne tvorbe stvaraju i objavljuju. Rijetke su države čija ministarstva

kulture daju potpore za objavljivanje, ili za otkup objavljenih knjiga aforizama i humorističko-satiričnih sadržaja.

U prilog ovoj sumornoj konstataciji navodim izjave dvojice poznatih poljskih aforista, koji ističu: „U Poljskoj se takozvani službeni faktori i književni saloni plaše aforizma i bježe od njega kao đavo od krsta“ – (Andrzej Majewski). „Lec je uzdigao aforistički žanr do savršenstva i prenio ga na druge kontinente. Stvorio je intelektualni kvasac; posijao je ljubav prema paradoksima u umovima mnogih mladih pisaca; stvorio je svoje nasljednike koji mogu učiniti aforizam jednim od najvažnijih književnih žanrova u 21. stoljeću; takav majstor mora imati dubok utjecaj na suvremenu poljsku književnost. Ovaj utjecaj je već vidljiv, i nastavlja se.“ – (Wojciech Wiercioch).

Slična ocjena može se dati i za hrvatsku aforistiku koja je, od osnivanja Udruge hrvatskih aforista i humorista (2017. godine), doživjela stvaralački i publicistički uspon i procvat kakav nije zabilježen u prethodnim periodima kada nije postojala politička i medijska blokada i prešućivanje kakvo danas postoji. Naravno, s tim se političari i neki vlasnici listova i časopisa ne bi složili, ali to je njihov problem koji je nesagledivo štetan za ovu vrstu književnog stvaralaštva. Jer, potiskivanje humora i satire s javne, kulturne i društveno-političke scene slabi duh naroda i odvraća književne teoretičare od toga da se bave ovom, u današnje vrijeme podcijenjenom, i gotovo pa nepoželjnom vrstom književnog stvaralaštva.

Unatoč nepovoljnoj, i krajnje lošoj društvenoj klimi, pisci neće izgubiti volju i potrebu da i na ovaj način, kratkom, satiričnom i dubokoumnom vrstom stvaralaštva iskazuju svoj odnos prema politici, ekonomiji, kulturi i drugim područjima društvenog života. Naprotiv, loš društveni status potjecat će ih da još više pišu i objavljuju, makar to bilo na svoj račun i na vlastitu štetu. I makar znali da nositeljima vlasti u današnje vrijeme nisu dobrodošli partneri za otvoreni društveni dijalog.

Zbornik hrvatskih i poljskih aforista u takvom ozračju nije samo zrno nade, već je klip zrelog kukuruza koji donosi sjeme za neka nova polja i neke nove rodnije godine od ovih današnjih ispunjenih ratovima i prijemorima kakve zdrava pamet i duhovit um ne bi mogli, znali, niti bi htjeli priuštiti sebi ni drugima. Danas nam se događa ono što plitki umovi mogu sebi dopustiti, a drugima servirati kao gotovu stvar skuhanu u šupljim političkim loncima koje će kad-tad trebati popraviti ili zamijeniti novim, boljim i dugotrajnijim. Narod nije zaslužio da mu se kuhaju životne sudbine u takvim loncima i bakračima, premda je i sam, na demokratskim višestranačkim izborima, tome doprinio.

Ali, sve se mijenja u ljudskom životu pa će se i to, nadajmo se, promijeniti jednog lijepog dana. A možda i prije, po scenariju neke čovječnije i vedrije božanstvene komedije. U svakom slučaju, ne dao nam Bog gore drame i tragedije od ove koju danas gledamo i koju smo do jučer gledali i proživljavali.

Ne razmišljajte o tome dok čitate aforizme i vedre misli poljskih i hrvatskih satiričara i aforist majstora. Među njima, ponajprije, Stanisława Jerzyja Leca, Gabriela Lauba, Jandra Drmića, Tomislava Supeka te brojnih drugih osvjedočenih velemajestora kratkih, mudrih i produhovljenih misli i riječi, koje se i danas rado slušaju i citiraju na javnoj sceni kao i u vedrim ljudskim govorima i razgovorima.

Mudre misli i lijepe riječi oduvijek su bile i uvijek će biti pokretači zdrave ljudske aktivnosti i općedruštvenog napretka.

Ivo Mijo Andrić

BISERNE MISLI IZ MORA MUDROSTI

Ivo Mijo Andrić (1948., Čanići, Tuzla). Pjesnik, aforist, humorist, esejist, prozni i dramski pisac. Objavio više od sedamdeset knjiga poezije i proze, od čega je dvadesetak zbirki aforizama, satiričnih pjesama i epigrama. Živi i stvara u Zagrebu.

Život mi visi na koncu – koga djelo krasi!

Kod nas i vukodlaku traže dlaku u jajetu.

Da nismo bili svoji, i danas bi bili – njihovi.

Knjigu života treba držati stalno otvorenom,
ako je želite čitati do kraja.

Mudra šutnja uvijek kaže više od govora!

Duboko u nama vidi se... površnost.

Najbolje se osjećam kad se ničega ne sjećam.

Rodni kraj se napušta kad se više ne može spojiti kraj s krajem.

Što se više krećemo, cijene nekretnina sve su dalje od nas.

Došao je k sebi. Dalje nije mogao.

Najdublje tonu oni koji su puni sebe.

Nije dobro kad su muškarci zadovoljni, a žene... nezadovoljene.

Željko Bajza (1946., Poznanovec, Bedekovčina). Piše poeziju, aforizme i stručne knjige. Doktor je tehnoloških znanosti i znanstvenik po vokaciji. U Poznanovcu je utemeljio susrete pjesnika i recitatora 1970. godine. Živi i stvara u Zagrebu.

Surovost je znak slabosti, a dobrota znak radosti.

Doma se otkriva smisao života ljudskog bića.

Carstvo je nade u ovoj zemlji.

Priroda je istina, ona u svakoj duši druge crte ima.

Ni dobro, ni zlo, nije daleko od života.

Težak je put vrline, ali je ugodan plod.

Čovjek je sam svoje ogledalo.

Brodolom savjesti lomi i vjernike i nevjernike, i meke i čvrste.

U meni se bori odnos izmjenjivosti i kontinuiteta,
nagon strasti i nagon življenja.

Zablude i obmane rade nesuglasja.

Temelj mogega vrijednosnoga sustava jest: biraj najbolju ponudu
jer visina se boje oni koji jedva po zemlji plaze.

Josip Balaško (1941., Brezovica). Piše poeziju i prozu za djecu i mlade, aforizme, humoreske, priče i romane. Objavio više desetaka knjiga. Član je Društva hrvatskih književnika. Priredio je antologiju hrvatskog aforizma „Hrvatska aforistika 1847. – 2018.“.

Izabrali smo ih svojom voljom da bismo se vladali po njihovoj.

Sposoban glasnogovornik sposoban je najviše toga – prešutjeti.

Kad država cvate, porezni obveznici dobivaju alergiju.

Za vladajuću stranku koja se daje smekšati misle da je trula.

Uravniovala je ravnopravnost u siromaštvu.

Opozicija je veoma opterećena. Ima većinu iznad sebe.

Spali su na niske grane premda su duboko pustili korijenje.

Pazite, prosjački štap je moćna batina.

Kapitalisti caruju. Zato ima sve više dvorskih luda.

Više volim da me dobar vođa razočara nego loš oduševi.

Tek kad sam mu rekao da se nosi, spoznao je koliko je težak.

Postala je opća praksa da se ide na specijalizaciju.

Kako krpati kraj s krajem kad se ne vidi kraj?

Bili su spremni pogledati mu kroz prste, ali su prsti bili predugački.

Magla se najviše hvata za vedra vremena.

Plodnom tlu jednako se raduju i žito i kukolj.

Nema lovostaja za vječna lovišta.

Zvonimir Balog (1932., Sveti Petar Čvrstec, Križevci – 2014., Zagreb).
Pisao aforizme, poeziju i prozu za djecu, mlade i odrasle. Objavio
više desetaka knjiga, od čega je nekoliko knjiga aforizama i humora.
Nagrađivan za književno i likovno stvaralaštvo.

Kad je Bog stvarao čovjeka – vrag mu je pozirao.

Čovjek je Bogov najveći promašaj, koji ga stoji ugleda.

Da Bog hodi vidljiv Zemljom,
vrag bi mu se zacijelo ponudi za glasnogovornika.

Subotari vjeruju u Boga samo subotom.

Prednost Boga je da on vidi svoje vjernike čak i kad ga nema.

Najrašireniji je oblik praznovjerja – vjerovanje u sebe.

Oh, Bože, kako si se sjetio načiniti ženu?
U što si gledao dok si je stvarao?

Ima Boga! Englezi polako, ali sigurno postaju Crnci.

Eunusi su izašli na ulice sa zahtjevom da im se vrate – jaja.

U bračnom trokutu suprug je onaj kut s predznakom – tupi.

Kamen do kamena – palača. Čovjek do čovjeka – rulja.

Čovjek nikada nije tako blizu nevaljalosti kad mu je dobro.

Čovjek je jedini stvor u svemiru koji laže, puši i telefonira.

Ako ne znaš kamo ideš, svi su izgledi da si već stigao.

Od punog pištolja samo je prazna glava opasnija.

Uđemo li u Europu, nećemo li se opet naći iza Karpata?

Najbolje su glasnogovornice koje znadu šefu šaptati na uho.

Otišla je pravda k vragu otkad joj se sudi u Den Hagu.

Hrvati i za okruglim stolom redovito sjede na čošku.

Sve nam je džabe kad umjesto tužiteljstva imamo tuži-babe.

Seweryn Eugeniusz Barbag (1891. – 1944.). Aforist, humorist, muzikolog i skladatelj.

Ljudi sve pamte osim vlastitog grijeha.

Poštenje u narodu uživa veći ugled nego genijalnost.

Nikad ne idite na put bez povratka.

Ne dopustite da vas dugo čekaju oni koji vas ne očekuju.

Skratite put kojim se vraćate da vam se ne bi odužio.

Žene gaje nadu i kad im ništa drugo ne uspijeva.

Jednostrana je ljubav tragedija, uzajamna – komedija.

Žene zovu zavodnikom muškarca kome ne mogu odoljeti.

Tko od žene traži zakletvu, prisiljava je na krivokletstvo.

Prostitutka i pisac bratske su duše: oboje prodaju slabu robu za male novce.

Wojciech Bartoszewski (1955.). Aforist, satiričar, humorist i pisac. Objavio više knjiga.

Aforizmi su kao djeca koja se drže majke istine.

Aforističar cvrkuće istinu.

I u paklu postoje svijetli trenuci.

Patnja je istina do bola.

Ravnodušnost je usahli bijes.

Govor vjetra tumači se šuštanjem lišća.

Ljubav je fenomen – svuda je ima, a svima nedostaje.

Za sreću žene potreban je muškarac. Za nesreću – dovoljan je muž.

Žena je dobra vila, ako je njen muž financijski čarobnjak.

Radi uvjerljivosti, istini treba ponekad dodati malo laži.

Riječi su samo utezi misli.

Na prvu liniju svi gledaju iskosa.

Feliks Barušić (1864., Kloštar Ivanić – 1917., Slavonski Brod). Aforist, humorist, pripovjedač, filozof, profesor u učiteljskim školama. Godine 1911. prvi u Hrvatskoj objavio zbirku naslovljenu „Aforizmi“.

Čovjek je najčešće rob svoje slobode.

Sloga je ujedinjenje ljudi protiv drugih.

Predugo umiru samo bolesni. Zdravi umiru brzo.

Za pasjih dana stradavaju – ljudi.

Što se više krije, jače se opaža.

Nada je u stanju čovjeka ne samo održati, nego i uništiti.

Na noge se čovjek podiže glavom.

Kad se javlja nada, slabi vjera.

Ludu možeš prevariti lažju, mudraca samo istinom.

Život je lončar koji modelira ljude po narudžbi društva.

Ne treba tražiti lijeka za mačji kašalj.

Duje Bašić (1907., Prugovo kod Splita – 1971., Zagreb). Pisao je pjesme i aforizme i zapisivao kratke misli. Radio je u Zagrebačkom dramskom kazalištu i na Muzičkoj akademiji.

Višak riječi kvari sve ostalo.

Gdje roditelji nisu temelj djeci, nisu ni svrha.

Tko trči za razonodom, zaostaje za napretkom.

Što razum neće, ni ruka ne hvata.

Idući za ljudima, dolazi se k sebi.

Komu je rad glavnica, vrijeme mu je kamata.

Lakšim putem lakše se promaši cilj.

U mrtvim predmetima ima živih primjera.

Neke su prepreke i putokaz.

Gdje je pravde, nema spora.

Prilike lakše mijenjaju ljude nego ljudi prilike.

Ivan Bašić (1960., Split). Diplomirani kriminalist. Piše poeziju, crtice i aforizme. Objavio četiri knjige. Živi i radi u Splitu.

Ne odustaj od svojih snova. Budi neprestano budan.

Naizmjenično su se nosili; malo on križ, malo križ njega.

Partija je izgubila partiju, jer je partijala.

Tko zahvaća u širinu, ne dohvaća dubinu.

Ne igraj se istinom. Budi njezin igrač.

U Hrvatskoj ne manjka doktora. Previše je bolesnika.

Toliko je brzo govorila, da joj ni misao nije mogla upasti u riječ.

Dugi prsti zatvor dohvaćaju.

Male ribe sigurnost traže u jatima. Velike u dubinama.

Nemam vikendicu. Imam vikend i dicu.

Zgažen cvijet još snažnije zamiriše.

Iza plitkih država stoje duboke.

Zoran Bašić (1957., Imotski). Piše aforizme, poeziju, tekstove za glazbu i sklada. Živi i stvara u Podstrani kraj Splita.

Znamo da demokracija košta. Mnoge Hrvate koštala je obiteljskog srebra.

Kad se političari malo zaigraju, nastane velika prljava igra.

Vjerovali smo im. Sad smo dokazani krivovjernici.

Kad silnici drmaju zemljom, katastrofe su normalna pojava.

Novi vjetrovi pušu. A, mi smo oduvijek na vjetrometini!

Svoj sam, na svome! Beznadan čovjek u beznadnoj zemlji.

Nekad smo se crvenjeli zbog ideologije. Danas od stida.

Jedinstveni smo! Nikad više bratstva i jedinstva.

Opet su na vlasti. Recidivisti!
Tjelohranitelji su redovito uz njih. A mi ugroženi!

Pravi sam mađioničar! Gubim i ono što nemam – živce.

Usamljeni ekscesi masovna su pojava.

Nije lako dijeliti sudbinu svoga naroda. Teška je to pokora.

Đuro Bel (1953., Čakovec). Piše poeziju, prozu i aforizme na kajkavskom narječju. Uređivao je lokalne novine. Predsjednik je Zrinjske garde u Čakovcu.

Ne hrčem, samo glasno spavam!

Nemojte me krivo shvatiti, nekako se ne veselim svojoj posljednjoj večeri.

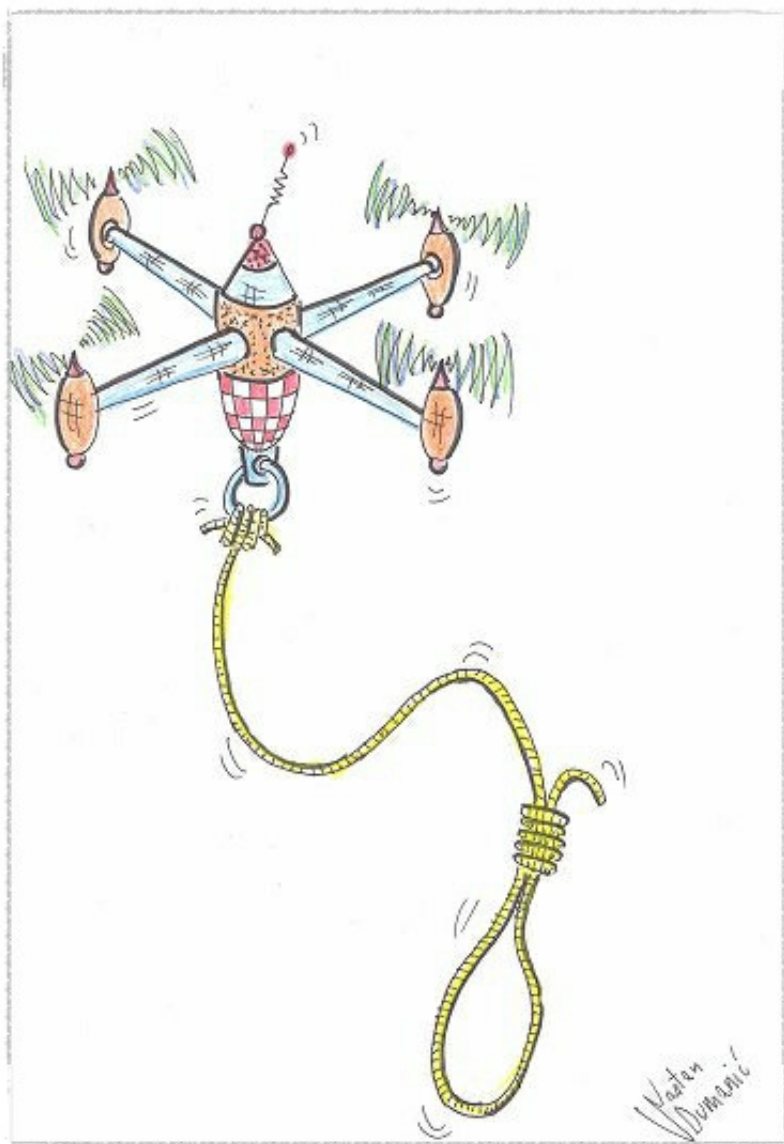
Što je istina – istina je: u politici su tovari najdalje dogurali.

Nije sve poskupilo, već samo ono što moram kupiti.

Svaki od nas je kovač svoje sreće, a nitko nema majstorsku diplomu.

Za dug život treba poživjeti bar do svoje smrti.

Mi u Lijepoj Našoj igramo šah na 64 kockice.

Prije korone je sve bilo lakše... I ja sam bio dvadeset kilograma lakši.

Po vinima nas bije dobar glas, a po leđima tko stigne.

Kruha i igara; kome je do igara ako nema za kruha.

Józef Bester (1863. – 1897., Kraków). Aforist, humorist, satiričar i prozni pisac.

Obavezujuće naredbe olakšavaju život – onima koji ih izdaju.

Nije točno da ljubav zahtijeva žrtvu – žrtva zahtijeva ljubav.

Ljubav treba poklanjati kao cvijet, a ne vješati je kao kamen oko vrata.

Političkoj odluci potrebno je moralno pokriće.
Nemoralnoj odluci potrebno je političko pokriće.

Nikada nije kasno da stupiš na put vrlina, ali je ponekad prerano.

Uzročnost znači da iz jedne greške nastaje cijeli lanac pogreški.

Maska štiti bolje od vizira.

Snovi slabih – bijeg od realnosti. Snovi moćnih formiraju realnost.

Čovjeku ne treba ništa osim onoga što mu je dala priroda – osim novca.

Velika je mana žena što na njih gubimo previše vremena.
Ali to je najljepše izgubljeno vrijeme.

Krzysztof Bilica (1946.). Aforist, humorist, satiričar, prozni pisac i muzikolog.

Gomilu može da prevari samo onaj koga ona nije prevarila.

U pravu je onaj koji to pravo priznaje drugima.

Žene naših snova ne daju nam da spavamo.

Bolje je reći istinu nego je čuti.

Pritjerani uza zid ,našli su točku oslonca.

Borba protiv dosade može biti smrtno dosadna.

Zaboravljeni ne zaboravljaju.

Vješanje o fenjere počelo je u epohi prosvjetljenja.

Ako hoćeš zaspati, ne budi uspomene.

Tko ima slabo pamćenje mora to da zapamti.

Prevelike riječi mogu da zaglave u grlu.

Ne pravi scenu! Siđi s nje!

Tko tvrdi da svi lažu, i sam mora lagati.

Cijena čistih ruku je zagađena voda.

Nulu je lako zakotrljati.

Nije moguće vjerovati u Boga, i ne vjerovati.

Ako te prati tuga, ne žali se da si sam.

Nas je Poljaka 38.000.000. Ima li tu previše nula?

Marko Ivica Blažević (1958., Blaževići kod Tomislavgrada, BiH). Piše aforizme, poeziju i prozu i bavi se enigmatikom. Završio elektrotehnički fakultet. Živi i radi u Livnu.

Bezgranična je patnja onih na granici.

Jašu te i kad si na konju.

Krvotok države najviše vole krpelji.

Nije sve uredu s onim tko kaže da je sve uredu.

Tko polako oduzima, brzo množi.

Mnogi slušaju, a malo tko posluša.

Tanka je linija između života u oblacima i života u magli.

I kruh u ruci može biti uteg na nozi.

Dobio je po zubima, jer je darovanom konju gledao u zube.

Sjeme kulture još se može naći u zabačenim krajevima.

Wanda Błońska-Wolfarth (1934. – 2010.). Objavljivala pod pseudonimima: Stella Varcaby, Franciszek Welczar, Michał Kasprzycki, Krecia Pataczkówna. Bila je novinarka, književnica i prevoditeljica.

Dvoje su idealan broj kad je riječ o množini.

Iskrenost je neprijatelj prijateljstva.

Plakanje je iskazivanje vlažnih osjećanja.

Ono što je lako uvijek netko drugi učini.

Da biste postali zvijezda, treba zasijati.

Nije teško živjeti sam ako nekoga čekate.

Nemoj biti obična budala. Budi neobična.

Sastanak je najproduktivniji način gubljenja vremena.

Mudrost je pretvaranje vlastitih problema u tuđe.

Moji prihodi i ja odavno živimo odvojeno.

Tajna je ono što svima govorimo pojedinačno.

Optimizam je najsmješniji pogled na svijet.

Ljubav je bolest, koja popravlja duševno stanje.

Ružnoća ima prednost nad ljepotom – nije prolazna.

Glavni razlog za razvod je – brak!

Drago Bosnić (1951., Opatija). Diplomirani je pravnik. Piše poeziju, glazbene tekstove i aforizme. Objavio sedam knjiga pjesama i dvije knjige misli i aforizama. Živi i stvara u Zadru.

Opasno je imati nadu veću od pameti.

Neki su se izborili poslije rata.

Ne brine me globalno zatopljenje koliko globalno zatupljenje.

Oni koji vuku kao konji, često ispadnu magarci.

Sve više ljudi boluje od depresije, a čovjek nikad nije ugodnije živio.

Najljepše godine svoje mladosti provedeš učeći ono što ti u životu neće trebati.

EU budućnost: bogati na švedski stol, siromašni na kontejnere.

Lako je pričati o ratu u miru.

Čovjek vidi dokle mu mozak vidi, a ne oči.

Do šezdesete godine moliš Boga da ti nešto dâ,
poslije šezdesete moliš Boga da ti nešto ne uzme.

Dugo je putovanje do sreće, iako se ključ za sreću nalazi u nama.

Ivan Boždar (1936., Gradište kod Županje – 2020., Zagreb). Pisao pjesme, priče, aforizme, dramske tekstove i znanstveno popularne crtice za djecu, mlade i odrasle. Objavio je brojne knjige, od čega dvije zbirke aforizama. Prevođen na više jezika. Nagrađivan za književno stvaralaštvo.

Bog je naš samohrani otac.

Gdje god se pojave Jude, netko će biti raspet.

Božji sinovi danas vise na zavodima za zapošljavanje.

Bogu se možemo najbolje odužiti da se ne zadužujemo.

Kad moral postane novac, brzo se potroši.

Život nekog mazi, a nekog mazne.

Tko nema svoje ja, ima svoje jao.

Male zemlje imaju velika groblja.

Smisao mudrosti nije da se prilagodi budalama.

Ruke pomirbe najprije treba izvaditi iz džepova.

Pakao radi dok iz njega ne izađe posljednji vrag,

Dok smo Bogu za leđima, vragu smo pri ruci.

Rupe u zakonu najbolje se krpaju lovom,

Ivan Bradvica (1949., Veljaci kod Ljubuškog, BiH). Diplomirani je inženjer građevinarstva. Objavio je četrdesetak stručnih i znanstvenih radova iz geotehnike te šesnaest knjiga pjesama i osmislica. Živi i stvara u Zagrebu.

Preobraženje

Preobraženje je otvaranje prema istini.

Razum

Razum je pastir pastira.

Sukobljaši

Neimaši i imaši – uvijek sukobljaši.

Apstrakcija

Podrijetlo je apstrakcije vjera.

Brak

Brak je povezivanje poznatih i nepoznatih veličina znakom jednakosti.

Duša

Toliko volim svoju dušu da ću joj na koncu žrtvovati svoje tijelo.

Odlučivanje

Slučajnost često odlučuje.

Pokretanje

Nedostatak pokreće.

Pozitiva

Životu je po volji, kad je sin od oca bolji.

Čistoumac

Čistoumac je rijetka krijesnica u mraku života.

Čuvanje

Ne čuvati plemeniti dio sebe je izgubiti svo blago.

Ostajanje

Ja ću otići, moje riječi će ostati.

Wiesław Brudziński (1920. – 1996.). Aforist, satiričar, humorist i prozaist.

Imajte strpljenja za dvoje: za sebe i za svoga šefa.

Protjerani iz raja nisu dokaz njegovog postojanja.

Zahvaljujući greškama mladih, stariji stječu iskustvo.

Pegaz mora imati konjske živce.

Ne čitaj naglas – između redova.

Ne budi uspomene koje ne spavaju snom pravednika!

Satira – plakat na zidu plača.

Čuvaj pesimizam za crne dane.

Pravi prijatelj prepoznaje se u nevolji – do koje nas je doveo.

Ne leti previsoko! Neće te primijetiti.

Stigao je na cilj i odmah je poslužio kao meta.

Aforističar je autor citata za knjige drugih ljudi.

Poljaci nisu guske, ali bi neprestano spašavali Rim!

Neki neće da idu u provinciju, već je stvaraju oko sebe.

Kako prolazi vrijeme, naši preci čine sve slavnije podvige.

On bi ispovjedio sve svoje grijehe da ispovijed nije tajna.

Janko Bučar (1952., Borovik, Krašić – 2016., New Delhi, Indija).
Aforist, humorist, satiričar. Bio je poznati svjetski putnik i istraživač.

Pucnji u prazno s visokih položaja najviše pogađaju obične ljude.

Nepošten se rad najpoštenije plaća.

Politika je legalizirana prije prostitucije.

Neki jedu i piju na svoj način i na naš račun.

Jedna funkcija – više položaja. Jedan položaj – više funkcija.

Nesposoban stručnjak odlazi u politiku kako bi se i tamo dokazao.

U financijskim krugovima najviše je nula.

Oni koji su prodali svoju dušu, rasprodaju našu imovinu.

Glavni nam je krivac zacrtao pravac.

Nema plaćenih ubojica, svi su potplaćeni.

Najviše blaga zakopano je u temeljima komunizma.

Iza vizije kriju se divizije.

Loš glas nije puno bolje nego dobar.

Józef Bułatowicz (1935. – 2019.). Aforist, satiričar, pjesnik i prozaist.

Mi veoma malo znamo o sebi. Srećom, drugi znaju manje.

Od sreće do snova kraće je rastojanje nego od snova do sreće.

Fantazija često cvjeta, a rijetko donosi plod.

Češće nosimo domovinu u džepu nego u srcu.

Demokracija je opojno piće za siromašne.

Poslije pola puta, snaga se brže smanjuje nego put.

Bog je dobro znao što radi kad je samo jednu ženu smjestio u raj.

Prijatna obaveza prijatnija je od obaveznog zadovoljstva.

Naša djeca zaslužuju imati pametnije roditelje.

Vjenčanje je kraj početka i početak kraja.

Kada se rat završi, heroji izlaze iz skloništa.

Za kruh se radi rukama, a za puter – glavom.

Na dnu čaše votka je najjača.

Svaki bi čovjek bio bog, kad bi bog to dozvolio.

Karol Bunsch (1898. – 1987., Kraków). Pisac i prevoditelj.

Lakše je prevariti masu nego jednog čovjeka.

Kad je Bog stvorio čovjeka, potreba je za sotonom otpala.

Lakše je ubiti lava nego istrijebiti stjenice.

Čak i mravi prestaju raditi kad dobiju krila.

Tko sjedi na vrhu barikade, na njega pucaju s obje strane.

Ljubav vrijedi koliko i košta.

Granice postoje kako bi se imalo zbog čega ratovati.

Razumni ljudi nikad ne postaju heroji.

Mi bismo se naviknuli na smrt kad bismo umirali više puta.

Bolje neprijatelj zabadava nego prijatelj za novac.

Svi su spremni pomoći onima kojima nije potrebno ništa ni od koga.

Kad bi ljudi govorili samo mudre riječi, mnogi bi zaboravili govoriti.

Pravdu je vrlo lako naći – u rječniku pod slovom P.

Kazimierz Chyła (1920. – 1984.). Aforist, humorist i satiričar.

Vučji zakoni često su zaogrnuti janjećom kožom.

Manija je veličine bolest patuljka.

Dno okrenuto nagore blista kao vrh.

Što je čovjek pametniji, to više ovisi o sebi.

Život nije sport. On ne priznaje remije.

Zub vremena jedini je zub koji ne nagriza karijes.

U svakom starosnom dobu ima mjesta za mladost.

Vrhunac gluposti dostiže se bez napora.

Jedan čovjek može imati dva lica, dva čovjeka ne mogu imati jedno lice.

Iskušanje je najsurovija provjera moralnosti.

Ljudi bez časti nastoje je oduzeti od drugih.

Feliks Chwalibóg (1866. – 1930.). Aforist, epigramist, satiričar, publicist i filozof.

Govoriti i misliti, dvije su strane iste medalje.

Imati i nemati, tajna je koju svatko želi saznati.

Prava riječ na pravom mjestu, to je tajna dobrog stila.

Govoriti se može sa svakim – razgovarati malo s kime.

Pametniji popušta glupom, ako je glupi jači od njega.

Koga svašta muči, svašta ga i veseli.

Pravih ljudi uvijek nedostaje. Krivih ima na sve strane.

Toliko je mnogo ljudskog u svakoj životinji!

Nove nas zablude spašavaju od očajanja nakon gubitka starih.

Nejasan zakon sličan je putokazu okrenutom u krivom smjeru.

Jozo Čizmić (1958., Split). Piše aforizme i humoreske. Objavio je više knjiga humora i aforizama. Redovni je profesor na Pravnom fakultetu u Splitu te gostujući profesor na više fakulteta. Živi i stvara u Splitu.

Granica između ljubavi i mržnje je mala. Zove se brak.

Tko je činio velika dobra djela, završit će u Raju.

Tko je činio velika nedjela, nigdje nije završio.

Svaki je razgovor sa ženom kao – informativni razgovor.

Od sve arhivske građe na prvom su mi mjestu arhivska vina.

Iz usta topovske cijevi nikad nisu izašle dobre vijesti.

Sve što sam radio uzmite mi za zlo, ali mi ostavite što sam zaradio.

Gospodarstvenice muža biraju planski, a ljubavnika tržišno.

Iako su ljubav, iskrenost i uvažavanje glavne odlike dobrog braka, treba ih koristiti samo u krajnjoj nuždi.

S obzirom na odlaske na rad u inozemstvo, problem nezaposlenosti

nije više u nadležnosti Ministarstva rada, nego Ministarstva prometa.

U ratu je prst sudbine onaj na obaraču.

Lažnim mirotvorcima puna su usta mira.

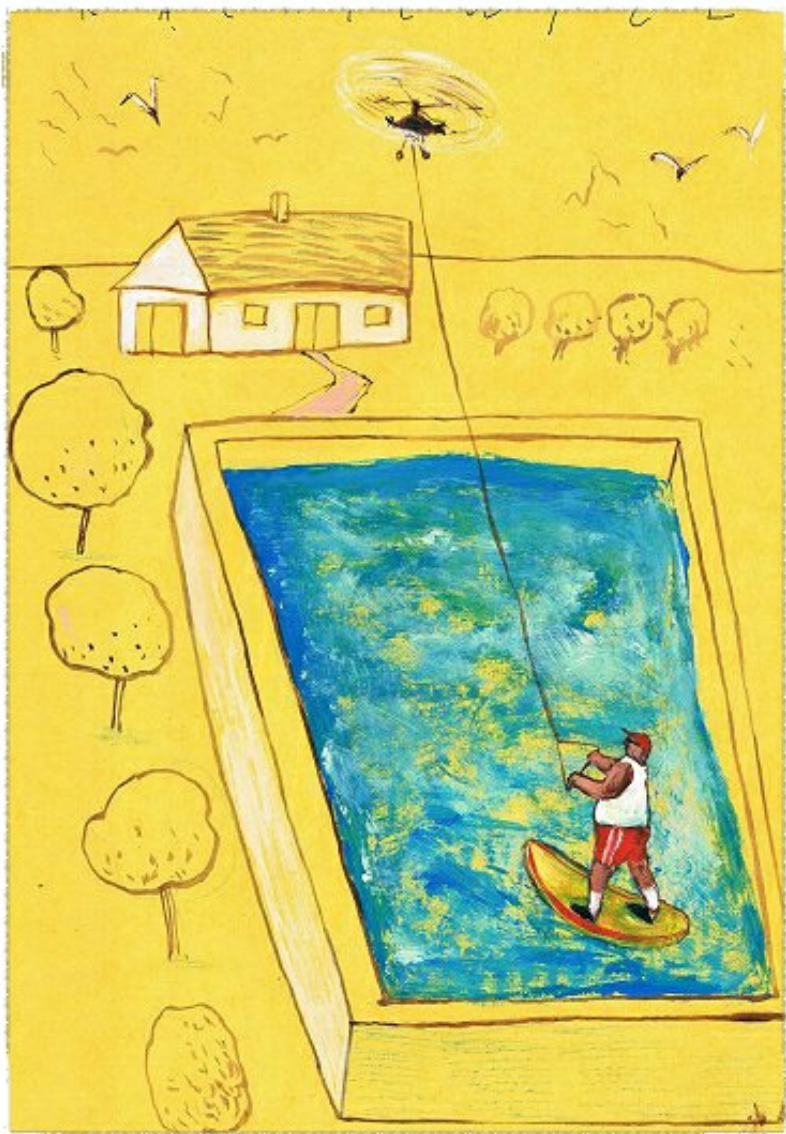
Raskorakom je postigla iskorak u bolji život.

Manji broj bračnih partnera uzdržava drugog bračnog partnera,
a većina ih jedva izdržava.

Manji broj bračnih partnera uzdržava drugog bračnog partnera,
a većina ih jedva izdržava.

Arsen Dedić (1938., Šibenik – 2015., Zagreb). Pjesnik, aforist, humorist i prozaist. Bio je poznati skladatelj i pjevač zabavne glazbe te osvajač brojnih nagrada i priznanja za umjetnički i stvaralački rad.

Nitko nije prorok u svom poroku.

Ne volim te kao što nikog prije tebe nisam volio.

Oko koje voli i u mutnoj suzi vidi više nego oko koje mrzi.

Ljubav je, ipak, prva rodica smrti.

U dijaspori su najomiljeniji dijasporni pjevači.

I nesreća mora s nekim biti.

Ja ne vjerujem u Boga, ali sam siguran da on vjeruje u mene.

Bolest je zaslužna za mnoge slavne smrti.

Život je rat, a zdravlje najjače oružje.

Mi više mislimo o smrti nego što smrt misli o nama.

Bez jezika si oduzet!

Andrzej Niewinny Dobrowolski (1945.). Pisac, novinar, publicist, glazbenik i prevoditelj.

Ako nemate ono što želite, želite ono što nemate.

Nedostatak cilja dovodi do polovičnih rješenja.

Od hrabrih svijet strahuje.

Višak smijeha često prikriva nedostatak smisla za humor.

U nekim ustima samo tišina zvuči gromoglasno.

Domovi za stare su osveta djece za jaslice.

Misli su kao novac: kad nemamo svoje posuđujemo tuđe.

Ako postoji znak pitanja, zašto onda nema znaka odgovora?

Ništa ne daje ženama više šarma nego smisao za humor.

Aforizam je sposobnost pisanja malog da bi se kazalo nešto veliko.

Maria Dąbrowska (1889., Rusov – 1965., Varšava). Književnica i novinarka.

Države ostaju, državnici odlaze, narodi dolaze.

Vrijednost Poljaka mjeri se odnosom prema onome što nije poljsko.

Revolucija ne počinje odozdo, već s vrha.

Ideja raste na krvi svojih žrtava.

Da stradanje uči, Poljska bi bila jedna od najmudrijih zemalja svijeta.

Izgubiti sebe zbog drugih način je da pronađete sebe.

Ono što se ne ostvari uvijek će biti predmet nade.

Ni kad se ugasi ljubav, ljubomora ne posustaje.

Kad ne možeš sebi priuštiti ljubav, uvijek možeš biti ljubomoran.

Ljubav iskrivljuje sliku svijeta i prikazuje ga dobrim, unatoč svemu.

Jandre Drmić (1955., Vrilo, Tomislavgrad, BiH). Piše aforizme, epigrame, humoreske i priče.

Objavio desetak knjiga. Dobitnik je više nagrada i priznanja za aforističko stvaralaštvo.

Umirovljen je kao srednjoškolski profesor. Živi i stvara u Zagrebu.

Čovječe, jedna li ti bajka.

Čovjek bi mogao napraviti čuda da ne radi.

Kad bi čovjekov dah bio kao duh, milijarde bi stradale od gušenja.

Majmuni su naši rođaci. Samo, majmuni to ne razumiju.

Nomadi su posljednji kozmopoliti.

Kontra evolucija.

Ni med ovcima ni pravice. Jedne u obor, druge u odbor.

Lako je oprati kosu, Ali, kako očistiti glavu?

Da smo lutke, shvatimo na koncu.

Suvremenici su kao kućanski strojevi. Ne isplati ih se popravljati.

Samo hodači po žici ne skreću s puta.

Dekoracija o pravima čovjeka i građanina.

Najrašireniji pravni sustav na svijetu je pravo jačega.

Danas se ljudima mozgovima ispiru sofisticirano.
Nekad se to radilo ručno.

Lepršav duh leti iz društva.

Rad za opće dobro je kazna.

Napustio je posao, obitelj i društvo... dao je sve od sebe.

Srbi su nebeski narod, a imaju i sjajno podzemlje.

Tko ide u korak s vremenom, nema vremena.

Turizam cvjeta. Sve se iznajmljuje: od sobe do sebe.

Alkohol razara ako se pije na prazan mozak.

U vezama za jednu noć nema kratkog spoja.

Zvonimir Drvar (1932., Osijek – 2013., Zagreb). Pisao je aforizme, epigrame, humoreske i satirične pjesme. Objavio više knjiga humora i aforizama.

Danas ljudi ne padaju s kruške. Padaju s nebodera.

Ne znam šta vi mislite o seksu, ali meni se ta stvar dopada.

Carina se ne plaća za mrtvačke sanduke s mrtvacima.

Stara balerina je morala izvoditi piruete
da se vidi je li za mirovinu ili nije.

Ovo je stoljeće cirkus u kome svatko želi nastupati.

Tako je blesav da mu se s puta sklanjaju i šinska vozila.

Neću više razbijati svoje misli o nečiju blesavu glavu.

Najbolji dokaz da je gluplji od žene je – što se ženi.

Mlaćenje prazne slame kod nas je društveno koristan rad.

Iako je irealno, kod nas je sve idealno.

Bit ću zapanjujuće pošten, ako treba. A znam da neće trebati.

Prvaci smo ovoga svijeta. Za druge ne znam.

Gdje civilizacija i progres prođu, tu trava ne raste.

Kako god ga bacili, on se dočeka – na leđa.

Dragutin Dubravčić (1950., Zaprešić). Aforist, pjesnik, prozaist, slikar,
kipar, karikaturist,
numizmatičar, arheolog amater, skupljač etnobaštine, izlagač,
knjigoljubac, bajker, voćar,
planinar ...

Sve duže živimo, a imamo sve manje vremena.

Srećkovići imaju sve, osim pameti.

Svi jako vole Hrvatsku – pokrasti.

Postoje čak o profesionalne neznalice.

Postoje ljudi koji žive za Hrvatsku i političari koji žive od Hrvatske.

Onoga što uvijek šuti svi svojataju.

Opraštajući grešniku, štetimo svim bezgrešnicima.

Najlakše je potrošiti nezarađeni novac.

Moji aforizmi, moji snovi.

Kad oslabi sebičnost, ojača dobrota.

U prirodi čovjek postaje neprirodan.

Ante Dukić (1867., Jurjenići, Kastav – 1952., Zagreb). Književnik i poznati hrvatski aforist.

Radio je kao učitelj na Krku, u Kastvu, Gorici i Samoboru te kraće vrijeme u nakladi školskih knjiga. Bavio se glazbom i bio je zborovođa. Aforizmi „Pogledi na život i svijet“ objavljeni su na češkom, slovačkom, njemačkom i ruskom jeziku.

Velike stvari promatraju se iz daljine. Izbliža se ne vide.

Nauči se gledati sebe i kroz tuđe oči.

Bez čistih ruku nema čista obraza.

Sa svojom savješću trguju samo oni koji je nemaju.

Ne kiti se zlatom – sam budi zlato.

Mržnja srce steže, a ljubav ga širi.

Dobar je u zlu bolji, a zao gori.

Mudro je znati iz svakog zla izvući nešto dobro.

Nosi zlato svoga srca na suncu, da zasija i drugima.

Čuvaj se onoga koji sam sebe naziva tvojim prijateljem.

Sirotinja pomaže najiskrenije sirotinju.

Najveći si gospodin kad si sam sebi sluga.

Svaki će ti dan biti božji dok u tebi ima Boga.

Nađan Dumanić (1962., Split). Piše aforizme, pjesme, eseje, fjabe, sulace, kolumne i šale na splitskoj čakavici. Objavio više knjiga. Uz pisanje bavi se crtanjem karikatura. Nagrađivan za spisateljsko i crtačko stvaralaštvo.

On je oličenje političara, oličen je svim bojama.

Kupili su vojski krive čizme, svi gaze rastrojenim korakom.

Podijeliš ljudima kuhani grah i onda ostaneš na vjetrometini.

Prekinuo je istraživati obiteljsko stablo, nailazio je samo na panjeve.

Kad je otvorila dušu, napustila mi je srce.

Ozbiljna vremena, a prepuna neozbiljnih ljudi.

Lakovjerne je samo teško uvjeriti u pogrešku.

Težim da olakšam.

Prodao lice da bi sačuvao obraz.

Beskičmenjaku je stalno kost u grlu.

Ona je u nedoumici, da li odabrati dobrostojećeg ili dobro mu stojećeg.

Jadna je vojska koja se sastoji samo od elitnih trupa.

Rima koja povezuje državu i narod: represija i depresija.

Ženi s pojasom nevinosti svaki je čovjek ključni čovjek.

Oni s brda obećavaju doline.

I dvoje bez duše srodne su duše.

Marian Eile-Kwaśniewski (1910. – 1984.). Aforist, satiričar, novinar.
Bio je glavni urednik humorističkog časopisa „Przekrój“.

Što manji čovjek, to veći kompleksi.

Nije važno koliko košta, samo da nije skupo.

Kredit – optimizam koji je stigao do granice apsurga.

Iskustvo me je naučilo da ne vjerujem čak ni u iskustvo.

Starac – čovjek koji je deset godina stariji od tebe.

Četveronožni prijatelj čovjeka? – Krevet!

Zijevanje je klasična vrsta ocjene.

Dobro raspoloženje najbolja je kravata.

Od dvojice jednako pametnih, ćelaviji je pametniji.

Ako sve razumiješ, to znači da ne govoriš o svemu.

Pse svi vole zato što mašu repom, a ne jezikom.

Najgora olovka bolja je od najboljeg pamćenja.

Aforizmi su kratki kao pamćenje.

Nije važno koliko zarađujete, već na koga trošite.

Pesimist nosi i pojas i tregere.

Ljudožder se nada da robot neće nikada zamijeniti čovjeka.

Henryk Elzenberg (1887. – 1967., Varšava). Aforist, satiričar, pisac i filozof.

Strah od greške gori je od greške.

Strogost je izraz poštovanja, popustljivost – omalovažavanje.

Djelo je obično bolje od njegova tvorca.

Licemjerje je poklon kojim despotizam rado obasipa slobodu.

Filozofija je dinamit za dizanje empirije u zrak.

Uvjerenje podržano silom nije uvjerenje.

U ime velike ljubavi treba gajiti i male ljubaznosti.

Jedan čovjek bolji je od dvoje, dvoje od grupe, grupa od društva.

Kvaliteta unutrašnjeg monologa cijelog života jest karakter.

Vrijednost borbe ne mjeri se šansom za pobjedu neke ideje, već vrijednošću te ideje.

Kultura je pokušaj primoravanja povijesti da služi vrijednosti.

U povijesti je bilo logično samo ono što se izvodilo izvan nje.

Tadeusz Fangrat (1912., Łódź – 1993., Varšava). Aforist, pjesnik, satiričar i prevoditelj.

Ženska prava muške su dužnosti.

Kozmetika je znanost o kozmosu žena.

Diplomacija je šahovska igra u kojoj narodi dobivaju mat.

Skromnost je pravo umjetnika, sujeta je njegova dužnost.

Đavo je optimist jer misli da ljude može učiniti još gorim.

Medicinsko pravilo: novac ili život.

Ideal ljubavi: od prvog pogleda, do posljednjeg daha.

Kazna služi za odvraćanje onih koji ne žele griješiti.

Sudi da ti ne bi sudili!

Moralna odgovornost ono je što nedostaje muškarcu kada traži od žene.

Aleksander Fredro (1793., Surohov – 1876., Lavov). Aforist, pisac i komediograf.

Ne vladaju nam nama ljudi, već naše slabosti.

Budi štedljiv da bi mogao biti darežljiv.

Dobri poznavatelji zakona znaju kako ga mogu zaobići.

Bolje je obrisati stotinu suza nego jednu izazvati.

Od špekulanta u nevolji lako nastane varalica.

Lažov nitko ne vjeruje, a ponekad ni sebi.

Moralist je kao dimnjačar: čisti dimnjak, a sam se zaprlja.

Čudna pojava: što manje velikana, to više spomenika i ordena.

Kad stanu pred zrcalo, mnogi veliki ljudi vide prevaranta.

Posvećenost je žrtva dobrog za bolje.

Stefan Garczyński (1920. – 1993.). Aforist, pisac i publicist.

Razlike u mišljenju uvijek potiču razmišljanje.

Put do originalne misli često vodi preko imitacije.

Netočno je da je misao najbrža, kod većine jezik je brži.

Što je izgubio na ideji, dobio je na materiji.

Kada se pretvaraš, takav postaješ.

Samo se budali ne računaju gluposti.

Unižavanje je radost patuljaka.

Izabrani narod? Da, za žrtvu!

Mudar sistem koristi i nedostatke, glup zanemaruje i prednosti.

Poraženi se ne trebaju skrivati iza saveznika.

Nacisti u ubijali po naređenju, a mrzili su iz uvjerenja.

Čudno je kako zbližavanje može udaljiti, a udaljavanje zbližiti.

Smijeh i humor su znak pobjede nad sudbinom.

Tadeusz Gicgier (1927. – 2005.). Aforist, satiričar i pjesnik.

Voljeti – znači imati.

Ljubav je slijepa! Zato voli mrak!

Čist prihod nije uvijek čist.

Sretni ne broje trenutke. Oni broje novac.

Treba razlikovati sposobne ljude od onih sposobnih na sve.

Vrijeme radi za nas, a mi za njega – s vremena na vrijeme.

Uskogrudnost je široko rasprostranjena.

I slobodna ljubav može od čovjeka napraviti roba.

Neki najviše pomažu kada vam ne smetaju.

Glas joj je bio kao violina, a stas kao violončelo.

Najveća originalnost danas je nedostatak originalnosti.

Iskrena ljubav donosi sreću, a ljubav iz interesa – novac.

Roman Gorzelski (1934. – 2010.). Aforist, pjesnik i satiričar.

Prazno je biti pun sebe.

Svaka azbuka ima slovo zakona i slovo bezakonja.

Uši mnogih zidova crvene od sramote.

Kućno ognjište ponekad žestoko opeče.

Najdosadnija je gola istina.

Između humora i honorara kod nas nema razlike.

Moram se lijepo obući kad mi žena ide u kazalište.

Biti ili ne biti čovjek? – Pita se majmun!

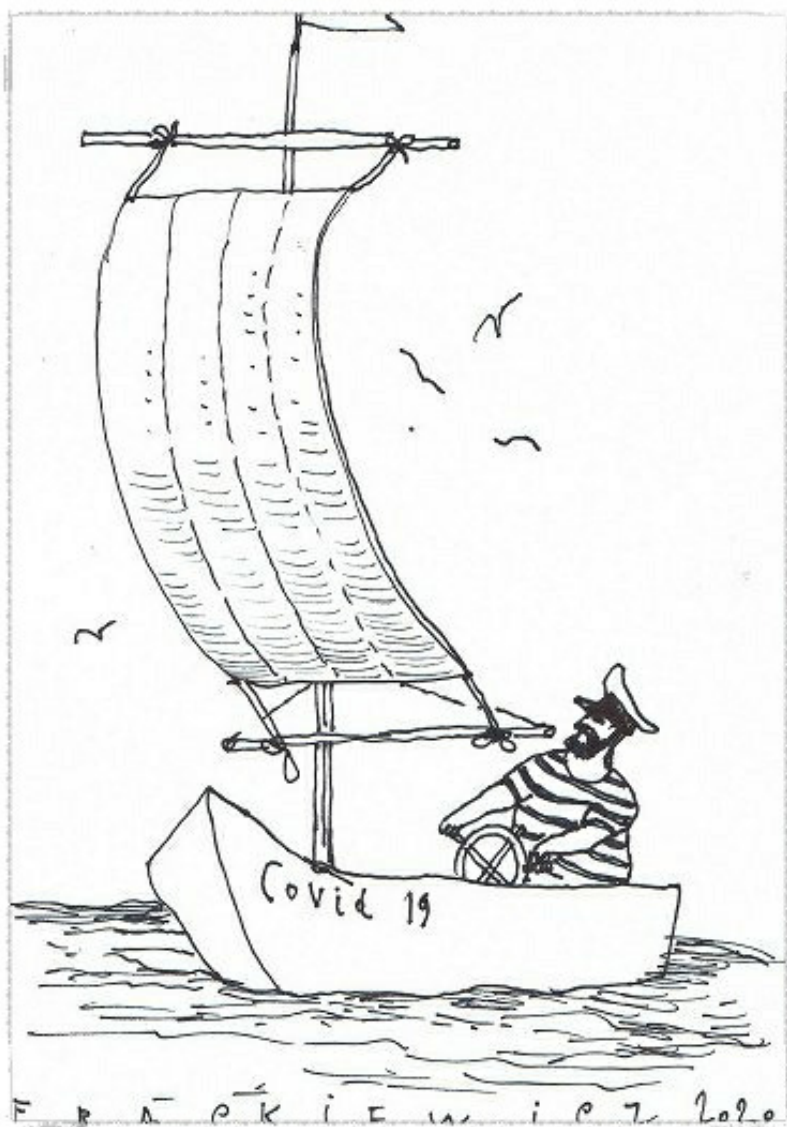
Pesimisti vladaju svijetom optimista.

Antikvarijat je antologija starina.

Novac je najmoćnije sredstvo masovnih komunikacija.

I jedna rupa u ogradi može biti – prozor u svijet.

Witold Gombrowicz (1904., Małoszyce – 1969., Vence). Prozni i dramski pisac.

Nisam od onih koji misli kako drugi misle.

Otišao bih u vječnost, ako se ne moram vraćati.

Književnost ne rješava probleme, ona ih postavlja.

U Poljskoj je lakše zamisliti pisca bez olovke nego bez čaše.

Budite ono što jeste, ali se ne pretvarajte da jeste ono što jeste.

Razlika između Poljaka i Francuza u tome je
što jedan voli žene razodjevene, a drugi gole.

Nikada nije bilo toliko prvoklasnih pisaca drugoga reda.

Normalnost je akrobat na žici iznad ponora nenormalnosti.

Bio sam ništa, pa sam mogao sebi svašta dozvoliti.

Tko se plaši sebe, uvijek je u pravu.

Gladnom je lako dokazati da je sit svega.

Elżbieta Grabosz (1934.). Aforističarka, satiričarka i spisateljica.

Recite da je rad grijeh i svi će ga brzo zavoljeti.

Ne pružaj ruke, pomislit će da nešto nudiš.

I u svetoj rijeci možete se udaviti.

Kome je u mladosti dom – krčma, u starosti mu je – klupa u parku.

Stisnutom rukom ne možete ni dati ni uzeti.

Korupcija je bolest izazvana virusom prljavih ruku.

Znam tko sam jutros – ne znam što ću biti večeras.

Svinja na tanjuru nije više svinja.

Kad baciš prašinu u oči, sjeti se da vjetar često mijenja smjer.

Ima toliko grešnika da je jedini lijek za njihovo stanje – napuštanje vjere.

Ivan Grahovec (1946., Mačkovec, Čakovec). Aforist, humorist, pjesnik, prozaist i karikaturist. Osnivač je i glavni urednik humorističkog e-časopisa „Apolon“.

Ja ne mogu držati jezik za zubima, nemam ih.

Nemamo državu kakvu smo htjeli – 200 obitelji ima.

Hrvatska nije slučajna država, ona je država slučaj.

U Hrvatskoj nema gladnih, svi smo siti od praznih obećanja.

Neki imaju goste u kući, a neki u glavi.

Najiskrenije se smiju oni koji se znaju smijati sebi.

Groblje: mjesto s kojeg se samo živi vraćaju kući.

Ako ti je dosadno, radi nešto. Ako nešto radiš iz dosade, neće ti biti dosadno!

Ima ljudi su poput umjetne inteligencije, misle da sve znaju.

Svatko je pametan koliko mu pamet dopušta.

Ne poznaje se dan po jutru, već po večeri.

Josip Grgić (1939., Vranjic). Piše aforizme, epigrame, pjesme, prozu i bavi se enigmatikom.

Živi i stvara u Splitu.

Kako voljeti one koji vole samo sebe?

Mali ljudi su sretni jer im je veliko sve što imaju.

Kome mašta ne radi, malo toga izgradi.

Mladost je središte života, ostalo je periferija.

Prije umire onaj tko u mirovini miruje.

Kome djela ne sjaje, slava mu brzo potamni.

Smijeh nad tuđim suzama brzo te navede na plač.

Svi svjetski -izmi vode kataklizmi.

Tajne se otkriju i onda kad se grijesi sakriju.

I kad je gladan, tašt je čovjek pun sebe.

Ne odlaziti na izbore! I to je izbor.

Gdje se ljubav gasi, mržnja se pali.

Jan Gross (1934., Opatówek – 2010., Gorzów Wielkopolski). Aforist, satiričar, epigramist i prozaist.

Vladati znači – imati.

Vlast daje moć, ali oduzima um.

Demokracija je dopušteni oblik anarhije.

Umijeće iskazivanja lažne radosti prava je umjetnost žalosti.

Najkraća trasa nije uvijek i najbolji put.

Ni najljepši nadimci neće vam puno pomoći ako imate ružno ime.

I budalama izrastu umnjaci.

Kad pronađu zajedničkog neprijatelja, i neprijatelji postaju prijatelji.

I najbolji solisti ponekad nastupaju s grupom cimbalista.

Kakvo besmisleno obraćanja kralju patuljaka: „Vaše visočanstvo“.

Władysław Grzegorzcyk (1905. – 1981.). Mislilac i pisac.

U praznu glavu ulazi sve, a iz nje izlazi još više.

Što je manje argumenata, više je argumentacije.

Dobro duže pamtimo, ali se zato lošeg duže sjećamo.

Vidjeti tuđe nedostatke je vrlina, a zagledati ih – mana.

Stara poznanstva i prijateljstva pojavljuju se samo u mladosti.

Čak i đavo u svom paklu želio bi da ima ljubazne i poslušne anđele.

Vrijeme posvećeno molbama zahtijeva i zahvalnost.

Budali je dovoljno reći da je pametan, a idiotu se to mora i dokazati.

Veće zlo uvijek se krije iza manjeg.

Žena je lijek koji najviše pomaže zdravome.

Problemi ne stoje u redu – dolaze svi odjednom.

Stado je lakše goniti nego predvoditi.

Do sredine života sudbina nas vuče. Od sredine nas gura.

Władysław Grzesiuk (1935.). Aforist, satiričar i pisac.

Samo sumnjivi ne sumnjaju.

Ponekad i đavola obuzme osjećaj beznađa.

Čak i posljednji korak može biti prvi.

Gdje laž ključa, tamo se istina kuha.

Ne plašite se dubokih misli – nećete se udaviti.

Mladost ima svoja prava, a starost obaveze.

Šutljiv rijetko griješi. Samo kad govori.

Zlo nikad ne spava, a neprestano se budi.

Mladost oprašta iz ljubavi, a starost iz nužde.

Svako svoja tri groša smatra najboljim novcem.

I čupava vremena ponekad očelave.

Oči vide, uši slušaju, a srce radi po svome.

Ljubav je jedina vatra koja se gasi i kad se raspaljuje.

Ljudi mogu biti ljubomorni i na tuđu sahranu.

Čak i najljepša sadašnjost mašta o ljepšoj budućnosti.

Abdurahman Halilović Ahil (1958., Koraj, BiH). Piše aforizme i epigrame. Objavio više knjiga. Nagrađivan za aforizme. Živi i stvara u Rijeci.

Ma kakvi evropski lopovi. Naši su svjetski.

Duh se uznemirio. Ne daju mu iz boce.

Vjeran joj je kao pas. Vazda laje.

S čobanicom sam brojao ovce. I zaspao.

Sredio je kuću kao apoteku. I razbolio se.

Moramo oplesti po njima. Pomrsili su nam konce.

Koji li je to prostak politiku nazvao kurvom?

Birači su nezreli. Svaki put izaberu zelenaše.

Pušio je travu, i to ga je pokosilo.

I policija ima posla s onima koji nemaju posla.

Prestao sam seliti od nemila do nedraga. Skupe su režije.

Kod mene u kući je kao u birou. Nitko ne radi.

Dišem na škrge kad kraj mene prolaze lijepe ribe.

U izbornoj kampanji odjekuju prazna obećanja.

Roba je na cijeni, a nigdje cijene na robi.

Nije baš pametno luđima od sebe popuštati.

Mrtvo slovo na papiru uvuklo se i u zakone.

Zdenka Heršak (1928. – 2020., Zagreb). Pisala je aforizme, epigrame, pjesme, drame i kratku prozu. Bila je poznata hrvatska dramska umjetnica.

Sjećanje na sreću također je sreća.

Od maloga se nema što odbaciti. Od velikog ima.

Gospodin ne da novac siromasima, a oni se njemu mole.

Ako uvijek istima opraštamo, oni ni ne znaju u čemu griješe.

Da nema lišća na granama, vjetar se ne bi vidio.

Prijatelji su kao olovke; kad ih trebaš, nema ih.

Samac ima samo jedan problem. Sebe!

Glumac mora znati tko je on da bi mogao biti netko drugi.

Kazalište ima ulaz, ali nije našlo izlaz iz ovog ludog doba.

Lažem kad mi nedostaje opravdanje.

Savo Ilić (1932., Potpeć, Tuzla – 2021., Pula). Aforist, humorist i prozni pisac. Objavio desetak knjiga aforizama i proznih zapisa. Dobitnik brojnih priznanja za doprinos društvenom razvitku.

Naša država nije odumrla, ona je na umoru.

Od referenduma najveću korist imaju tiskare.

Temeljito perem svaki sud u kojem se kuha bosanski lonac.

Lajanje pasa manje je opasno od ljudskog olajavanja.

Najbolji su savjeti – besplatni savjeti.

U Bosni i Hercegovini zločini se ponavljaju samo zato da se ne zaborave.

Prošlost ću nekako zaboraviti, ali kako da zaboravim sadašnjost?

Izgubio sam pamćenje. Poštenom nalazniku slijedi nagrada, ako se sjetim.

Ekonomija nam je siva, tisak je žut, a sve ostalo je crno.

U našoj državi sve se radi po zakonu... jačeg.

Nisu ljudi tako loši kao što loš čovjek misli o njima.

Naši su političari školovani, i to prvorazredno.

Hej Slaveni, jeste li još uvijek živi?!

Našao prazan novčanik i odmah ga predao policiji.

Knjiga je najbolje sredstvo za... uspavljivanje.

Karol Idzikowski (1873. – 1944.). Aforist, pisac i poznati šahist.

Bog je stvorio svijet i od njega pobjegao.

Zbog velike hrabrosti ponekad se čine velike gluposti.

Paradoks: u usporedbi sa samim sobom, ja sam ništa.

Pisati – to znači biti razumljiv.

Vic je poezija za duhovno osiromašene intelektualce.

I glupost je način korištenja uma.

Ako tisuću ljudi govori isto, to je ili glas Boga ili kolosalna glupost.

Postoje stolovi s kraćim nogama pod koje se stavlja – Biblija.

Slabi intelektualci vole biti iracionalni.

Dobri kršćani umišljaju da Gospod Bog ima najveću kartoteku.

U politici, umjesto da se igraju, karte se neprestano miješaju.

Svaki je čovjek izuzetak.

Janina Ipohorska (1914., Lavov – 1981., Rabka.). Aforističarka, novinarka, slikarica, prevoditeljica. Bila je zamjenica glavnog urednika i urednica rubrike aforizama u časopisu „Przekrój“. Potpisivala se pseudonimima: Jan Kamyczek, Alojzy Kaczanowski i Bracia Rojek.

Sretni brojevi imaju mnogo nula.

S godinama naši pogledi i struk postaju širi.

Karakterne mane treba znati nositi.

Ženi uvijek treba malo više nego što zarađuje njezin muž.

U ljubavi je besplatna samo mjesečina.

Tridesete – najbolje godine za one u četrdesetima.

Polovina svih laži koje slušamo nije istinita.

Desna ruka direktora ima lijepe noge.

Zubi prvi odlaze na onaj svijet.

Skraćivati knjige – znači produžiti život čitatelju.

Haljine su sve ljepše zahvaljujući komplimentima.

Mali pokloni održavaju prijateljstvo, a veliki – ljubav.

Vječnost traje veoma dugo, naročito pred kraj.

Ne mislim, ali ipak postojim.

Cijele noći sam razmišljala, ali samo zato što mi se pokvario televizor.

Ja ne zaboravljam na dugove, samo ih zaboravljam vratiti.

Čak i trosatni govor počinje riječima: bit ću kratak.

Nesreća i blizanci nikad ne dolaze sami.

Jakov Ivandić (1940., Brezici, Maglaj, BiH). Piše aforizme, pjesme, priče i humoreske. Živi i stvara u Zavidovićima.

Ne mogu nam donirati toliko ovaca, koliko imamo čobana.

Dok su ovce uz njih, nema zime za čobane.

Čobani znaju što rade. Dok je ovaca, bit će i novaca.

Vol se veže za rogove, a čoban za fotelju.

Tko ne vidi dalje od nosa, ravno mu je sve do mora.

Ratna strategija kula je od vojnih karata.

Brojni ratni profiteri sve bi dali da nastavimo tamo gdje smo stali.

Poštene iznenadi rat, a profite mir.

I Bosna i Hercegovina ima svoje nezvane junake.

Mijenjamo obrambenu taktiku. Zapad je najbolja obrana.

Oni s brda bi da rat proglasimo građanskim.

Zrno po zrno – rafal!

Naše je okruženje doživjelo veliki neuspjeh u zaokruživanju.

Prvo su nas bombardirali nacionalističkim izjavama, a onda i bombama.

Pred početak rata neki su preko noći savladali jezik mržnje.

Bez političara, politika ne bi nikada postala kurva.

Mate Ivandić (1963., Sinj). Bavi se sportom, enigmatikom i aforistikom. Objavio knjigu aforizama. Živi i stvara u Brnazama kod Sinja.

Juda je već u ono vrijeme živio u ovom vremenu.

Ne dočekujte ljude raširenih ruku, sjetite se Isusa.

Raj je odredište u koje ljudske duše sve rjeđe putuju.

Bez pokazivanja atributa, žena ne može postati subjekt.

Puno je lakše gurati uzbrdo, nego zaustavljati nizbrdo.

I vragu je njegova imovina svetinja.

Retardirani zemljopis posljedica je silovanja povijesti.

Alimentacija je naknada za grijeh.

Da nije žena, zlato bi bilo običan vodič električne energije.

Većina ljudi riječ uzmi puno bolje čuje od riječi daj.

Budala je onaj tko zbog ljubavi izgubi pamet, a ne onaj tko zbog pameti izgubi ljubav.

Mogu li se nepismeni držati pisanih zakona?

Mogu li nas krivi ljudi izvesti na pravi put?

Danko Ivšinović (1957., Mrkonjić Grad). Aforist, epigramist, humorist, satiričar, pjesnik, kolumnist, publicist i akademski glazbenik. Objavio više knjiga humora, satire, epigrama i aforizama. Nagrađivan za aforističko i humorističko stvaralaštvo. Živi i stvara u Gospiću.

Nema više prijatelja, dragi moj prijatelju!

Kako se iskustvo plaća, znam iz iskustva.

Hrvati su ekološki onesviješten narod.

Hipohondri su smišljeni bolesnici.

Znamo dobro kako se danas radi za opće dobro.

O nekusima nije ukusno raspravljati.

Nitko ne kupuje njegove slike, jer već svi o njemu imaju sliku.

Vilicu koristim lijevom rukom, a nož – po potrebi.

Je li Odisej lutao morima, ili je bio samo na krstarenju?

Svatko nosi svoj srp i čekić – žali se križ.

Tko god se nije prodao, još se cjenka.

Umoran sam prijatelju, umoran, kao da mi je 55 godina.

Ako ti je dala nogu, digni glavić i nastavi dalje.

Brza hrana – ne! Na brzaka – da!!!

I bez seksa se može, ako se ne može.

Žene griješe, ili griješe što ne griješe.

Žene koje ne koriste parfeme, mirišu na žene.

Ako voliš sve što vole mladi, onda to i odradi.

Posudio sam joj sto eura. Svratit će mi kad bude mogla.

Žena ti prvo uzme prezime, a onda sve ostalo.

Većina tajnica nema struku, ali ima 60 u struku.

Žena ti puno toga neće dopustiti, ali će ti dati.

Henryk Jagodziński (1928. – 2000.). Aforist, satiričar, pisac i novinar.

Bogati se skuplje dosađuju.

Pobožni griješe shodno zapovijedima.

Što su tuplji diskutanti, to su diskusije oštrije.

Ekonomski problemi: kako od svih uzeti da bi svi imali?

Ako imamo sebi što predbaciti, lako ćemo naći krivca.

Ne računajte na potomke, i preci su se uzdali u nas.

Ne budi kao drugi i dopusti drugima da budu drukčiji.

Objasnite mi smisao i uradit ću svakakvu glupost.

Dosada je bolest sretnih.

Veliko zanimanje jedne osobe za drugu često privuče treću.

Svetinje su potrebne – koga bismo inače psovali?

Univerzalni kompas pokazuje sve strane svijeta istovremeno.

Kompromis između nauke i religije: Bog je stvorio majmuna.

Svijet je pun tuđih djevojaka.

Martin Jakšić (1931., Stari Mikanovci). Aforist, humorist i sakupljač slavonskog jezičnog blaga. Objavio više knjiga. Živi i stvara u Zagrebu.

Glasače treba samo animirati, a ne animalizirati

Građani imaju pravo šutjeti po svojoj savjesti.

Grmoja je sinoptičar kad prijeti grmljavinom.

Iako je fraj, nije neki frajer.

I biskup može biti „u miru“.

I nogometaši su radnici kad rade tolike prekršaje.

Ima li tko viška pameti da mi posudi?

Ima li nas više dobrih ili boljih?

Inoća je žena za noć.

Jedino su demonstranti transparentni.

Je li bolja vladavina prava ili prava vladavina?

Je li i kupleraj raj?

Lidia Jasińska, aforističarka, epigramistkinja i pjesnikinja.

Lako je kimati glavom s malo pameti.

Satovi su sujevjerni. Nikad ne pokazuju trinaest.

I bliskost zahtijeva određenu distancu.

Dobre djevojke same sebi češu i ribaju leđa.

Koga ruka ne dosegne, jezik će ga stići.

Bolje je imati težak karakter, nego lak moral.

Grijev bez zadovoljstva početak je kajanja.

Oni bez srca velikodušno ga poklanjaju.

Sudbina je najbolji izgovor.

Sveci nisu ljubomorni, zato im je lako vjerovati.

Lakše je opraštati greške nego zasluge.

Molba – to je zahtjev s manirama.

Samo oženjeni poimaju blagodati samoće.

Kad žena ima dobrog muža, želi boljeg ljubavnika.

Dražen Jergović (1980., Zagreb). Piše aforizme, epigrame, humoreske, kratke priče, eseje, haiku, lapsuse, parodije i premeće slova (prez)imena. Objavio tri knjige. Glavni je urednik magazina „Uh! Aha“ i dopredsjednik Udruge hrvatskih aforista i humorista. Nagrađivan za aforističko stvaralaštvo.

U našem poduzeću najviše poštujemo mjere zaštite od rada.

Eurovizija mora u temeljitu reviziju.

Motokultivator je najučinkovitiji (vibro)maser.

Ostavine i ovrhe – naš najomiljeniji i najomraženiji šalter.

Čokoladu sam strgao na kockice. Previše me izazivala.

Lav nije samo kralj životinja.

Pijetlovi su kavaliri. Velikodušno prepuštaju gliste kokama.

Svi Hrvati – u jedan red!

Aforizmom protiv taštine!

Žene on line, muškarci on wine.

ONO nije pravo ni ab ovo.

Istočni grijeh odrješuje se u Zapadnom krilu.

Neki rade kako znaju i... ubiju.

O živima sve najgore.

Satirist nije statist.

Umjesto mjenice redom stižu odbijenice.

Kunemo (se) da ne psujemo.

Ivan Jurić (1930., Buhovo, Široki Brijeg – 2020., Zagreb). Pisao je poeziju, pripovijetke, romane, aforizme i epigrame. Objavio više knjiga poezije, proze i aforizama.

Za odjek su najbolje šupljine.

Da oni ne znaju jahati, mi ne bi bili nasamareni.

Da bi se vladalo narodom, najprije ga treba uvjeriti da on vlada.

Uvijek nas važni faktori pretvaraju u proste faktore.

Na ulagivanja neće ulaganja.

Jest da su smušeni, ali itekako znadu dobro smuvati.

Tko god došao na čelo, mi dobijemo po glavi.

Stalno kuhaju iza zatvorenih vrata da nam manje zaudara.

Što je više namještenika, to je manje stvari na mjestu.

Oni gore pljuju jedni na druge, a nama dolje to pada po glavi.

Nemaju dvije čiste, a sve živo očistiše.

Ni granice nam nisu u granicama.

Suhi smo, a masno nas prodaju.

Nama domovina – njima imovina.

Pavao Pajo Kanižaj (1939., Đelekovac – 2015., Zagreb). Pjesnik, prozaik, aforist, humorist, satiričar, pisac za djecu, urednik. Objavio više desetaka knjiga za djecu i odrasle. Nagrađivan. Djela su mu prevođena na više jezika.

Politički trenutak gadno se odužio.

Socijalistički realizam nema veze s realizmom u socijalizmu.

Bivši čovjek iz naroda htio je narodni jezik zamijeniti jezikom za zube.

Nemojte vi nama! Dajte nam!

Jesu li manje pokvareni političari koji su bili na ledu?

Hoće li oni koji prije stignu u komunizam čekati ostale, ili će ići dalje?

Neki misle da mogu upravljati i samoupravljanjem.

Da se nije svaki dan potpisivao, zaboravio bi pisati.

Što je fotelja veće, to je klimavija.

Neki su prije izgradili vile nego sebe!

Za neke je bolje da ih pregazi auto nego vrijeme!

Žario je i palio, a dosta i popalio!

Radim kao majmun, a nemam zašto kupiti banane!

Najteže je izaći na kraj s rodnim krajem.

Tko neće vidjeti našeg – vidjet će svoga boga!

I papu, pored anđela, čuva tjelesna straža.

Svoja je djela izdao, a nedjelima je ostao vjeran!

Nekim filmskim glumcima kostimi rastu na smokvi!

Filip Karačić (1991., Široki Brijeg, BiH). Bavi se enigmatikom, kvizovima i aforistikom. Živi i radi u Zagrebu.

Neradnik je. To mu najbolje leži.

Presušili mu izvori, pa sad šuti kao zaliven!

Odlučio sam prestati s kladionicom: kocka je bačena.

Nogometašu je otišla loža, pa je prijevremeno završio – u loži!

Ne ispravlja krivu Drinu i bit će ti – mirna Bosna.

Crta života najkraća je – na prvoj liniji.

Pijuni ne dolaze do izražaja kad stoje iza topova.

Većinom sam – u manjini.

Izgubili su dobar glas. Ali imaju nove glasače.

U zatvoru je završio zbog pjesme, ali tek je iza rešetaka propjevao.

Vlado Karakaš (1961., Podlapača, Udbina). Piše aforizme i bavi se humorom. Objavio dvije zbirke aforizama. Živi i radi u Orahovici.

Povećanje broja ljudi na svijetu ne znači da se broj majmuna smanjuje.

Što je više nepismenih na vlasti, više važe nepisana pravila.

Seks je poput križaljke. Ako ne ide vodoravno, probaj uspravno!

Dugo se kitio tuđim perjem dok nije konačno odletio.

Vlast se bezuspješno nosi s problemima. Nek se nosi.

Da je imao više soli u glavi, pazio bi s kim zbija neslane šale.

Učeći na greškama shvatio je da je griješio – što je učio.

Konačno svoj na svome. Koja perverzija!

Što je političar pokvareniji, duži mu je rok trajanja.

Neka mu je vječna SALVA!

Vlast ne pravi razliku među malim ljudima. Svima uzima bez razlike.

Zdrav čovjek ima tisuću želja a osuđenik na smrt posljednju želju.

Robert Karpacz (1930. – 2023.). Aforističar, satiričar i humorist.

Neki imaju zlatne ruke za prljave poslove.

Jezik je glasnogovornik mozga.

Raste broj stanovnika, a sve je manje ljudi.

I budućnost može biti bez budućnosti.

Ljudožderi lakše skuhanju misionara nego njegovo propovijedanje.

Rijetko srećemo ljude na putu ka razumu.

Dok se vodi borba mišljenja nije ugrožen mir.

Ponekad se i mamac pretvara da je velika riba.

Dužina jezika nije mjera pameti.

Lažni proroci slave uskrsnuće sahranjenih ideja.

Oni na koje mi računamo itekako znaju da računaju.

Ponekad se morate nakriviti na jednu stranu da biste održali ravnotežu.

Władysław Katarzyński (1949.). Aforist, satiričar, pjesnik i novinar.

Gdje ruka ruku mije, ne podmeći nogu.

Prestao je da se plaši žene kad mu je zaprijetila razvodom.

Odbio je da napusti raj i onda je tamo zavladao pakao.

Imao je toliko grijeha, da je ispovjednik u jednom trenutku odredio pauzu za reklame.

Učio je na greškama, ali su ga nadmašili oni koji su učili iz knjiga.

Šta nas sve povezuje? Javni dug!

Pošto je deset zapovijedi objavljeno u tisku, svatko zna kakve su njegove mogućnosti.

Neki smatraju uspjehom to što su ih izbacili kroz svečani ulaz.

Najviše učenika Diogen bi imao da je bio u bačvi vina.

I prvi poslije Boga četvrti je partner u bridžu.

Ivan Katić (1955., Studenci kod Banja Vrućice u BiH). Piše aforizme, epigrame i poeziju. Radio u Zagrebu kao srednjoškolski profesor. Živi i stvara u Libecku u Njemačkoj.

Odgovornost je odgovor na sve.

Što je bilo – bilo je, a bit će toga još.

Braća su sumnjičava, dok se ne podijele.

I jež će ti povjerovati da ga voliš, ako ga zagriš.

Osjećam se bludno. Malo je ljubavi u svijetu.

I ljubav i mržnja slabo znaju za stid.

Bolje je imati pametno srce nego raskalašen um.

Bližnje ne uzimajte previše blisko.

Na onaj svijet ne nosimo ništa. Ali, nose nas.

Što hrabrost namakne, strah pojede.

Više nas pokreće igra, nego ono što dobivamo u igri.

Sve se mora zaslužiti, osim života i smrti.

I kad smo jadni i maleni, naša veličina dio je svijeta.

Staložene misli izlaze iz taloga duše.

Osjećaji su snažni, a misli su krhke.

Sve počinje od nule, a okončava na nuli.

Antoni Kępiński (1918., Dolina – 1972., Kraków). Pisac, filozof, psihijatar, znanstvenik

Nepismenost ima svoja nepisana pravila.

Apsolutna vlast izaziva apsolutnu zavist.

Što je veći neuspjeh, to su nerealnije ambicije.

Cijenimo ideal, ali volimo idealiste.

Čovjek niži od okruženja uspravlja se, a viši saginje.

Civilizacija je vlast nad svijetom, a kultura je ljubav prema svijetu.

Lice uvijek odražava onoga tko ga gleda.

Alkohol smanjuje neugodnost pitanja koga postavljamo sami sebi.

Barikade su živi štitovi revolucije.

Čovjek koji je preživio katastrofu može se samo nasmiješiti.

Djeca uvijek lakše pronalaze zajednički jezik s bakama i djedovima nego s roditeljima.

Ponekad je lakše predvidjeti sudbinu društva nego pojedinca.

Slavko Kendželić (1958., Ferdinandovac). Piše aforizme i epigrame. Objavio je dvije knjige.

Opseg bahatosti proporcionalan je obujmu novčanika.

Prst sudbine uvijek je na tuđoj ruci.

Od kolijevke pa do groba čovjek je samo potrošna roba.

Ljudi su ih izabrali, a oni misle da su bogomdani.

Moralni pad može biti skok u materijalnosti

Čovjek je robotu rob.

Povodac je za mnoge životna nit vodilja.

Tko je u mladosti ranije ustajao, u starosti bezbrižnije spava.

Najbrža uspinjača vozi po partijskoj liniji.

Paket vladinih mjera narodu uzima mjeru u paketu.

Kratke noge i dugi prsti predispozicije su za život na visokoj nozi.

Najviše se uzdižu oni što gmižu.

Ante Kesić (1921., Studenci, Imotski – 2011., Zagreb). Aforist, pjesnik, prozaist, novinar i TV urednik. Objavio više knjiga poezije, proze i aforizama.

Dokazivao se prokazivanjem.

Pod visokim pokroviteljstvom nisko je pao.

S vojnih položaja prešao je na statusne.

Metak je od olova, a i olovka je olovna.

Čovjek zna bolje smisliti nego misliti.

Mislilac pogriješi u prosudbi, a kritičar u osudbi.

Noćna razmišljanja isto su što i dnevni snovi.

Rat spolova vodi se između krava i volova.

Nije zlato sve što sija, niti žito sve što klija.

Estrada jedina ne strada.

U potpis palcem utetovirao je Dr.

Pijanog je najlakše prevesti žednog preko vode.

Zastupnici su ukrasni stupovi vlasti.

Još se razmatra treba li jezik svrstati u vatreno oružje,

Ivica Kesić (1966., Kreševo, BiH). Piše poeziju, aforizme, prozu i književnu kritiku. Objavio više knjiga pjesama i aforizama. Živi i stvara u selu Vrancu kod Kreševa.

Molim državni aparat da svoj punjač baterija ne uključuje u moju utičnicu.

Zapela mu je za oko pa je pao na koljena.

Lako je njima držati glavu iznad vode kad su nam se popeli na glavu.

Mada je imala visoku spremu, često bila na ležećem položaju.

Nema bagera koji bi između njih poravnao račune.

Do nas drže samo oni što nas nisko drže.

Nije čudo što ne zna odgovore, kad se ni za šta ne pita.

Cijene obraza i duše najviše padaju pred izbore.

Političari su uveli PDV da bismo im mogli plaćati unaprijed.

Nije želio postati građanin drugog reda. Postao je seljak prvog reda.

Toliki su baksuzi oni bi i vrhove Himalaja zavili u crno.

Sitne ribe završe u tavi, a krupne u crnoj kronici.

Stefan Kisielewski (1911. – 1991., Varšava). Pisac, kompozitor i pedagog.

Zabrana govori o važnosti zabranjenog.

Zlo ne spava, a dobro drijema i kad je budno.

Laž je dobra dok je netko ne otkrije.

Siromašni neće ništa dobiti ako bogati osiromaše.

Budala je zadovoljna sobom. Ako izgubi to zadovoljstvo, više nije budala.

Nezamjenjiv čovjek dokaz je duhovnog siromaštva društva.

Dosada i strah poučavaju, ali tek kada prođu.

Besmisleno protivljenje dobiva smisao ako se dugo produžava.

Kukavičluk nije vrlina, hrabrost je to tek ponekad.

Ne možeš biti netko drugi ako ne znaš tko si.

Upotreba prinude rezultat je nevjerovanja u argumentaciju.

Najteže je pobiti argumente onoga tko ne govori o temi.

Novac ne donosi sreću, ali svi to žele osobno provjeriti.

Daniel Kokić (1942., Proložac kod Imotskog – 2008., Kostrena). Bio je profesor hrvatskog jezika u Osnovnoj školi Trsat (Rijeka). Objavio desetak knjiga humora i povijesnih zavičajnih monografija, među

njima i zbirku aforizama i epigrama „Znakovi vremena“.

Primitivni narodi pod maskama plešu, civilizirani pod njima žive.

I u biljnom svijetu puzavci najduže žive.

Tamo gdje nije stigla civilizacija, stigli su poreznici.

Priroda je pogriješila. I ušima je trebala dati kapke.

Etikete su se vazda lijepile pljuvačkom.

Čista dijalektika! Jučer istina, danas laž.

Ima u nas i poštenih ljudi, ali se ne bave politikom.

Besjede bez djela nalik su tamburi bez žice.

Prije je živio od korupcije i mita, sad od rente i profita.

Humor je svjetlost u životnom bespuću.

Uravnotežen sam tip: rođen sam u znaku vage.

Hobi: skupljam doživljaje.

Humor je jedina stvar na svijetu koju se isplati živjeti.

Alfred Aleksander Konar (1861. – 1940., Varšava). Književnik i publicist.

U sposobnosti liječnika vjeruju samo zdravi.

U previše zdravom tijelu nalazi se premalo duha.

Talent je sposobnost da se uradi ono čemu nas nitko nije učio.

Žene su ljubomorne čak i zbog muževa koje ne vole.

Čini se da je sreća ono što nemamo.

Velika su osjećanja tiha.

Muž možda nije prvi svojoj ženi, ali je često posljednji.

Skeptik je skeptičan čak i prema svom skepticizmu.

Ljubav je kao eter. Može ubiti, ali može i ispariti.

Male misli vole velike riječi.

U životu je kao u kazalištu. Ili si glumac ili si gledatelj.

Dosada je mnogo podnošljivija kad si sam nego udvoje.

Lech Konopiński (1931. – 2023., Poznań). Aforist, satiričar i TV autor.

Uvijek govorim ono što mislim – da će mi donijeti korist.

Nema istine – to je istina.

Tko govori istinu, izlaže se lažima i klevetama.

Istina nas gleda iz daljine, laž nas tapše na svakom koraku.

Dosada najviše buja na neplodnom tlu duha.

Bolje je nositi križ cijelog života nego na njemu biti raspet.

Svatko tko ima otvoren um najčešće ima zatvorena usta.

Šutljiva budala ostavlja bolji dojam od brbljivog mudraca.

Genije ima ograničenja, glupost je beskonačna.

Tvrde glave podržane su savitljivim kičmama.

Sljepilo lidera otvara oči nacije.

Mudri se okružuju mudrijima, a glupi – glupljima.

Ljubav prema slavi ubija slavu ljubavi.

Ne vjerujem ateistima.

Trenutaka zaboravnosti pruža nezaboravno iskustvo.

Karol Kord (1917. – 1979.). Aforist, satiričar, pjesnik, tekstopisac, pisac drama za djecu i prozaist.

I pad je uspjeh, ako znaš pred kim treba pasti.

Uzvikivanje parola jača pluća, ali šteti mozgu.

Život je težak kada o njemu razmišljaš, lijep kad ga živiš.

Satiričar je čovjek koji na tenkove gluposti baca boce mastila.

Smanjite vlastiti uspjeh prije nego što to drugi učine.

Jedan radi da bi napredovao, drugi napreduje da bi radio.

Mjera uspjeha broj je neprijatelja.

Fraza je ukrštanje malog čovjeka s velikim pitanjima.

Nema ozbiljnog razgovora s ljudima koji nemaju smisla za humor.

Dvije vrste pohvala škode talentu: preuranjene i zakašnjele.

Najsretniji su oni koji su stvoreni u jednom primjerku.

Eugeniusz Korkosz (1938. – 1996.). Aforist, satiričar i pedagog.

Daleko će stići onaj tko na vrijeme ustupi put drugima.

Neki ljudi počnu trezveno misliti tek kad propiju imovinu.

Kad šef stalno mijenja mišljenje, teško je čak i kimati glavom.

Kad stavljaš sve na jednu kartu, pazi na njene obje strane.

Jedno zrno papre daje okus jelu, svako sljedeće umanjuje apetit.

Najgore je kad je vjenčani list jedini dokaz ljubavi.

Ponekad nam samo nesporazum pomaže da razumijemo čovjeka.

Častan izlaz iz situacije često vodi kroz sporedni ulaz.

Loše je kad kočijaš zaboravi da su uzde važnije od biča.

Ponekad je teže zadržati riječi nego korake.

Miljenka Koštro (1964., Boćanac, Posušje, BiH). Piše poeziju, prozu, književne prikaze, aforizme i epigrame. Objavila više knjiga. Živi i stvara u Viru kod Posušja.

Ako si dao prst, ne daj ruku!

Kada dođem na more, imam more snova.

Ovo je vrijeme bacanja kruha, a ne nalaženja duha.

Tko lako obeća, još lakše prevari.

Pijem crnu kavu da razbistrim glavu.

Umijeće je znati ravnomjerno život blagovati.

Na glupa pitanja i šutnja je mudar odgovor.

Čovjek živi u tami sve dok ne užeže svjetla duše.

Zaključano srce najveća je tvrđava.

Moderni lopovi rade od kuće.

Tadeusz Kotarbiński (1886. – 1981.). Pisac, profesor i filozof.

Nezavisan može biti samo onaj o kome ovise drugi.

I za borbu za prava pojedinca treba stvoriti kolektiv.

Gdje cvjeta cenzura, vene literatura.

Najviše nereda rade oni koji su zaduženi za red.

Mudrosti se ne moraš učiti ako se želiš glupirati.

San je skraćivanje života s ciljem da se život produži.

Mlad je tko se uvečer osjeća kao ujutro.

Star je tko se ujutro osjeća kao uvečer.

Put od bogatstva do vlasti manje je nemoralan
nego od vlasti do bogatstva.

Borba ljubavi s ljubavlju nije manje tragična

od borbe ljubavi s mržnjom.

Reorganizacija je organizacija okrenuta iznutra.

Gustav Krklec (1899., Udbinja, Karlovac – 1977., Zagreb). Pisao poeziju, aforizme, epigrame, putopise, eseje, feljtone i bavio se prevodilaštvom.

Ni u raju nema više mjesta za – raju.

Za izgradnju rajeva potrebne su – paklene muke.

Ipak je bolje bogatstvo sumnjama, negoli sumnjivo bogatstvo.

Od svih slasti najopasnija je – slast vlast.

Gospode, nemoj im oprostiti, jer – znaju što čine.

Nije dobro sve što je novo, ali je novo sve što je dobro.

Od umišljenog bolesnike gori je – bolesni umišljenik.

Prvo ispeci, pa onda – NE reci.

Nekoć su blago dijelili sveci, a sad ga dijele – grješnici.

I okorjelom bezbožniku đavo ponekad podmetne nogu.

Dolazi doba kad ćemo podizati spomenike – neznanom pješaku.

Njegov je dobitak najveći u tome što nema šta – izgubiti.

Prvo je vedrio, a zatim oblači. Na kraju ga je progutala – magla.

Da imamo više satiričara, znatno bi se smanjila potreba za satirom.

Smatrao je sebe orlom i bio je u pravu. Naime, bio je – lešinar!

Kažu da se u zla vremena ponekad i slon zavuče u – mišju rupu.

Zorica Krznar-Blagec (1936., Gusakovec, Marija Bistrica – 2022., Velika Gorica). Pisala je aforizme, epigrame i poeziju. Objavila više knjiga.

Čovjek pun sebe postaje sve teži i teži.

Aforizam je široka misao u uskom jezičkom prostoru.

Kad ponos splasne, stvari postanu jasne.

Tko se nađe na pogrešnom polju, može za život izgubiti volju.

Mudri znaju da nisu, a ostali misle da jesu.

Osveta je moćno oružje slabih.

Ponekad je zaborav blagodat, a sjećanje okrutnost.

Teško je biti ono što nisu, a još je teže ne biti ono što jesi.

Krize potiču, reprize sputavaju.

Dok savjest i svijest spavaju, nemoral dežura.

Zdravko Kurnik (1937., Travnik, BiH – 2010., Zagreb). Pisao je haiku poeziju, aforizme, epigrame, stručne knjige i bavio se enigmatikom.

Laku glazbu nije uvijek lako podnositi.

Često je više ljudi na pozornici nego u gledalištu.

Kockanje je trijumf bolesne nade nad zdravim razumom.

Matematika života: istina se dijeli, a laž množi.

Poraz je najteži kad se doživi bez borbe.

Ares i Mars pravi su amateri prema današnjim bogovima rata.

Sanacije – uzimanje od nacije.

Dok jedni stječu sve manje i manje, drugi stječu imanje.

Pozitivno je kod lopova to što često nastoje smanjiti socijalne razlike.

Nema napretka sve dok su prazne glave bolje plaćene nego pune.

Lako je dokazati da najbrže isparavaju – pare.

U današnje vrijeme najviše je ovisnika o novcu.

Prijatelj vas može ponekad iznevjeriti, pun novčanik nikad.

Gabriel Laub (1928., Bochnia, Poljska – 1998., Hamburg, Njemačka). Poljsko-češko-njemački aforist, esejist, književnik, novinar i urednik. Rođen je u Poljskoj, živio u Uzbekistanu, Češkoj i Njemačkoj, a nakon smrti pokopan je u Izraelu.

Prijatelje i savjest čovjek ima sve dok mu ne zatrebaju.

Najlakše pišu pisci s malim fondom riječi.

Slobodan čovjek je onaj koji je najmanje svjestan svoje neslobode.

Dogma je pokušaj da se napravi batina s jednim krajem.

Najsigurniji su putevi koji nikuda ne vode.

Elektronski mozgovi griješit će mnogo preciznije.

Svaka vlast izvire iz naroda. I nikad mu se više ne vraća.

Robovi: To su ljudi koji su imali određenu cijenu.

Nema jakih saveznika. Jaki ne traže savez.

Čovjek koji žudi za vlašću najmanje postiže kao čovjek.

Satira pretjeruje; ona ne vidi ljude tako sitnim kao što jesu.

Većina šuti jer ne postoji. Ona je samo zbir manjina.

Istina pobjeđuje, jer ono što pobijedi uvijek je istina.

Gdje protivnici zatvora smještaju svoje protivnike?

Čitanje kvari vid. Sami nepismeni gledaju svijet ispravno.

Poštujem žene kao ljude, ali ih volim kao žene.

Rob ne želi slobodu robova. On želi biti njihov gospodar.

Sveci! Posthumni karijeristi.

Teatar apsurdna je umjetnost najbliža životu.

Nije željela imati posla s oženjenim muškarcima, pa se razvela.

Najstabilnija ljudska kvaliteta jest kolebljivost.

Samo kad nemaju slobodu ljudi čeznu za bratstvom i jednakošću.

Srećko Lazzari (1925., Ključ – 2006., Sarajevo, BiH). Školovao se u Dubrovniku, Mostaru i Sarajevu, gdje je završio Filozofski fakultet. Radio je do umirovljenja kao srednjoškolski profesor. Objavio desetak knjiga aforizama, epigrama i kratkih misli.

Čisti su jedino oni koji se kupaju u znoju.

Bezdušni nose najviše ljudi na duši.

Da si slušao, ne bi te saslušavali.

Marksisti imaju kapital u glavi, a kapitalisti u rukama.

Braća Grimm pisala su bajke za djecu. Marx za odrasle.

Komunizam je propao zato što su radnici nosili
srp i čekić na reveru umjesto u ruci.

Zakoni se mijenjaju. Rupe u zakonima ostaju.

Čovjek svuda traži sebe, osim u sebi.

Uz toliki promet, sreća je što nema više nesreća.

Da bi ti se ostvarili snovi, ne smiješ spavati.

Kad čuju da svijet ostaje mladima, stari podjetinje.

Ako si pijan kao majka, vjerojatno si loš otac.

Sve je moguće onima koji su nemogući.

Sedma sila siluje čitatelje svake sedmice.

I naša nevolja nečija je volja.

Platili smo račun jer nismo ni na koga računali.

Namjerna šutnja je govor bez riječi.

Kod nas se ništa ne događa. Sve se odgađa.

Neki slave i ono u čemu se nisu proslavili.

Mora da je ona dobra mačka dok joj je vjeran kao pas.

Žene zapovijedaju i onima koji naređuju.

Stanisław Jerzy Lec (1909., Lavov, Ukrajina – 1966., Varšava, Poljska). Aforist, humorist, satiričar, pjesnik i diplomat. Rođen je u Lavovu u Ukrajini, gdje je završio studije i započeo pisati poeziju. Nakon dvogodišnjeg boravka u Izraelu, preselio se u Varšavu, gdje je nastavio i okončao karijeru jednog od najpoznatijih svjetskih aforista i satiričara.

Nikada ne laži ako je istina bolje plaćena.

U što ja vjerujem? U Boga ako postoji!

Nepismeni su prinuđeni diktirati.

Vrhovi dolaze u kontakt s dnom u vrijeme potresa.

Teško je diktatorima koji povjeruju da nisu diktatori.

Ovca koja je imala zlatno runo nije bila bogata.

Od nula je lako stvoriti lance.

Novac nema miris, ali isparava.

Čizma pobjednika pripadala je pobijeđenom.

Garancija mira: zakopati ratnu sjekiru zajedno s neprijateljem.

Većina ima određeni pogled na svijet koga određuje manjina.

Govorite mudro. Neprijatelji prisluškuju!

Ponekad me uhvati strah. Šta ako smo u raj?

Da bi se razvila zastava, treba ići protiv vjetra.

Svaki režim jednom postaje stari režim.

Licu gomile ne treba maska.

Za koga trebamo udati Slobodu da bi se razmnožila?

Postoje sveci čiji život započinje kanonizacijom.

Reci mi s kim spavaš, pa ću ti reći što sanjaš.

Sa svakim papagajem brzo se pronađe zajednički jezik.

Zapamtite: čovjek nema izbora, mora biti čovjek!

I policijska palica može biti putokaz.

Đavo ne spava – sa svakim.

Dovoljna je jedna riječ – ostalo je brbljanje.

Grobari nemaju mrtvu sezonu.

Do dubine misli treba se uspeti.

Kruh otvara svaka usta.

Živi su tragovi njegove ljubavi. Puna su ih sirotišta.

U paklu je đavo pozitivan lik.

Stvarajte o sebi mitove! I bogovi su od toga počeli.

Izgleda da jezik ima više slobode poslije gubitka zubi.

Prava mudrost ne napušta glavu.

ON? Ima enciklopedijsko neznanje.

Sve je u rukama čovjeka. Zato ih treba češće prati.

Jerzy Leszczyński (1931. – 2019.) Aforist, satiričar, humorist i pedagog.

Najteže je liječiti zdrave.

Među ljudima je više krvopija nego davatelja krvi.

Ljubiti ruku goloj ženi – nepotrebn je gubljenje vremena.

Da nije izuzetaka, pravila bi bila nepodnošljiva.

Nije čudno što poslije davanja glasa nemamo što reći.

Život bez problema je problematičan život.

Ljubav na prvi pogled treba tretirati kao optičku varku.

Odnos prema ženama rezultat je odnosa sa ženama.

Ne čekaj da drugi otkriju vrline tvoje supruge.

Ponekad je najteže rastati se od žene kojom se netko drugi oženio.

Aleksander Leszek Kumor (1924. – 1987.). Aforist, humorist, satiričar i filmski kritičar.

Odvići se od nepušenja prilično je lako.

Pogrešan korak često dovodi do otkrića novih putova.

Odluka o razvodu često se donosi utroje.

Svaka religija ima svoje ateiste.

Oni koji su sišli sa scene često postaju sufleri.

Materijalisti ostaje samo vjera u čovjeka.

Vjera postoji zbog vjernika, a ne zbog bogova.

Grešnom životu mnogi sveci zavide.

Kompjuteri ne poništavaju tablicu množenja.

Ubijeno vrijeme ne možete reanimirati.

Od sebe uvijek bježimo zajedno.

U sporu o tome šta je bilo prvo: kokoš ili jaje, odlučio sam se za pijetla.

Na vječna pitanja obično se daju privremeni odgovori.

Starost je tužna, ali srećom brzo prođe.

Strpljenje je oružje najslabijih i najjačih.

Ako izmisle lijek, izmislit će i bolest.

U borbi za pravednu stvar nekad gubi stvar, a nekad pravda.

Agnieszka Lisak (1973.). Aforističarka, pjesnikinja i pravica.

Bolje gorka kritika iz usta mudraca, nego slatka laskanja iz usta budale.

Svaki nedostatak ima svoje prednosti.

Svi su pomalo ludi, što je sasvim normalno.

Dobri ljudi rijetko imaju dobar život.

Tko je prošao kroz pakao života, za njega je čistilište raj.

Osjećamo se bolje kad čujemo da je drugima gore.

Svi traže svog anđela, a đavoli dolaze sami.

Kad ne jurite za novcem, novac prestane bježati.

Čak i u životu žrtvuju pijune da bi spasili kralja.

Naučite da slušate prije nego što naučite govoriti!

Čekanje je vječnost, zadovoljstvo je trenutak.

Bolji je muškarac s klasom bez kase, nego s kasom bez klase.

Kakav ljubavnik, takvo jutro!

Tonka Lovrić (1954., Ljubljana, Slovenija). Aforističarka, pjesnikinja, keramičarka, pravica i slikarica. Objavila desetak zbirki aforizama. Izlagala slike na brojnim samostalnim i skupnim izložbama. Živi i stvara u Splitu.

Praznoj glavi ruke su oslonac.

Ruža svoju ljepotu štiti trnjem.

Zrno znanja se ne kljuca.

Vrijeme je neumoljivo. Nikad ne kasni.

Narod nema kaskadera.

Dvorskih luda ima posvuda.

I jezikom se može izribati.

Nosi odijelo po mjeri pokojnika.

I mozak operacije zakaže.

Plodovi mašte nisu jestivi.

Vrata raja otvara samo Bog.

I slobodno vrijeme je novac.

Treći u vezi obavlja samo dio zadatka.

Andrzej Majewski (1966., Wrocław). Pisac, fotograf, scenarist, redatelj i skladatelj. Doktorirao je na pravu u Wrocławu.

Čovjek je izmislio automobil da bi udobno sjedio – dok stoji u prometnoj gužvi.

Politika je velika umjetnost: treba uvjeriti ljude da moraju plaćati za to što ih se potkrada.

U čovjeku žive Bog i sotona, a on sam ima ulogu domaćina.

Čovjek koji uvijek želi biti duhovit, najčešće je smiješan.

Povijest nije napisana u dimu topova, već u dimu cigareta.

Snimljena laž zove se reklama.

Političari stalno drže ruke u džepovima, i to ne svojim.

Od nekih političara gluplji su samo njihovi birači.

Nekad su predsjednike birali na izborima, a sada na kastingu.

U totalitarizmu su uvijek krivi vladari, a u demokraciji – birači.

Muškarci su vjerniji svojim idejama nego svojim partnericama.

Loš plan se rijetko ostvaruje, a savršen – nikad.

Mudar daje savjete. Glupan naređuje.

Ništa ne smiruje temperament žene kao brak.

Ako vam netko dosađuje, pozajmite mu novac!

Danica Majnarić (1949., Požeška Koprivnica). Piše pjesme, aforizme, anegdote i epigrame. Objavila više knjiga. Živi i djeluje u Zagrebu.

Kad genijalci prijeđu crtu, bit će ih puna ludnica.

Dok je stajao na vlastite noge, nagazio je mnoge.

Dalji mu je domet kamena s ramena, od dometa mozga.

Aforizam je rijeka koja ne poznaje granice.

Nije uvijek nesreća kad te drugi vozaju.

Eto, i to smo dočekali — da se i Babin Kuk istroši.

Konačno je zauzeo čvrsti stav; upao je u brzovezujući beton.

Nije pao zbog rakije, nego zbog zakona gravitacije.

Život je kao sladoled: lizao ga ili ne lizao, istopi se.

Predviđa se ekološka katastrofa: nestat će i kune i lipe.

Wiesław Malicki (1935. – 2011.). Aforist, satiričar i pisac.

Kad bi usamljeni ljudi vidjeli sebe, ne bi bili sami.

Nažalost, ništa neljudsko nije nam strano.

Bezbožan čovjek nije nužno ateist.

Dobrota nema pravo na odmor.

Rijetko se zrelost zadrži na granama.

Prljavština je patina čistoće.

Za kratkovidne je i strašilo putokaza.

Oni koji zaslužuju gnjev najčešće ga nisu vrijedni.

Samo gole činjenice mogu biti pristojne.

Ljubavna igra zahtijeva apsolutni sluh.

Tadeusz Józef Maryniak (1935. – 2016.). Aforist i pjesnik.

Ljubav se gasi kada se mržnja rasplamsa.

Muškarac ima više mana nego žena vrlina.

Danas je čovjek čovjeku češće svinja nego vuk.

Teško je imati široke horizonte ako imaš uska leđa.

Treba govoriti, ali ne više od svoje žene.

Ženi može nedostajati pamet, ali riječi nikada.

Mnoge ispite koje je položio sin, otac nije položio.

Velikim grudima žene češće hrane poglede muškaraca nego svoju djecu.

Sa ovakvim zaradama preostaje nam samo jeftini optimizam.

Nije svako dovoljno hrabar da bi neke stvari priznao sebi.

Aldo Matelić (1949., Labin). Piše poeziju, aforizme i prozu. Objavio više knjiga poezije i proze. Živi i stvara u mjestu Strmac u Istri.

Nesposobne treba pogurati. Sposobni će se već progurati.

Vatru gasi — brak spasi.

Rijetkima je uvijek gusto.

Kome se taj u životu dogodio, proklinje dan kad se rodio.

Mali neumorno brinu, da velike spuste na svoju razinu.

Dvorska luda jednu prednost ima: može reći što hoće,
jer je nitko ozbiljno ne prima.

Nema tog zla o kojem netko neće pričati dobro.

Da bi on imao, tebe ima da nema.

Tako skromni urodi, a toliko strašila!

Milostinju ne tražim, ali bih vam je rado dao.

Političari o zamjeni teza, umirovljenici o zamjeni proteza.

Tomislav Mihanović (1947., Split). Aforizme intenzivno piše od odlaska u mirovinu. Objavio je sedam zbirki.

Ako mi nešto zvoni u ušima, nastojim da mi to ne izađe na usta.

Ugurio se u povjerenstvo koje je ispitivalo njegovo pronevjerstvo.

Kad vam trube, ne pokazujte zube.

Obećali su nam procvat, ali nisu znali opraišit.

Ako su ljudi ovce, zašto su zaštitili vuka?

Što južnije, to dužnije.

Tko muku muči, ili je oženjen, ili je jamac.

Pametani mlina ne melje oko što u mlinu čuje.

Sve što sam u životu kupio na popust, bio mi je veliki propust.

Na sudu nije pristao na unakrsno ispitivanje, braneći se da je ateist.

Svaka istraga ide i straga.

Svi koji su mu govorili da manje pije, išli su mu na jetru.

U srž problema ušao je crv sumnje.

Marinko Mijović (1933., Plav, Crna Gora – 2025., Pula). Pisao aforizme, epigrame i kratke misli. Objavio desetak knjiga. Zastupljen u antologijama i zbornicima.

Može se blejati i pisanim putem.

Mnogi su pronašli zid plača za berlinskim zidom!

Sve je odneseno. Jedino se još uvijek donose odluke.

Tesali su ga dok od njega nisu istesali odskočnu dasku.

Što je veći mrak, veća je mogućnost da vidite svog Boga.

Svi se kaju, ali nitko priznaje zašto se kaje.

Šuma propisa služi im da nesmetano love.

Što si uspravniji, veća si meta.

Samo su ograničeni narodi sami sebi dovoljni.

Prevodio je žedne preko vode dok nije dehidrirao.

Premazan je svim bojama da bi prikrio crvenu.

Pomračenom umu mrak je svjetionik.

Amerika okom, Europa skokom!

Pao je dogovor tko treba da padne.

I dan danas progoni nas jučer.

Czesław Miłosz (1911., Szetejnie, Litva – 2004., Kraków). Esejist, književni kritičar, romanopisac i prevodilac. Od 1960. do 1993. živio je u SAD, gdje je predavao slavensku književnost na Sveučilištu u Berkeleyu i Harwardu. Dobitnik je Nobelove nagrade za književnost.

Dobro je biti hrabar, ali ne pod cijenu života.

Strah od slobode strah je od praznine.

Svi smo mi karika u lancu između prošlosti i budućnosti.

Čovjek živi u sebi kao u zatvoru.

Mnogi su se otvorili kad im vrijeme nije bilo naklonjeno.

Za srećom ne treba lutati. Sreću treba slijediti.

Lakše je prijeći državne nego granice u nama.

Dijelite uspomene onima koji će vas se rado sjećati.

Ono što nisi preživio nije stvarno.

Tko kaže što treba, ne govori ono što misli.

Stvarnost zahtijeva biti uklopljena u riječi.

Velike riječi imaju budućnost samo ako su na vrijeme zapisane.

Darko Mrkonjić (1990., Split). Piše aforizme, bavi se sportom, svira gitaru. Živi i stvara u Korešnici kod Splita.

Samo sitnim ljudima mogu smetati sitnice.

Današnja arena: gladijatori u raljama virtualnog svijeta.

Lako je sretnom pametovati, kad ima više sreće nego pameti.

Lakše je pokazivati prstom, nego primjerom.

Ne daj se – daj sve od sebe!

Nije lako izići iz mraka svoje sjene.

Ne trči za materijalnim. Puzi za duhovnim.

Vjerski vođe jesu vođe vjere u ateističkom smislu tih riječi.

Kad su se pojavili ljudi, neki problemi su postali nerješivi.

Dugo radeći što ne želi, zaboravio je na stvarne želje.

Ima đavla, ali hajde ti to vragu dokaži.

Križ nije lak možda baš zato što je lakiran.

Boris Nazansky (1953., Rijeka). Piše poeziju, priče, aforizme, epigrame, zagonetke i druge vedre i mudre misli. Objavio više knjiga proznog, poetskog i enigmatskog sadržaja. Živi i radi u Zagrebu kao urednik enigmatskog tjednika „Kvizorama“.

Kakve smo sreće, pala nam sjekira u – led!

I mi političara - za frku imamo.

Crkveni planet – Zemlja!

Dobro izvagane riječi nikada nisu teške.

Našli smo se! U izgubljenoj situaciji.

Rupe u pamćenju posljedica su rupa u zakonu.

Teške misli lako padaju na pamet .

U ovoj sredini teško je spojiti kraj s krajem.

Naši političari služe se uvjetnom inteligencijom.

Oni koji stalno traže mete imaju opasne ciljeve.

Političari su prigodni talenti.

Vrag je odnio šalu. Ostali su aforizmi.

Podnesi, pa – odnesi!

Žena i njezin ljubavnik stjerali su ga u trokut.

Nedjeljko Nedić (1962., Tolisa, Orašje, BiH). Magistar arheologije, nagrađivani enigmatičar, publicist, kulturni djelatnik. Objavio tri zbirke aforizama.

Čovjek je savršenstvo s tisuću i jednom manom!

Nebo je raj, zemlja pakao, a groblje čistište!

Ne postoje ljudi bez mana, ali postoje oni koji misle da ih nemaju!

Križaljka života najteža je za odgonetnuti!

U budala i novac je lud!

Žene su čudne biljke. Rađaju u svako doba godine!

Za bavljenje politikom mozak vam nije potreban.

Iz naše političke kaljuže ni svinje se ne bi mogle izvući.

Što su nam kuće veće, u njima nas ima sve manje i manje!

Nezahvalna djeca grobari su vlastitih roditelja.

Ne budite ludi, nego ljudi!

Jozo Nikolić (1950., Globarica, Žepče, BiH – 2021., Vukovar). Radio je kao profesor književnosti u Vukovaru. Bio je predsjednik Ogranka Matice hrvatske u Tovarniku. Objavio je zbirku aforizama te tri knjige proze .

Zatočite me u aforizam!

Pustite riječi neka same odaberu svoje rečenice!

Mudrost je kap, glupost je čaša.

Tražanjem neprijatelja u drugima, hranite neprijatelja u sebi.

Ako se prepoznaš u mraku, i svjetlo će ti vjerovati.

Promatranje neba neće te učiniti baštinikom visina.

Ako te sunce ne grije, i tvoja sjena će te napustiti.

Sumnja ga je izgrizla kada je počeo sumnjati u sumnju.

Cilj ostaje na istom mjestu i kada ga promašite.

Kada se ugasi vatra u tebi, otići će oni koje si grijao.

Munja je opomena, a grom kazna.

Lesław Nowara (1963.). Aforist, pjesnik, feljtonist i pravnik.

Bog je dao čovjeku razum, a đavo – misli!

Pravi proroci uvijek griješe. Zato im možete vjerovati.

Između Boga i Istine i dalje postoji dovoljno mjesta za ljude.

Izvjestost ne vodi nikud. Neizvjestost je već tamo.

Kad čovjek objavi da će propovijedati riječ Božju,
Bogu ne preostaje ništa drugo osim da zašuti.

Svako tko nije imao sladak život barem ima zdrave zube.

Mudrost dolazi s godinama, a odlazi sama.

Bolje je malo nešto nego veliko ništa.

Kako te vide, tako te plaćaju.

Nikada ne radio za dvoje, jer jedno neće imati što raditi.

Dominik Bolesław Opolski (1946. – 2017., Lublin). Aforist, satiričar, pjesnik, novinar.

Treća strana medalje grudi su odlikovanog.

Kad se biješ u grudi, skini ordenje.

Poslije pljuska zastave su čistije.

Kad stegneš remen, stomak je bliže srcu.

Izgubio je vjeru kad je stekao uvjerenje.

Samo su zdrave misli zarazne.

Plašljivci podižu kriterije hrabrosti.

Po svojim tragovima nećeš se pronaći.

Previše svježeg zraka oduzima dah.

Često se životni okus ostavlja bez apetita.

Kad riječ uzme gomila, više nije važno što je htjela kazati.

Stefan Pacek (1938., Parysów). Aforist, pisac i novinar, profesor.

Najveći smisao života jest život sa smislom.

Uradi ono što misliš, ali misli što radiš!

Bolje je kad budale glasaju nego kad vladaju.

Činjenice uvijek kasne. Glasine su brže.

Nacionalizam je samo kolektivni egoizam.

Čovjek više voli mijenjati svijet nego samoga sebe.

Lakše je vjerovati u sebe nego da drugi vjeruju u nas.

Bogatstvo je relativno, siromaštvo je apsolutno.

Apsurd je ono što se razlikuje od našeg mišljenja.

Bi li Bog stvorio čovjeka da je mogao pretpostaviti kakav će postati?

Nije istina da su svi ljudi braća, barem polovina su sestre.

Živko Prodanović (1945., Zagreb). Piše poeziju, prozu, drame, aforizme i satirične misli. Nagrađivan za aforističko stvaralaštvo. Objavio više knjiga poezije, proze i aforizama.

Apsurd političke tržnice – najbolje se prodaje pokvarena roba.

Ako je demokracija tako dobra, zašto u raj u nema demokratskih izbora?

Bože, oprosti im. Jer su vjerovali televiziji.

Da bi uspjeli u životu, čavli moraju biti udareni u glavu.

Bude li sve išlo po planu, eto nam kaosa.

Izgleda da je vlast jako oglušila. Stalno koristi prislušne aparate.

Izlazak umirovljenika na izbore je pobjeda nade nad iskustvom.

U posljednje vrijeme sve više trošim na odvjetnika, žali se jedan kriminalac. A ja na policiju, žali se drugi.

On tako ružno govori o političarima da ga je lijepo slušati.

Osnovno pravilo kockanja: ne kockaj se!

Prije odlaska on uvijek poljubi ženu. Bez obzira čija je.

Ruka je brža od oka. A često i od pameti.

Skrenuo je. U politiku!

Svatko je čovjek dok se ne dokaže suprotno.

Svi mi imamo neki grijeh na duši. A mnogi i na jetri.

Ladislav Radek (1939., Mihovljan, Čakovec). Piše poeziju, prozu, aforizme i epigrame. Objavio je više knjiga. Pjesme su mu uglazbljene i izvođene na festivalima. Živi i stvara u Šenkovcu.

Kad se baza zakiseli – kremi je odzvonilo!

Idioti svih zemalja. Razjedinite se!

Riječ održi samo onaj čovjek koji nije ništa obećao.

Lažiranjem laži ne dobiva se istina.

Djetinjast čovjek dugo je mlad.

Korupcija caruje, a profit vlada.

Za koliko je život skuplji, za toliko manje vrijedi.

U šumi naših zakona ponestalo je savjesnih lugara.

I krezubi moćnici rado pokazuju zube.

Od svih partija neuništiva je jedino – trač partija.

Istina se nastoji demantirati montiranim lažima.

Politička scena često se zaoštrava tupim političarima.

Spreman sam doživotno robovati sreći.

Nakon vjernika kleknulo je i gospodarstvo.

Politika nije bludnica. Ona je svodnica.

Daniel Radočaj (1979., Pula). Piše poeziju, prozu i aforizme. Objavio više knjiga.

Nekada su seljačine pretjerivale u kićenju zlatom. Danas su tetovaže zamijenile zlato.

Nekada sam putovao zbog koncerata, a danas odlazim na koncerte zbog putovanja.

Dijete usvojeno od strane dva muškaraca govori taterinjim jezikom.

U sferi nedovoljnog obrazovanja, tuđa kultura definira se kao nekultura.

Učenici su prošli s odličnim – roditelji su zagrijali stolice.

Bog blagoslovio Nobelovu nagradu za književnost; bez nje malo tko bi ikada čuo za neke laureate.

Zauzetim djevojkama dođem kao dobra prilika za nepriliku.

Istok se hrani na zapadu.

Kupivši stan, konačno smo supruga i ja postali vlasnici – kredita!

Držati do sebe znači ne dokazivati se glupanima.

Feliks Rajczak (1938. – 1987.). Aforist, satiričar, pjesnik, kritičar i publicist.

Ateizam je sinteza svih religija.

Živjela sloboda šutnje!

Čovjek se najlakše penje – četveronoške.

Griješi li ateist koji vjeruje u sebe?

On je svestrana neznalica.

Bilo mi je svega dosta, pa sad nemam dovoljno.

I poredak može dovesti do nereda.

Biblija – vječita politička brošura.

Smijeh ne laže!

Smrt me održava na životu!

Idol je ideolog s kojim nije moguće diskutirati.

Antoni Regulski (1935.). Aforist, pisac i katolički svećenik.

I zaostalost napreduje.

Biblija: akreditivno pismo Boga.

Adam i Eva: nesreća nikad ne dolazi sama.

Tko se jednom proda, uvijek ga možeš kupiti.

Nema boljeg vremena za gubljenje od sadašnjeg.

Češće vidimo sliku ljepote nego lijepu sliku.

Moljac obožava mijenjati garderobu.

Samo sveci vide veličinu svoje malenkosti.

Sat skraćuje vrijeme.

U meniju ljubomore postoje samo prazne kalorije.

Aforizam je pirotehnika humora.

Vladimir Rešković Panonski (1929., Davor – 2022., Zagreb). Aforist, pjesnik i prozaist.

Ako vjeruješ u snove, nemoj se buditi.

Alkohol daje hrabrost, a uzima snagu i pamet.

Ako skinemo jaram, ostat će nam samar.

Bili smo prijatelji dok se nismo sprijateljili.

Bolje je da ti odnese lopov, nego priroda.

Čovjek je sretan koliko je pametan.

Da nije sirotinje, ne bi bilo ni rata.

Dok je naroda, bit će i sirotinje.

Hrvatska će ostati bez proizvođača, ali neće bez potrošača.

Jedite voće koje i crv hoće.

Aldona Róžanek (1960.). Aforističarka, scenaristica, dizajnerica i teologinja.

Zbog zavisti ne zavidim nikome.

Neke maske izgledaju prirodnije od lica.

Ljubav povezuje srca, a prijateljstvo misli.

Put do sreće je mračan i trnovit, ali nada ga osvjetljava.

Prijateljstvo sa svijetom započinje prijateljstvom s okruženjem.

Glasina – eho neistine.

Najčešći oblik maske jest osmijeh.

U braku morate imati đavolsku upornost i anđeosko strpljenja.

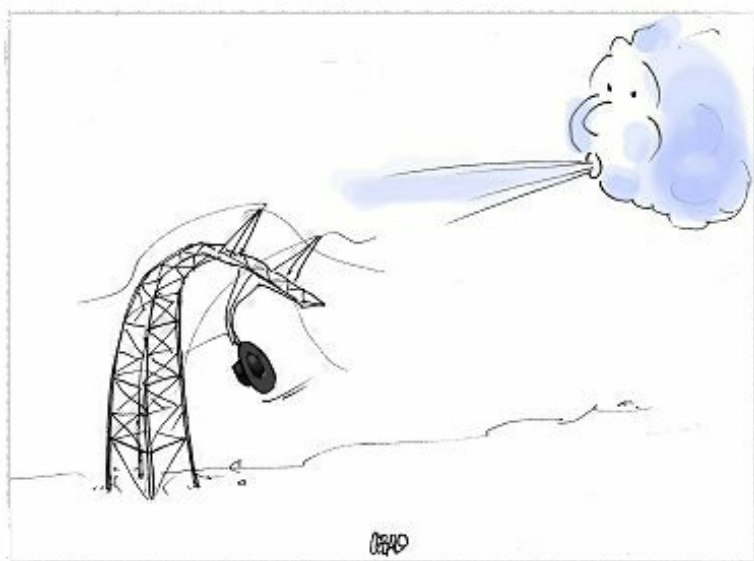
Ako želite promijeniti svoj život, mijenjajte sebe.

Najsumnjiviji su oni koji nose nešto na savjesti.

Janusz Roś (1944. – 1995.). Aforist i satiričar.

Zasljepljenost je veći hendikep od sljepila.

I glas savjesti prolazi kroz mutacije.

Laž ima kratke noge, ali često veoma lijepe.

Šutnja je vrlina o kojoj se mnogo govori.

Nijedna valuta nije više sigurna, osim srebrnjaka.

Često moraš nadrasti ono čemu nisi dorastao.

Nadu u prvu ljubav ne treba gubiti s bilo kim.

Modni krik ne treba zaglušiti glas razuma.

Samo jedan Juda među dvanaest apostola? Teško je u to povjerovati!

Poznate lakše prepoznamo na karikaturi nego na fotografiji.

Milan Rupčić (1948., Vrbovljani, Okučani). Piše poeziju, prozu, aforizme i epigrame. Bavi se i slikarstvom. Objavio više knjiga. Živi i stvara u Zagrebu.

Nekada se nešto stvaralo iz pepela.
Sad se to nešto pretvara u pepeo.

Prije se čovjeka mjerilo po riječima i djelu.
Sad se mjeri po kesi i odijelu.

Mito i korupcija utječu u more – demokracije.

Država ima monopol i na gluposti.

Tko tebe glupošću, ti njega tupošću.

Ne poželi glupost bližnjeg svoga.

Plivao bi u aforističkim vodama,
ali ne zna plivati slobodnim stilom.

Bio je njezin anđeo čuvar, a u njoj svi vragovi.

Aforizam je antiseptik za društvene bolesti.

Svijet treba gledati objektivno – kroz aforističke naočale.

Tomasz Rybak (1973.). Aforist, psiholog i dizajner.

Ljubav spaja dvoje ljudi, a mržnja čitave narode.

Knjige su sjajne. Jedne pale maštu, a druge kamin.

Loše je kad vatrogasac izgara na poslu.

Laž ima kratke noge, ali stiže daleko.

Ne poželi ženu drugoga. Bolje plati plastičnu operaciju svojoj ženi.

Velike ribe za svakoga pronađu udicu.

Tko pere ruke, nema čiste namjere.

Kad vidim spomenik diktatoru, maštam da sam golub.

Ponekad kralja od dvorske lude razlikuje samo kruna na glavi.

Uzalud ti svaka rasprava. Posljednju riječ imat će svećenik na tvojoj sahrani.

Jagoda Sablić (1955., Šibenik). Piše aforizme, prozu, drame, slikovnice i scenarije za lutkarske predstave. Objavila knjigu misli i aforizama. Nagrađivana za doprinos u kulturi.

Otkriješ li svoje slabosti, drugi će ih isticati.

Žene imaju um, muškarci – ud.

Čist račun – prazan novčanik.

Kad bi život bio sladak, svi bi imali šećernu bolest.

Dvije osobe osjećaju kemiju, ako pogode istu formulu.

Muškarac radi što hoće, žena što može.

Sjemeništa su mjesta za odlaganje sjemena.

Zdrav čovjek bolesnom ne vjeruje.

Igre bez granica postoje zbog hvatanja migranata.

Dijalog je najkraći put do svađe.

Star čovjek zbraja uspomene, mlad avanture.

Svaka revolucija ubija sinove, i siluje kćeri.

Zoran Salamunović (1954., Postira na Braču). Aforist, humorist i satiričar. Objavio je sedam zbirki aforizama:

Novac je roba koja pranjem ne blijedi.

Kultura nema granica, sve dok Ministarstvo kulture ne pitamo za novac.

Državni aparat je štedljiv. Uzima koliko mu treba.

Svugdje stižem, ali rijetko se vraćam k sebi.

Ja te ne gledam onako kako te vidim.

Dok sam bio gladan aforizama, čitao sam ih. Sad sam sit i pišem ih.

Budući da vrijeme liječi sve rane, treba ukinuti medicinu.

Službeno je odsutan – mentalno.

Svi smo balavci u djetinjstvu. Neki od djetinjstva.

Život je patnja koju svi želimo produljiti.

Većina ljudi ostavi nekakav trag u životu. Neki samo od kočenja.

Od ljubavi do istine samo je trenutak istine.

Magdalena Samozwaniec (1894., Kraków – 1972., Varšava).

Književnica i novinarka.

Lijepa žena nije za kućnu upotrebu.

Budi advokat mužu, a ne njegov isljednik.

Lijepa žena podsjeća na vladara – nema prijatelje, samo ulizice.

Brak u snovima – gnijezdo, a u stvarnosti – kavez.

Ako ti je muž glava porodice, ne penji mu se na glavu!

Muškarac je tegleća životinja. Danju radi kao vol,
a noću tegli kao bik.

Prvi simptom starenja – ljubav prema životu!

Ruka ruku mijе, noga nozi podmeće!

Ljubazni smo prema drugima da bi se više sviđali sebi.

Prijateljstvo poslije ljubavi je kao dim poslije vatre.

Andrzej Sapkowski (1948., Łódź). Aforist i prozni pisac.

Ne može postojati pravilo bez izuzetka.

Ljubav je zadovoljstvo, i to jedno od najegoističnijih.

Ljubav se smije razumu. U tome je njena privlačna moć i čar.

Poslije dobivenih bitaka povećava se priliv dobrovoljaca.

Politička uvjerenja su kao zadnjica. Svi ih imaju, ali ih svi ne pokazuju.

Ne želim poginuti u ratu, ako to nije moj rat.

Tko je neutralan u borbi dobra i zla, na strani je zla.

Bolje je pripadati nekima nego svima.

Mudrost je ne slušati glupe i neiskrene savjete.

Horacy Safrin (1899. – 1980.). Aforist, satiričar i prevoditelj.

Lakše je steći vreću novca nego šaku mudrosti.

U osnovi junaštva često je ljudski strah.

Polovina istine cijela je laž.

Tri točke često zamjenjuju nedostatak misli.

Čovjek je kovač svoje sreće. Zato smo tako često između čekića i nakovnja.

Ni jedan kodeks ne predviđa kazne za nepoštovanje ljudske savjesti.

Zlatno tele samo je određena zamjena za stoku.

Samo ozbiljni ljudi znaju kad se treba smijati.

Ljudi s urođenim osjećajem za pravdu rijetko spavaju snom
pravednika.

Krist je protjerao trgovce iz hrama. Trgovci su se opametili pa su
obukli mantije.

Włodzimierz Scisłowski (1931. – 1994.). Aforist, satiričar, pjesnik i
pisac za djecu.

Oreol ponekad ima oblik nule.

Originalnost je eha u ponavljanju.

Gladan razmišlja o kruhu, a sit o desertu.

Kad račun nije zatvoren, obično zatvore računovođu.

Tko sjedi u prvim redovima, navikava se na ulogu suflera.

Kad se istina uda za laž, rađaju se poluistine.

Lula mira je kao stvorena za pravljenje dimne zavjese.

Koliko vrijedi bič satire u rukama mazohista?

Svako ima pravo na sreću, ali nisu svi sretni u pravu.

Neki bi čak i na svetoj vatri pripremali roštilj!

Henryk Sienkiewicz (1846. – 1916.). Poznati je svjetski pisac i dobitnik Nobelove nagrade za književnost.

Zvijezda nade gasi se posljednja.

Sreća je uvijek tamo gdje je čovjek vidi.

Ljubav nije potpuno slijepa, ali boluje od daltonizma.

Počinjemo umirati onog trenutka kad počnemo odrastati.

Mogao se oduprijeti samo onim iskušenjima koja nije imao.

Teško narodima koji više vole slobodu od domovine..

Nemoguće je izdati, a ne očekivati da te neće izdati.

Sve njegove riječi imaju jednu svrhu, da sakrije ono što misli.

Samo glup odbija molbu mudroga.

Nisu moje zasluge male, mala je ljudska zahvalnost.

Josip Sirovec (1941., Subotica kod Koprivnice). Aforist, humorist i satiričar. Objavio više knjiga aforizama i humorističko-satirične proze.

Što je muka teža, muk je duži.

Piši kao što govoriš i govori kako smo se dogovorili.

Prešli su nas da bismo ih lakše slijedili.

Umjesto kapitalizma, snašla nas je kataklizma.

Narod koji živi od uspomena i ideala, manje troši.

Slika je loša jer je prilika bila dobra.

I dalje nam svoje halucinacije plasiraju kao vizije.

Ova se bagra rotira kao čigra.

Bolje je ostati na cjedilu nego završiti u talogu.

Tvrdoglavost se često naplaćuje kao principijelnost.

Nule dobro razumiju samo jezik velikih brojeva.

Duže žive i sporije stare oni koji životare.

Kazimierz Słomiński (1948., Horniki). Aforist, epigramist, pjesnik i filolog. Živi i stvara u Białystoku.

Đavo je privlačniji izvana, a Bog iznutra.

Jesu li u svetoj vodi mikrobi zdraviji?

Čiste laži doprinose prljavštini ovog svijeta.

Bez Boga na ovom svijetu ne bi bilo čak ni ateista.

Evolucija nije lišila ljude majmunskog uma.

Je li na zemlji moguć raj bez grijeha?

Pastir mora biti bar malo pametniji od ovaca.

Ljevica i desnica uzimaju objeručke.

Lopov uzima stvari kakve jesu.

Zrno istine već je genetski mutiralo.

Emil Strniša (1953., Split). Aforist, humorist, satiričar, karikaturist i ilustrator. Radove objavljuje u tiskanim i elektronskim medijima. Član je Hrvatskog društva karikaturista i UHAH-a.

Ne budite naivni, osim mame i tate nitko vam nije nešto dao,
a da vam prethodno nije svašta uzeo.

Netko je roditelj, a netko krotitelj.

Što duža biografija, to kraća istina.

Teško se pamti prazne glave i govori puna trbuha, posebno nakon izbora.

Zakletva na vjernost ne znači toliko, koliko vjernost zakletvi.

Poljska ima SEJM, a Hrvatska SAJAM.

U krivini je bolje biti u krivu nego u pravu.

Ne hvalim se svojim uspjesima kod žena. Svaka druga zna da lažem.

Mi smo jedina država u kojoj nacionalne manjine

odlučuju tko će biti vladajuća većina.

Da nije tijesta iz Poljske, bili bi gladni kruha u Hrvatskoj.

Tomislav Supek (1939., Ilok – 2023., Zagreb). Pisao aforizme, epigrame, humoreske i satirične priče. Objavio trinaest knjiga, od čega je sedam zbirki aforizama Hrvatska zanovijetanja. Godišnja nagrada UHAH-a za najbolju knjigu humora nosi njegovo ime.

Vaše zanimanje, gospodine? – Hrvat!

Velemajstor, a izgubio damu zbog konja iz susjedstva!

U zemlji u kojoj je hajdučija ponos i dika nacije,
teško je provoditi zakone o radu, redu i poštenju!

Dvojba o najmiroljubivijem narodu u bivšoj državi,
mogla se riješiti – samo ratom!

Član sam svih važnijih stranaka.
Ne volim gubiti na izborima!

Vlastite slabosti uočavamo...
tek kada nam drugi ukažu na njih!

Što smo dalje od završetka Domovinskog rata,
Sve smo bliže rekordima po broju generala i branitelja!

Hrvati su neumorni plesači.
Kako EU svira, tako mi plešemo!

Griješe oni koji vide krizu društvenog morala.
Ja vidim društvenu krizu. Moral ne vidim!

Našim povijesnim prepucavanjima smo uspjeli
pomiriti mrtve, a zavaditi žive Hrvate!

Kada se dokopao državne fotelje,
od dobro odgojenog pretvorio se u dobro ugojenog!

Taj besmrtnik u narodu je odavno mrtav!

Tajkun se raspojasao.
Njegovi radnici stežu remen!

Recept vlasti: Prvo narod učiniti bezvoljnim,
a onda na sva zvona govoriti o poštivanju volje naroda!

Taj najodlikovaniji general za vrijeme rata,
umjesto cokula, nosio je tenisice!

Najviše rangirani državni besposlenici imaju u timu
po jednog savjetnika i dva stručna suradnika!

Predlažem Predsjedniku Republike Hrvatske
da za neke visoke dužnosnike, uz odlikovanje kneza Trpimira,
uvede i odlikovanje – kneza Drpimira!

Mieczysław Michał Szargan (1933. – 2021.). Aforist, humorist,
satiričar, pjesnik.

Kad se mora, onda se i hoće.

Ništa ne ubija vrijeme kao knjiga.

Izlaz iz labirinta vodi u ćorsokak.

I debili imaju svoje genije.

Čovjek više uzima k srcu, nego u pamet.

Vjerujem đavolu da postoji Bog.

Naše biće određuje podsvijest.

Razum nam govori kad je srce u pravu.

Kod nas je primjer čistoće – isprani mozak.

Za mnoge je vozačka dozvola propusnica u vječnost.

Njegova vjera toliko je jaka da mu ni Bog nije potreban.

Janusz Jan Sipkowski (1943.). Aforist, epigramist, humorist i pjesnik.

Boginja pravde češće koristi mač nego vagu.

Bio je alfa i omega. Znao je samo ta dva slova.

U slijepoj ulici nema barikada.

Sjena nade i sjenka sumnje često se preklapaju.

Neuspjeh je uvijek gorak. Okus uspjeha veoma je različit.

Esteta čak i u oluji traži ružu vjetrova.

Pila bez straha pokazuje zube.

Svaki pad nije posljedica gravitacije.

Sistematično neznanje često je zamjena za znanje.

Mnoge palice maštaju da postanu dirigentske.

Piotr Szreniawski (1973.). Aforist, humorist i pisac bajki.

Disciplina ne voli samoupravljanje.

Prijatelj vidi bolje od zrcala.

Mnogo toga zavisi od nezavisnosti.

Parazit nije uvijek lijen.

Ono što je veliko mora se vidjeti s visine.

Ne rađa svaki nerad mislioca.

Ako imate previše vremena, postavite sebi teža pitanja.

I medicinska je sestra lijek.

Osmijeh je ponekad cenzuriran kikot.

Tišina je dosada budali i milje za razmišljanje mudracu.

Jan Sztaudynger (1904. – 1970.). Aforist, satiričar, pjesnik i prozaist.

To je savršen par: on je Amor, a ona je amoralna.

Mi ubijamo vrijeme, vrijeme ubija nas.

Žena mi odgovara, ako mi ne odgovara.

Kad prolazi lijepa djevojka, amorov se luk napne.

Nije imala ni jednog prijatelja – spavala je sa svima.

Zabrana je najbolja propaganda.

Zaljubljeni su slijepi, možda je to za njih bolje!

Mnogi patuljci protratili su svoju malenkost.

Bog je za nas stvorio govor da sakrijemo misli.

Kad je Adam vidio голу Evu, drugi raj mu nije trebao.

Renata Szuman-Fikus (1934, Zabrze – 2012, Bad Doberan).
Pjesnikinja, publicist, dramaturg i prevoditelj.

Kozmetika je filozofija žena.

Brak je doživotna kazna za ljubav.

Da biste bili iskreni, trebate imati šta reći.

Biser se rađa samo u ranjenoj školjci.

Televizija je grob obiteljskog razumijevanja.

Brak je topla jakna koju treba nositi i kad je vruće.

Kuća – posao, kuća – posao... teško je živjeti dvostrukim životom.

Kad nas život udara po licu, nastaju vidljivi ožiljci.

Seks je sol života koja nikog ne zasiti.

Pričom o tuđem egoizmu, mi štitimo svoj.

Nikola Šimić Tonin (1962., Crkvice, Zenica, BiH). Pjesnik, pripovjedač, romanopisac, dramski pisac, pisac za djecu, pisac udžbenika, esejist, književni, likovni i dramski kritičar, aforist i antologičar. Živi i stvara u primorskom mjestu Drage – Pakoštane i Zadru.

Doktor mu je rekao da se odrekne pića i cigareta. Odrekao se doktora.

U kojem pravcu ide vjetar, tamo ide i smrad.

Tko krene silom, samo se silom može vratiti.

To je postalo toliko normalno da više nije nenormalno

Loša vijest ruši sve što dobra sagradi.

Ljepota ne nosi sreću... već zdravlje.

Radnik nema od koga krasti.

Pomoći sebi pomoću sebe.

Maslina odbaci plod da bi spasila stablo.

Svaka ispunjena želja, jedna je želja manje.

Može sudski kad ne može ljudski.

Aleksander Świątochowski (1849. – 1938.). Aforist, humorist, književni kritičar i publicist.

Ljubav je stvorila mnoga čuda, a mržnja ni jedno dobro djelo.

Svaka žena prije će izabrati debelog ovna nego mršavog mudraca.

Muškarac je prema lavu lav, a prema ženi lisica.

Po odgovoru na pitanje – što je za vas žena,
možete odrediti starost svakog muškarca.

Religija nam obećava raj, ali nam ne daje njegovu adresu.

Štampa se stidi istine jer nikada ne otkriva sve.

Tko govori istinu, provlači ostrugu kroz uši slušalaca.

Ljude treba odmjeravati po veličini duše, a ne džepa.

Teoretski: kralj životinja je lav, a praktično je to – crv.

Biograf je lažov koji prepričava laži svog junaka.

Kraj dolazi onda kad ga više ne možemo nikako zaobići

Gorkić Taradi (1964., Čakovec). Aforist i humorist. Poznat kao konobar s olovkom. Predsjednik je udruge mladih stvaralaca „Mlada pera“.

U državi punoj prava pravda se još uvijek traži lopatom.

Kod nas se lopovi ne skrivaju – oni nose kravatu.

Domoljubi viču iz automobila kupljenih na tuđi račun.

Mi ne živimo bolje, samo smo se navikli na manje.

Sloboda govora je kad smiješ sve reći — kad te nitko ne čuje.

Kod nas ni laž nije što je nekad bila – sad je službena istina.

Neki imaju čistu savjest – jer je nikad ne koriste.

Zakon je jednak za sve. Samo su odvjetnici različiti.

Istina je gola jer je svi razodijevaju.

Domovina se najviše voli pred kamerama.

U Hrvatskoj se najbolje živi – na papiru.

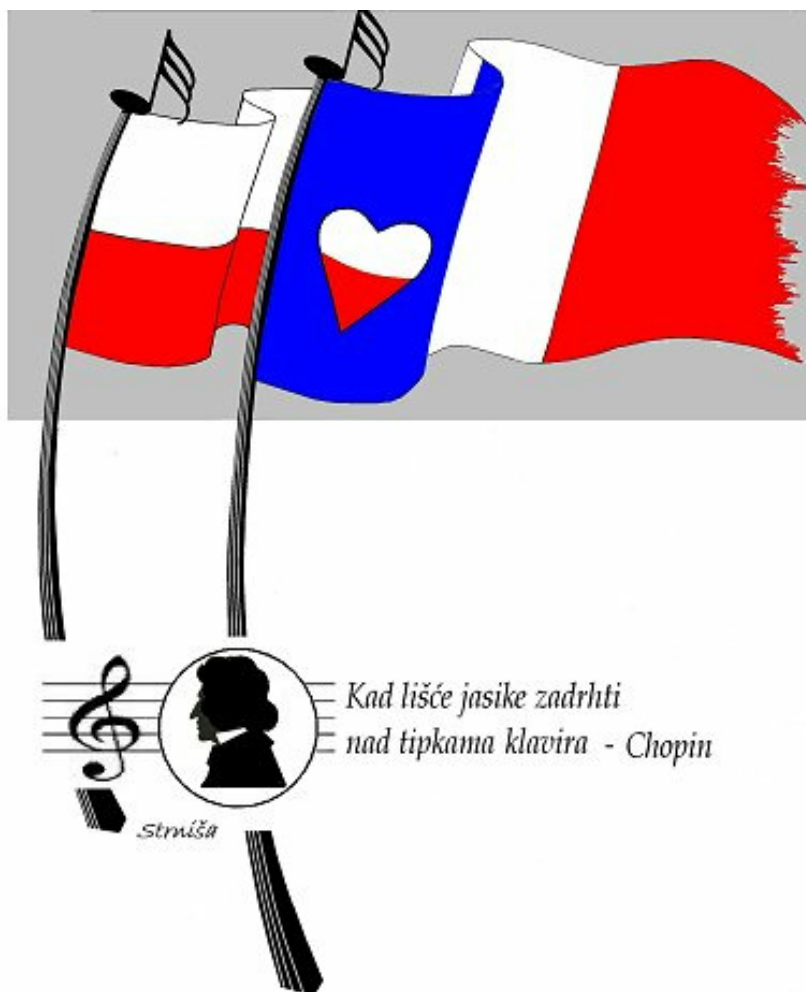
Uvijek budi svoj – osim ako ne želiš napredovati.

Dobar čovjek brzo ogлуši – od vlastite savjesti.

Tko ide glavom kroz zid, obično završi kao mural.

Ante Tičić (1944., Poveljani na Pagu). Piše poeziju, prozu, aforizme, haiku. Zapisuje misli na valu poetskog izričaja. Objavio dvadesetak knjiga poezije i proze. Živi i stvara u Zadru.

U snazi bezumlja leži ludost nasilja.

Neznanje raste sa spoznajama.

Zamor i svi njegovi grijesi vape za oprostom.

Snaga duha je velika tajna istine života.

Čar bluda varka je ljepote u istini strasti.

Slasti nas vode kroz ljepotu života u više smrti.

Pod suncem bit ću i kad me ne bude.

Pjesnik likuje: slava mu u djelima, a oči tužne.

Na putu tajni daljine nas vode u otkrivanja.

U radosti probdijemo s drugim koliko u tuzi ostajemo sami.

Luka Tomić (1933., Radišići, Ljubuški, BiH – 2022., Makarska). Pisao aforizme, epigrame i poeziju. Objavio dvadesetak knjiga, od čega su većinom zbirke aforizama.

Činite svo što znate vi koji znate što činite.

Povijest je bolje ne znati nego ponavljati.

Pobjednika ne zanima povijest, već samo – zemljopis.

Svaka će se ideja ugasiti, ako nema tko za nju izgarati.

Ponosni hodaju uspravno, ali se ne propinju na prste.

Ludi vozači voze brzo, a pametni dugo.

Ako želiš uvijek biti u pravu, moraš često mijenjati mišljenje.

Uspavanom narodu pjevaju budnice, a probuđenom – uspavanke.

Ne birajte one koji vam nude tuđu krivnja kao svoju zaslugu.

Bog nije stvorio čovjeka do kraja, već mu je ostavio da se sam završi.

Ljubavni trokut može dugo opstati ako je jedan njegov kut – tup.

Život je utrka u kojoj pobjeđuju oni koji posljednji stignu na cilj.

Zlatko Tomić (1954., Split). Piše poeziju, aforizme, drame, priče i romane. Objavio je dvadesetak knjiga proze, od čega šest knjiga aforizama. Priredio je više zbornika i antologija aforizama i kratkih misli. Nagrađivan je za književno stvaralaštvo. Tajnik je Udruge hrvatskih aforista i humorista.

Život je mogao biti i življa slučajnost.

Ni moje ime ne može govoriti u moje ime.

Učinjeno je mnogo, a sad, počnimo raditi.

Na škakljiva pitanja je davao kakljive odgovore.

Na provokaciju nikad ne odgovarajte vokacijom.

Ljudi se skupljaju da rašire mišljenje.

Častio je sve oko sebe – rodila mu se vrlina.

Otkad je sišao s uma, pametnije se penje.

Pružila mi je sve, nikad mi ne pružajući priliku.

Otuđujemo se: jedan i jedan jesu dva, ali nisu oba.

Šalu na stranu: smijeh nam je počeo pucati od ozbiljnosti.

Rizik je napuniti usta demokracijom kad si gladan,

Razdvaja nas most kojeg nismo uspjeli srušiti.

Dug je najpošteniji kad poštenje nije dugo.

Pucaju po vama? Je li po šavovima?

Najdraži su mi stranački prvaci – sa stranica knjiga.

Ne hulite Boga, možda ni on nije zadovoljan svojim pravosuđem.

Ako klon dođe na vlast, zar mislite da će biti sklon vama?

Nikola Trgovčić (1946., Bački Breg, Sombor, Srbija – 1985., Pula).
Pisao je aforizme, epigrame, humoreske i kozerije koji su objavljivani
u novina te u radijskim i televizijskim humorističkim emisijama.
Radio je kao fotograf, novinar i urednik u Glasu Istre.

Današnji svijet dijele granice. Točnije: ograničen je.

Knjiga je najbolji čovjekov prijatelj: nikad ne traži pozajmice.

Nakon razgovora s nekim ljudima treba oprati uši.

Bolje je biti zatvoren po prirodi nego po presudi.

Kad su se tvornice davale radnicima, meni je pripao dim.

Rad je stvorio čovjeka, a zarada nečovjeka.

Uspjeli smo! Neuspjeh nam je manji od planiranog.

Nekad se radilo zbog patriotizma. Danas se radi zbog patriota.

Čovjek se pravi pametnim. Budalom ga prave drugi.

Abeceda mi se sviđala sve dok nisam stigao do slova – zakona.

Čovjek je čovjeku vuk, a ženi – janje.

Teret slave je ipak lakši nego teret slavnih.

Sveta vodica dobro dođe i ateistu – kad je žedan.

Ne isplati se praviti gluposti, ima ih dovoljno gotovih.

Bolje je biti lud po rođenju nego po uvjerenju.

Sławian Trocki (1952. – 2001.). Aforist, satiričar i epigramist.

Mudrost dijeli – glupost umnožava.

Radujmo se što ljudi ne koriste cijeli mozak.

Sa dna se vidi vrh, ali se s vrha ne vidi dno.

Tko nema putra na glavi, mora podmazivati.

Starog bolesnika može utješiti samo nova bolest.

Što je više zaljubljenih, više je nesretnih brakova.

Koeficijent inteligencije manji je od zbira gluposti.

Bogati se stide zbog kazne, a ne zbog krivice.

Tko ima manje nafte, taj želi više paliti.

Da nije smrti, neki bi otišli bez pozdrava.

Julian Tuwim (1894., Łódź – 1953., Zakopane). Aforist, pjesnik, prozaist i književni prevodilac.

Mozak je organ pomoću koga mislimo da mislimo.

Strpljenje je osvajanje pod maskom vrline.

Konj ima četiri noge. Po jednu na svakom ćošku.

Egoist je onaj tko brine više o sebi nego o meni.

Zdravlje je jedno, a bolesti ima na tisuće.

Aforizam je poslovice iskovana u privatnoj kovnici.

Muška ljubaznost najprihvatljiviji je oblik neistine.

Reći nekome da je idiot često nije uvreda već dijagnoza.

Bogatstvo je ušteđevina mnogih u rukama jednog.

Živi tako da prijateljima bude žao kada umreš.

Kritičar je poput automobila: što je lošiji, to je bučniji.

Mjera nepravde mora biti ista za sve.

Ryszard Wasilewski (1938.). Pjesnik, humorist i satiričar.

Duhovnu hranu lakše prihvaćamo kada smo siti.

Zabranjeno voće najprije dozrijeva.

Kada znaš da ćeš postati svetac, lakše se žrtvuješ.

Izuzeci su nužni kad očigledne istine postanu svakodnevne.

Potreba da svi misle isto s vremenom dovodi do toga da nitko ne misli.

Postoje dvije vrste parlamentaraca: oni koji znaju za šta glasaju i većina.

Živite sporije kada vas prati sreća, trčite kad život počne da vam bježi.

Izuzetnost nekih političara temelji se jedino na tome što je njihovo imovno stanje – izuzetno.

Životne mudrosti ne moraju da blistaju, dovoljno je da ne hrđaju.

Mnogi šutljivci hvale se da govore ono što misle.

Naša vlada računa na nas do posljednjeg zlota.

Janusz Wasylkowski (1933. – 2020.). Aforist, pjesnik i publicist.

Najgore od svega je što smo spremni na najgore.

Što imate više sjećanja, manje mjesta ostaje za snove.

Rekli su da računaju na mene. Pitam se koliko će to koštati.

Imamo sve bolje poglede na sve gore perspektive.

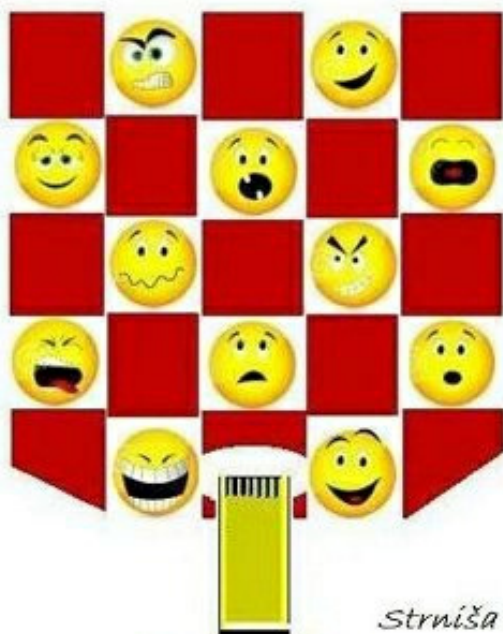
Ne govorite o sebi loše, ljudi ne razumiju šale.

Nismo mi takvi kakvi smo. Obično smo gori.

I nada može biti beznadna.

Imam dojam da je kotač povijesti stalno iskrivljen i raskliman.

Vlast se ne šali osim kad nas pita za naše mišljenje.

Strniša

Gluposti nikada nećemo iscrpiti do kraja, uvijek će biti nekih skrivenih rezervi.

Jacek Wejroch (1929. – 1984.). Pisac i publicist.

Greška uvijek izgleda bez mane.

Kratka forma javila se zbog lijenosti čitalaca.

U džungli zakona cvjetaju zakonu džungle.

Bolje je biti osnivač dobrog učenja nego osnivač lošeg.

Nekima zastave služe kao jedra.

Nađite zajednički jezik prije nego vas povuku za jezik.

Prava usamljenost započinje kada čovjek ne može više izdržati ni svoje društvo.

Oni koji šute pokazuju najveću odgovornost za riječ.

Pegaz ima krila, ali i kopita.

Ljudi najčešće stradaju u sudarima s idejama drugih ljudi.

Wojciech Wiercioch (1966., Kraków). Aforist, esejist, pjesnik, prozaist i dramski pisac. Predsjednik je udruženja poljskih aforista.

Jalove misli rađaju mnoštvo riječi.

Razmjena riječi, kao i novca, veća je u vrijeme inflacije.

Komplekse treba liječiti kompleksno.

Ljubaznost ništa ne košta. Zato je i ne cijene.

Ponekad stopa razvoja ima svoju Ahilovu petu.

Božja iskra često zapali vatru fanatizma.

Elipsa je krug koji se ne drži zadane linije.

Brak je odlična terapija. Obnavlja vid slijepoj ljubavi.

Slijedite li logiku autoriteta ili autoritet logike?

Čovjek je mjera svih stvari, ali ponekad ni čovjek nema mjere.

Zapamtite: tupi se ponekad služe oštrim predmetima.

Ljudi bez srca i bez duše ne mogu biti donori organa.

Povijest je okretanje glave u prošlost.

Pravo znanje je znanje o posljedicama neznanja.

Život je igra bez pravila. Smrt je pravilo bez igre.

Žene nisu materijalisti – novac je njihova duševna potreba.

Celibat je ponekad bolest. Ohrabrujuće je što nije nasljedna.

Nužnost je majka izuma. Izum je otac nužnosti.

Egoizam najljepše cvjeta u obliku altruizma.

Aforističar je sprinter književnosti.

Bogusław Wojnar (1927.). Aforist i satiričar.

Onaj tko razumije ljude, ne traži razumijevanje od njih.

Svaki luđak ima svoju pamet, što se ne može reći za mnoge normalne ljude.

Ponekad zid ravnodušnosti postaje zid plača.

Da bi se palo, ne mora se biti na vrhu.

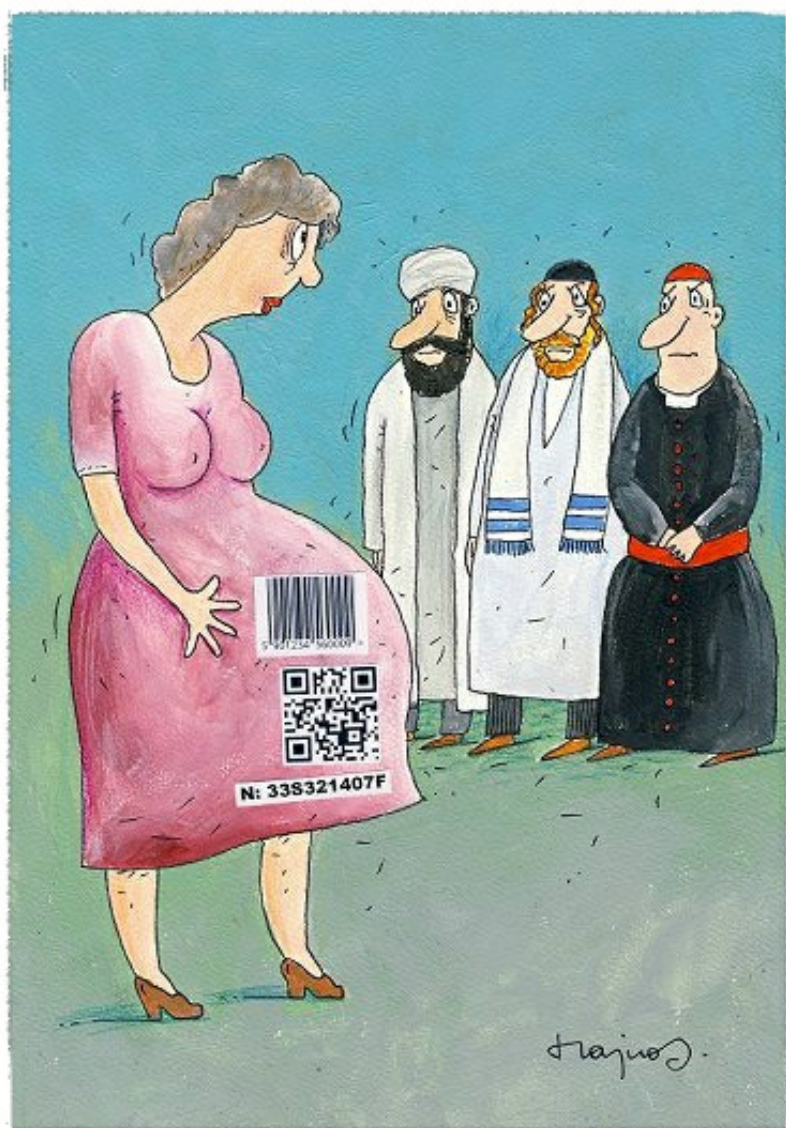
Mudrost je vještina da izabereš najmanju glupost.

Previše vrlina ponekad može postati velika mana.

Ponekad je dovoljno da jedan čovjek zatvori oči, pa da milijuni progledaju.

Ako sve stavljaš na jednu kartu, provjeri da nije obilježena.

Što je veći životni cilj, lakše ga je promašiti.

Da bi bio numizmatičar, moraš imati novac.

Ima ljudi koji bi htjeli da vide proces demokratizacije u sudskoj sali.

Lakše je stvoriti Boga nego se osloboditi njegovih svećenika.

Ivica Vrkić (1947., Krčenik, Slavonija). Filozof je i pravnik. Bio je gradonačelnik Osijeka i saborski zastupnik. Piše poeziju, prozu i satirične aforizme. Objavio više knjiga.

Zabrinut sam za budućnost. Ona ne zna što joj spremamo.

Siromah je čovjek koji nema ništa i još od toga živi.

Svatko ima svoju zabludu, ako nije prihvatio tuđu.

Budala je čovjek koji ništa ne zna i u tome strašno uživa.

Nema više gladnih. Ljudi su siti svega.

Može li kovač svoje sreće samoga sebe potkovati?

Čovjek nikad ne dođe do kraja, ali zato on dođe čovjeku.

Budale su u cvatu, jer ih oplođuju trutovi.

I Zemlja se vrti u krugu, a kako ne bi ljudi!

Bog je stvorio čovjeka. Čovjek nečovjeka i nadčovjeka.

Jaja ima koliko hoćeš, a muda sve manje.

Povijest je složena prošlost, a budućnost razbacana sadašnjost.

I najveći smrad za neke je ugodan miris.

Sunce je svaki dan na zalazu.

Svjetlost je plašljiva. Utekne čim se pojavi.

Smrt je samo tamna strana života.

Najgore je kad kraj ovisi o koncu.

Sławomir Wróblewski (1967.). Aforističar i pisac.

Grizi u životu dok ti ne stave brnjicu.

Često nam nečije sljepilo otvara oči.

Jednima se sreća smije, drugima pokazuje zube.

Putovanje obrazuje obrazovane.

Ne treba žaliti ono što je izgubljeno, već ono što možemo izgubiti.

U krivom ogledalu krive stvari su prave.

Najbolji način za spašavanje razgovora jest – zijevanje.

Najpraktičnije je srce zvona. Ono bije samo u svečanim trenucima.

Što je gluplje stado, teže je biti pastir.

Na siromašnom dvoru, dvorska luda je sam kralj.

Aforističar je kao zub – grize misli, ostavljajući drugima da ih kvare.

Đurđa Vukelić Rožić (1956., Vidrenjak, Ivanić Grad). Piše aforizme, poeziju i prozu na hrvatskom, kajkavskom i engleskom jeziku. Objavila 23 autorska djela i uredila niz dvojezičnih izdanja iz područja kratkih japanskih pjesničkih formi.

Budala ne zna štedjeti, a idiot trošiti.

Vratio se među svoje, mada više nije njihov.

Brak je noćna mora s pogledom na sreću.

Da mogu nositi jaja, pijetli ne bi kukurikali.

Život je liječenje od djetinjstva, a zaboravnost od sjećanja.

U malu kuću lakše se uguraju veliki problemi nego u vilu.

Dok jedni kupuju prošlost, drugi osiguravaju budućnost.

Uđite u politiku i drugima činite sve što ne želite da čine vama.

Dubina usamljenosti i intenzitet zaljubljenost podliježu zakonu spojenih posuda.

Mjeru nečije veličine dokučimo tek kada se domogne moći.

Miroslav Vukmanić (1954., Zagreb). Pjesnik, prozaist, aforist i urednik više desetaka knjiga aforizama. Bavio se izdavanjem zbirki

aforizama, epigrama i kratkih misli. Živi i stvara u Donjem Stupniku kraj Zagreba.

Poštenje je najbolja politika.

Od karikaturista možeš naučiti više nego od slikara.

Raduj se tuđoj sreći! Ako nemaš svoje.

U čovječanstvu jedva da ima čovječnosti.

Starenje troši čovjeka.

Zbog dosadnog života – mnogi umiru iz dosade.

Kraći aforizam duže traje.

Žene zapovijedaju obrvama.

Licemjeri prevrću mjeru.

U Europi nema dosta magle za naše guske.

Frano Vukoja (1949., Ljubotići, Široki Brijeg, BiH). Aforist, humorist, novinar i urednik. Objavio više knjiga humora i aforizama te četiri CD-a govornog humora. Živi i stvara u Širokom Brijegu.

Moralno su najčišći oni koji se kupaju u znoj lica svog.

Gdje krupne ribe dišu punim plućima tu narod diše na škrge.

Najviše galame oni koji ne koriste pravo glasa.

Šuplje riječi ne drže vodu.

Pročitao sam dobru knjigu, pa ostao bez teksta!

Posijedili smo zbog onih koji nas stalno farbaju.

Ne može svatko biti Otac domovine, ali može biti domovine sin.

Zbog kurvinih sinova u politici, politiku nazvaše kurvom.

Često je put u pakao osvijetljen svijetlom budućnošću.

Bio je jako odrješit, pa su ga lako razriješili.

Zgodne mačke i prve mačore u vodu bacaju.

Nekima su olovna vremena bila – zlatno doba.

Čitav svijet u opasnosti je od – polusvijeta.

Najbolje omaste brk oni koji znaju svome petku post.

Kod nas najbolje prolaze oni koji najbolje stoje.

Aljoša Vuković (1970., Šibenik). Književnik, zagonetač i glazbenik. Objavio više od trideset knjiga za djecu i odrasle. Piše glazbu za kazališne predstave i animirane filmove. Nagrađivan za poetsko, prozno i glazbeno stvaralaštvo.

Nemojte ustajati iz mrtvih jer će vas opet pokopati!

Bolje vodene bojice, nego vodene kozice!

Nije sve u autu, ima nešto i u gliseru!

Ni Biblija nije savršena knjiga, ali bolje od nje nema!

Osjećam se kao u raj. Jedem Eva sardine i jabuku adamovku!

Povijest možda i nije učiteljica, ali učiteljica iz povijesti je!

Došli smo do kosti, ali opet jedemo meso. Jeftinije je od povrća!

Iako je bio dijete iz epruvete, imao je jedinicu iz kemije!

Kava je poput ljudi. Ljepši dio popiješ brzo, a nakon toga ostane samo talog!

Jak, jači, navijači!

Žene i muškarci se ne podudaraju ni u slovima!

Kad god sam iskren prema ženi, zaiskri!

Dementne često prate demanti!

Mladen Vuković (1958., Split). Aforist, humorist, satiričar, pjesnik, prozni pisac, književni kritičar, novinar i radijski urednik. Objavio je veći broj knjiga poezije, proze, humora i aforizama. Predsjednik je Udruge hrvatskih aforista i humorista.

Ljevica korača u lijevo, desnica u desno. I tako se zavrtjesmo u krug.

Loša uprava brodogradilišta misli da joj je more do koljena.

Državni poticaji najlakše oteku u privatne kanale

Još jedan briselski ćato. Piši propalo!

Informacije iz vrha i dalje cure. Iz šupljeg u prazno.

Ne vraćajte ni zimi nazad sat – policijski!

Palica za bejzbol nije bezbolna.

Lako se snaći. Ako te ne pronađu.

Vješti inovatori i od potonule lađe naprave podmornicu.

Dajte mi polugu i pomaknut ću cijeli svijet. Pogotovo ako je zlatna.

Moderna Eva Adamu daje afričku šljivu.

Grafiti najšarmantnije ispišu nepisana pravila.

I mrtvim biračima mogu ukrasti glas.

Piše prozu s ključem da ne bi završio iza brave.

Iskoristio je nepraviliku da nam bude slika i prilika.

Povećali su socijalnu distancu između bogatih i siromašnih.

Grzegorz Zientecki (1962.). Aforist, satiričar i pjesnik.

Zemlja nas hrani, ali nebo nam omogućava da živimo.

Najbolja stvar kod pamćenja jest to što se može zaboraviti.

Ne može se živjeti od pisanja, ako pisanje nije život.

Život je drama koja nas priprema za božansku komediju.

Besmrtnost na zemlji učinila bi nas još neodgovornijima.

Mogu mnogo naučiti od orla koji leti visoko, ali i od lista koji pada.

Ponekad je bolje poći za Penelopom nego za Jelenom.

U stvaralaštvu čovjek nikada ne stigne do vrha.

Umjetnici trebaju biti sretni ako dosegnu dubinu.

Da je cijena papira kao cijena zlata, bilo bi manje zlatnih misli.

Nedo Zuban (1958., Split). Piše aforizme, epigrame, skečeve, libreta, scenarije, tekstove za glazbu te poeziju i prozu za djecu i odrasle. Živi i stvara u Zagrebu.

Praznom trbuhu je lako napuniti glavu.

U piramidi vlasti narod glumi pustinju.

Bosonoge je lako politički potkovati.

Što više laješ, korisniji si na lancu.

Što skupiš više nula, veći si broj.

Odlučujući korak nije uvijek korak naprijed.

Prava sirovina nikad nije sekundarna.

Krupnim zvjerkama i domovina je jazbina.

Što je više političkih viceva, situacija je sve ozbiljnija.

Najviše nas vozažu oni što imaju svog vozača.

I za vraćanja nazad potreban je vođa.

Ako sjašemo, osedlat će nas.

Tko ide laktovima, ne zasukuje rukave.

Na koncu konca, svatko ipak sastavi kraj s krajem.

Urszula Zybur (1952.). Aforističarka, pjesnikinja, dramaturginja, nakladnica, esperantistica.

Sačuvaj nas, Bože, od raja iz koga nema izlaza.

I vjera u čovjeka čini čuda.

Usamljenost udvoje dvostruko je teža.

Vrijeme radi za nas – do određenog vremena.

Krist je umnožio kruh, a mi smo umnožili gladne.

Siromašni plaćaju najskuplje.

Juda ljubi samo jednom.

Bolje i najcrnje misli, nego zadnje.

Najteže je sklopiti prijateljstvo – sa sobom.

U početku je bila riječ – mama.

Na dug zahvalnosti dodaju se kamatne stope.

Lako zarađeni kruh teško se guta.

Život je odmor prije smrti.

Darko Žigrović (1976., Zagreb). Piše aforizme, epigrame, satirične pjesme i humoreske. Objavio više knjiga. Bavi se sakupljanjem antikviteta, i vrijednih starih dokumenata. Živi i radi u Svetom Ivanu Zelini.

I život na minimalcu je život po mjeri čovjeka.

Mi bismo i na granicu ludila poslali vojsku.

Čuvajte brkove i bradu! Svi su nabrijani.

I tako... ide dan za dramom.

Riječi mu se pozlatile! A i zubi.

Lakše se proda urednik nego novine.

Kažiprst je pokazna zamjenica.

Što je tanji mobitel, to je tanji i novčanik.

Ne treba ti raskrižje da bi zalutao.

Pobjegao je glavom bez obraza.

Oda slobodi sve više zvuči kao: Ode sloboda!

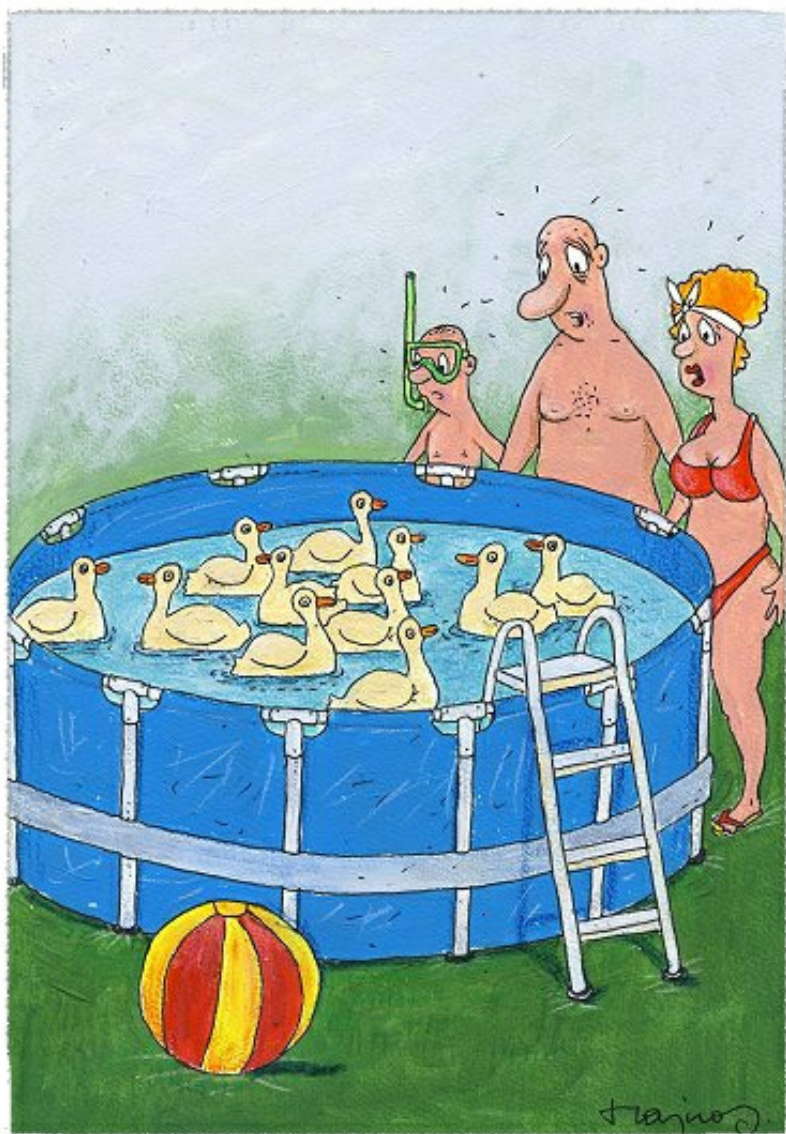
Brojili su krvna zrnca pa pronašli višak leukocita.

Bukvalno rečeno: na sastanku sam se osjećao kao panj.

Činio je bludne radnje jer je živio u zabludi.

Hipohondar ima bolest za svaki lijek.

Kad zagaziš u duboke godine, sve se teže krećeš.

LECOVO I NAŠE AFORISTIČKO VRIJEME I NEVRIJEME

Poljska satira ima dugu tradiciju i razvija se intenzivno u rasponu od 16. stoljeća do danas. Situacija s aforizmom nešto je drugačija. Ovaj žanr nije u Poljskoj dobio ni svoje povjesničare ni tumače, iako je čvrsto utemeljen u tamošnjoj književnosti. U poljskoj, kao ni u svjetskoj literaturi, ne postoji razvijena ni validna teorija, a ni povijest aforistike. Ta okolnost uzrokuje mnogo dvosmislenosti i kontradikcija u modernim idejama o aforizmu. Poljski aforizam posebno je bujao između dvaju svjetskih ratova, od 1918. do 1938. godine, kada su se pojavili i književno oblikovali izvanredni pojedinci: Aleksander Świątochowski, Feliks Chwalibóg, Karol Irzykowski, Henryk Elzenberg i Stefan Napierski. Oni su stvorili tlo iz kojeg je iznikao velikan aforističke misli Stanisław Jerzy Lec.

Poslije Drugog svjetskog rata i proglašenja Narodne Republike Poljske, aforizam, usprkos činjenici što se stalno razvijao, nije bio voljeni žanr, jer je unosio nepovjerenje u zadane obrasce razmišljanja i postupanja, neprikosnovene ideološke dogme i ograničenja, i pokušavao je razbiti barijere koje su dijelile ljude i potiskivale njihove ličnosti. To mu je diktirala potreba da brani i spasi opstanak čovjeka, njegova dostojanstva, ličnosti i kulture.

U komunizmu su apologeti tog poretka smatrali da je zadatak i uloga satire da žigoše ono što je loše i nazadno, kako bi pospješila daljnji napredak i razvoj socijalističke izgradnje. Prema njihovu mišljenju „satira je imala zadatak da kritizira neodgovoran odnos prema radu, prema društvenim obvezama, neljubaznost trgovaca, alkoholizam i druge društvene i individualne mane“. Čak su i Leca tumačili na svoj način, tvrdeći da je njegov pesimizam samo prividan, te da je taj pesimizam utjecao na život i borbu za istinu.

Godine 1936. grupa intelektualaca ljevičarskog i antifašističkog opredjeljenja, predvođena Zbigniewom Mitznerom i Erykom Lipińskim, pokrenula je ilustrirani tjednik pod naslovom „Szpilki“ („Igle“), koji je između dva svjetska rata bio jedini satirični opozicijski časopis. „Szpilki“ je nastavio izlaziti i poslije 1945. i zauzima posebno mjesto kao klasik poljske satirične štampe. Iako uredništvo nije skrivalo lijevu orijentaciju, taj časopis predstavlja možda i najzrelije domete satire, jer se rugao i na humorističan način ukazivao na ljudske mane i sivu realnost, naravno pod budnim okom cenzora. Za časopis su pisale i takve literarne zvijezde kao što su Stanisław Jerzy Lec, koji je u njemu objavljivao svoje „Neočešljane misli“, Leon Pasternak, Janusz Minkiewicz i Światopełk Karpiński. Kasnije im se priključio i Julian Tuwim. Godine 1985. pojavilo se „podzemno“ izdanje „Szpilkija“, koje je po formatu, dizajnu, prijelomu i tehnici tiskanja sličilo na original, ali je satira u njemu bila neusporedivo oštrija, antikomunistički intonirana i bez ikakvih skrupula prema poljskom režimu. „Szpilki“, kao i većina satiričnih listova u Istočnoj Europi, prestaje izlaziti s padom komunizma. Pokušaj reanimiranja časopisa 1992. godine završio je neuspješno poslije samo 13 objavljenih brojeva.

U Poljskoj je 1945. godine pokrenut popularni društveno-politički tjednik „Przekrój“ („Rez“). Tiraža tog časopisa u nekim razdobljima dostizala je 700.000 primjeraka i daleko je nadilazio popularnost ostalih štampanih medija u zemlji. „Przekrój“ je bio poznat zahvaljujući stalnoj rubrici „Misli velikih, srednjih i psića Fafika – izbor ironičnih aforizama“. Najčešće su objavljivane misli pod pseudonimima: mgr Kawusia, Bracia Rojek, Lord Gallux, Makaryn z Cedetu, Krecia Pataczkówna. Iza tih zagonetnih pseudonima skrivali su se suradnici i urednici lista, prije svih, Marian Eile-Kwaśniewski i zamjenica glavnog urednika Janina Ipohorska. Fafik je bilo ime psa

Mariana Eila, osnivača i urednika koji je rukovodio listom 23 godine i za to vrijeme časopis je postao etalon humora na širim prostorima.

Iz vremena poljskog socijalizma značajni su i aforizmi Wiesława Brudzińskog sabrani u knjizi pod nazivom „Nove izmišljotine“ (1967.). Ti aforizmi, kao i kod Leca, mahom se odnose na društvene i političke teme.

Usprkos prilikama teškim za stvaraoce, politički poljski aforizam stekao je svjetsku slavu. U to doba pojavljuju se u poljskoj književnosti znanstveni radovi o aforizmu. Kazimierz Orzechowski pisao je članke o problemima najkraćeg književnog žanra i uradio disertaciju o poljskom aforizmu, a priredio je i Antologiju poljskog aforizma „Żalac i med mądrości“ (1977.), sa studioznim i detaljnim pogovorom. Antologija sadrži misli mnogih poljskih pisaca, uključujući i autore suvremenike: Juliana Tuwima, Stefana Napierskog, Magdalenu Samozwaniec, Stanisława Jerzyja Leca...

Lec je bio tolika gromada da se neki pitaju: ima li poslije njega vrijedne aforistike u Poljskoj? Ima! Poljski aforizam rođen je dva vijeka prije Leca, a vitalan je i danas. Lecovi nastavljači slijede duh svoga učitelja, ali aforizam koji, kako zapaža Krzysztof Bilica, „sadrži mnogo knjiga“, tretiraju na drugačiji način, otkrivajući suvremene teme i koristeći nova stilska sredstva i postupke.

Brojnim Poljacima zadnjih godina, međutim, nije do smijeha, pogotovo onima koji od njega žive. Poljska vlada, naime, nije nimalo oduševljena satirom, pa ju je praktično prognala iz medija. Poljski satiričari, koji često pronalaze inspiraciju u političkom životu svoje zemlje, i danas teško nalaze puteve do svoje publike, mahom preko interneta i privatnih kanala. Smijeh je u naše vrijeme opasan –

državni funkcionari koriste svaku priliku da se sudski obračunaju sa satiričarima i ušutkaju ih ogromnim novčanim kaznama.

Ignorantski odnos prema aforizmima najbolje ilustrira anegdota, koju je ispričao aforist Wojciech Wiercioch: „Otišao sam kod urednika jednog književnog časopisa u Krakovu. Urednik je nerado podigao moj rukopis i rekao: 'Ne šampamo aforizme'. Bio sam iznenađen i postavio sam pitanje postoji li suvremeni aforističar čiji radovi mogu biti objavljeni. Odgovorio je da u obzir dolazi Lec. Ja sam ga obavijestio da je Lec već nekoliko decenija mrtav i zamolio sam ga da navede neko drugo prezime. Ispostavilo se da mu nitko ne pada na pamet. Kasnije sam to pitanje postavio izdavačkim kućama i drugim književnim časopisima. Odgovor je bio sličan.“

Ponadajmo se da takvo stanje neće trajati dugo i da će aforizam u vremenu koje je pred nama doživjeti sretnije i svjetlije trenutke kakve mu je darovao Stanisław Jerzy Lec.

Aleksandar Čotrić

MIĘDZY NAMI SŁOWIANAMI – RZECZ O AFORYSTYCE

Gdyby Chorwat z Polką albo Chorwatka z Polakiem chcieli się spotkać na wspólne czytanie aforyzmów w listopadzie, to spotkanie takie mogłoby się w ogóle nie zdarzyć! A dlaczego? Ponieważ minęłyby się w czasie dokładnie o miesiąc... Chorwacki listopad, to polski październik...

W wyżej przedstawionym przykładzie podobieństwo fonetyczne i semantyczne języków zadziałałoby na niekorzyść, jednak w przeważającej liczbie przykładów, mowy obu narodów łączą, a nie dzielą. Tak jak dwa brzegi rzeki łączą mosty. Zresztą słowo „most” brzmi identycznie w obu językach, tak samo jak słowo „dom”. Polacy i Chorwaci lubią się i szanują niezmiennie od wieków i od dawna utrzymują ożywione kontakty, a w miesiącach wakacyjnych Chorwacja staje się dla wielu Polaków nomen omen drugim domem, przynajmniej na dwa tygodnie...

Mając na uwadze te wszystkie koincydencje nie może dziwić, iż redaktor Ivo Mijo Andrić, sam będąc doskonałym aforystą, przygotował obszerną i kompletną antologię zawierającą aforyzmy najwybitniejszych chorwackich i polskich autorów. Jest to już druga antologia zawierająca utwory polskich aforystów, która została wydana w ostatnich latach na Bałkanach. Pierwszą był zbiór przygotowany przez znakomitego aforystę serbskiego Aleksandara Čotricia – pod tytułem „Poljski put”.

Antologia „ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA”, którą czytelnik ma właśnie przed swoimi oczyma jest z pewnością najbardziej kompletnym i aktualnym zbiorem chorwackiej i polskiej aforystyki, jaki został do tej pory wydany. Zawiera bowiem utwory nie tylko

klasyków polskiej aforystyki takich jak: Aleksander Świętochowski, Feliks Chwalibóg, Karol Irzykowski, czy już bardziej nam współcześni: Julian Tuwim, Hugo Steinhaus, Horacy Safrin oraz last not least – wielki i ceniony w całym świecie mistrz słowa i autor „Myśli Nieuczesanych” Stanisław Jerzy Lec. W antologii czytelnik znajdzie także polskich autorów żyjących, a wśród nich, tych cieszących się obecnie w Polsce największym zainteresowaniem, takich jak: Urszula Zybur, Agnieszka Lisak, Krzysztof Bilica, Wojciech Wiercioch oraz skromny autor niniejszych słów – Andrzej Majewski. Antologiczne dzieło Iva Mija Andricia oczywiście zawiera utwory także autorów polskich mniej znanych, ale ze względu na wysoki poziom artystyczny ich aforyzmów – wartych poznania.

Można by się zastanowić, dlaczego akurat aforyzmy chorwackie i ogólnie bałkańskie, a także polskie cieszą się tak dużym zainteresowaniem w Europie i świecie? Kiedyś wyjaśniłem to tak: Najlepsze aforyzmy wyrastają na najgorszej ziemi. W tym stwierdzeniu zawarty jest gorzki paradoks okraszony życzliwą ironią. Teza ta ma swoje mocne historyczne uzasadnienie. Albowiem oba kraje i narody były poddawane w swoich dziejach bardzo bolesnym próbom i podążały krętymi ścieżkami losu – zmagaly się z wichrami historii i wyszły z tych zmagaleń zwycięsko. Jednak po zadanych ranach, nawet już zagojonych – na zawsze pozostają blizny – także blizny na ludzkiej pamięci. Taka kolej rzeczy sprzyja rozwadze i refleksji. Spokój i sytość powodują samozadowolenie i pasywność, zaś trud i niezadowolenie skłaniają do działania. W kontekście aforystyki można by rzec, że będąc ciągle głodnym nie da się żyć, ale będąc zawsze sytym nie da się tworzyć. Zatem należy założyć, iż aforystami zostają twórcy wiecznie spragnieni dobra i ładu, którzy d

ostrzegają w otaczającej codzienności absurdu i paradoksy współczesnego im świata. To dobrzy obserwatorzy naszej

rzeczywistości, którzy pragną pokazać co jest złe, ale nie po to, żeby napiętnować i wyśmiać, ale aby wywołać refleksję i dać czytelnikowi zachętę, by co złe ulepszyć. Ale dlaczego aforyzm, a nie powieść? Jest taki tradycyjny polski toast urodzinowy – sto lat, sto lat – niech żyje, żyje nam! W przypadku aforyzmu te życzenia mogą być mocno niedoszacowane. Albowiem, jak niegdyś zauważyłem: aforyzm jest najkrótszą formą literacką, ale ma najdłuższy żywot. Dobra powieść żyje lat kilkadziesiąt, góra sto, zaś doskonały aforyzm może żyć dwa tysiące lat i nadal być młody.

Dlatego gorąco zachęcam czytelnika do zapoznania się z niniejszą Antologią – zbiorem starannie wyselekcjonowanych przez Iva Mija Andricia aforyzmów chorwackich i polskich.

Z aforystycznym pozdrowieniem, życzę drogiemu czytelnikowi miłej lektury.

Andrzej Majewski

MEĐU NAMA SLAVENIMA – RIJEČ JE O AFORIZMIMA

Da su se Hrvat i Poljakinja, ili Hrvatica i Poljak, htjeli sastati kako bi zajedno čitali aforizme u studenom, takav susret se možda ne bi ni dogodio! A zašto? Jer bi se promašili za točno mjesec dana... Hrvatski studeni poljski je listopad...

U gornjem primjeru, fonetska i semantička sličnost jezika djelovala bi protiv njih, ali u većini slučajeva govori oba naroda povezuju, a ne razdvajaju. Baš kao što mostovi povezuju dvije obale rijeke. Štoviše, riječ „most“ zvuči identično u oba jezika, baš kao i riječ „kuća“. Poljaci i Hrvati se stoljećima dosljedno vole i poštuju te dugo održavaju bliske kontakte. Tijekom ljetnih mjeseci Hrvatska postaje, nomen omen, drugi dom za mnoge Poljake, barem na dva tjedna.

S obzirom na sve ove slučajnosti, ne čudi da je priređivač Ivo Mijo Andrić, i sam vrsni aforist, pripremio sveobuhvatnu i detaljnu antologiju koja sadrži aforizme najistaknutijih hrvatskih i poljskih autora. Ovo je druga antologija poljskih aforista objavljena na Balkanu posljednjih godina. Prva je bila antologija koju je priredio poznati srpski aforist i antologičar Aleksandar Čotrić pod nazivom „Poljski put“.

Antologija „ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA“, koju čitatelj sada ima pred očima, nesumnjivo je najpotpunija i najnovija zbirka hrvatskih i poljskih aforizama objavljena do sada. Uključuje djela ne samo klasika poljskih aforizama, poput Aleksandera Świątochowskog, Feliksa Chwalibóga, Karola Irzykowskog, ili suvremenijih autora: Juliana Tuwima, Huga Steinhausa, Horacea Safrina i na kraju, ali ne i najmanje važno, velikog i svjetski poznatog majstora riječi i autora djela „Myśli Nieuczesanych“ (Neočešljane misli) Stanisława Jerzyja

Leca. Antologija također predstavlja žive poljske autore, uključujući one koji trenutno uživaju najveću popularnost u Poljskoj, poput Urszule Zybure, Agnieszke Lisak, Krzysztofa Bilice, Wojciecha Wierciocha i skromnog autora ovih riječi, Andrzeja Majewskog. Antologija Iva Mija Andrića uključuje i djela manje poznatih poljskih autora, ali vrijednih istraživanja zbog visoke umjetničke kvalitete njihovih aforizama.

Moglo bi se pitati zašto hrvatski i općenito balkanski aforizmi, kao i poljski, uživaju tako široku popularnost u Europi i svijetu. Jednom sam to ovako objasnio: Najbolji aforizmi rastu na najgorem tlu. Ova izjava sadrži gorak paradoks, obojen suosjećajnom ironijom. Ona ima snažno povijesno opravdanje, jer su i zemlje i narodi bili podvrgnuti vrlo bolnim kušnjama kroz svoju povijest i slijedili su vijugave staze sudbine – borili su se s vjetrovima povijesti i izlazili kao pobjednici. Međutim, zadane rane, čak i one koje su već zacijelile, ostavljaju trajne ožiljke – uključujući ožiljke na ljudskom sjećanju. Ovaj redoslijed događaja potiče razmišljanje i refleksiju. Mir i sitost rađaju samozadovoljstvo i pasivnost, dok teškoće i nezadovoljstvo potiču djelovanje. U kontekstu aforizma, moglo bi se reći da se stalno gladnim ne može živjeti, ali stalno sitim ne može se stvarati. Stoga treba pretpostaviti da su aforisti stvaratelji vječno žedni dobra i reda, koji u svom svakodnevnom okruženju uočavaju apsurre i par

adokse suvremenog svijeta. Oni su dobri promatrači naše stvarnosti, koji žele pokazati što nije u redu, ne stigmatizirati i ismijavati, već izazvati razmišljanje i potaknuti čitatelja na napredak. Ali zašto aforizam, a ne roman? Postoji tradicionalna poljska zdravica za rođendan – „sto godina, sto godina“ – živio, živio nam! U slučaju aforizma, te želje mogu biti uvelike podcijenjene. Jer, kako sam jednom primijetio: aforizam je najkraći književni oblik, ali ima

najduži vijek trajanja. Dobar roman živi nekoliko desetaka godina, najviše stotinu, dok savršen aforizam može živjeti dvije tisuće godina i još uvijek biti mlad.

Stoga toplo potičem čitatelje da se upoznaju s ovom Antologijom – zbirkom hrvatskih i poljskih aforizama koje je pažljivo odabrao Ivo Mijo Andrić.

Uz aforističke pozdrave, želim vam, dragi čitatelji, ugodno čitanje.

Andrzej Majewski (S poljskog prevela: Olga Lalić-Krowicka)

MIRISI POLJSKOG I HRVATSKOG AFORIZMA

Hrvatsku i Poljsku vežu duboke povijesne veze. Iako je Poljska po površini pet i pol puta veća i ima deset puta više stanovnika, te su dvije republike slične: obje su i pomorske i kontinentalne, danas članice EU i NATO saveza, u njima žive pretežito katolici, Poljaci rado ljetuju na Jadranu... Iz južnih krajeva Poljske, koju hrvatski povjesničari zovu i Bijelom Hrvatskom, prije trinaestak stoljeća krenula su hrvatska plemena k Jadranu, gdje i danas žive. Neki su hrvatski sinovi, potjerani u ratove za tuđe zastave, prije stotinjak godina položili svoje kosti po galicijskim poljima i brdima. Možda nisu slučajno u hrvatskom i poljskom grbu samo bijela i crvena boja!

Posebno su ojačale međunacionalne veze između hrvatskog i poljskog naroda u posljednjih pola stoljeća. Slavna novovalna rock grupa Azra 1981. objavila je pjesmu *Poljska u mome srcu* kao hrvatska podrška sindikalnom pokretu Solidarnost i buntu gdanjskih brodograditelja. Tri godina ranije za papu je izabran prvi put Poljak, Karol Wojtyła, veliki prijatelj Hrvatske, danas sveti Ivan Pavao II. koji je triput hodočastio u Hrvatsku pa su mu brojni pjesnici posvetili pjesme koje je Petar Vulić objavio u zborniku *Sveti otac papa Ivan Pavao II.* (Split, 1996.), a ta bi pjesmarica u čast i zahvalnost novom svecu tri desetljeća kasnije bila nekoliko puta obimnija.

Plodne su i hrvatsko-poljske književne veze. Hrvatska narodna balada *Asanaginica*, prvi put tiskana 1774., sedam je puta prepjevana na poljski jezik. Prijevodi poljskih književnika počinju se od 1881. objavljivati u hrvatskim književnim časopisima. *Poljsko-hrvatski rječnik* priredili su Milan Moguš i Neda Pintarić (Zagreb, 2002.). Možda je više poljskih pjesnika objavljivano u hrvatskoj periodici negoli su prepjevi hrvatskih pjesnika doletjele do Visle, pa je hrvatskim čitateljima darovane tri antologije poljskog pjesništva: Pero Mioč preveo je sedam suvremenih autora u zbirci *Plejada poljskih pjesnika XX. stoljeća* (Split, 1997.), a polonist Zdravko Malić^[1] potpisuje dva izbora prijevoda i prepjeva – *Tijekom*

riječi (Zagreb, 1979.) i *Gost u kući* (Zagreb, 2006.). O odjecima hrvatsko-poljskih kulturnih veza knjige su objavili Dalibor Blažina^[2], Leszek Małczak^[3], a više je knjiga (doktorata) o poljskim književnicima objavljeno pri Katedri za poljski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu^[4]. U Krakovu je 2016. održan znanstveni skup „Poljsko-hrvatske veze kroz stoljeća: povijest, kultura, književnost” s kojega je objavljen istoimeni zbornik radova (Zagreb, 2018.).

Prije šezdesetak godina hrvatski su čitatelji upoznali i klasike poljske satire, zahvaljujući prevoditelju Đorđu Šauli, tiskana je vrijedna knjiga *Poljska satira* (Zagreb, 1964.) u kojoj je priređivač Zygmunt Stoberski izabrao desetero autora aforizama i poetskih *fraszek*. Od tada se i Lecovi aforizmi počinju objavljivati u hrvatskim humorističkim listovima, ili na predzadnjim zabavnim i enigmatiskim stranicama gdje se mogla proturiti pokoja britka misao u kojoj dežurni cenzor nije prepoznao što je pisca htio reći. Stanisław Jerzy Lec, kralj suvremenog (istočno)europskog aforizma, bio je najsnažniji akcelerator koji je ubrzao puls i satiričku žaoku hrvatske aforistike koja sljedećih desetljeća doživljava svoj procvat. Tako su Poljaci imali Leca, a Hrvati Krkleca. Lec, koji se odrekao plemićke (barunske) titule, potpisivao se i kao Stach, napisao je ukupno 4711 aforizama koji su prevedeni na više od četrdesetak jezika, s upitnim rezultatima, jer je aforizam najneprevodljivija književna vrsta: glavno joj je ruho ritam, rima, igra riječima i metaforama, često u lokalnom kontekstu i izrijeku, što često nema plodno tlo za presađivanje te plemke u drugim jezicima i kulturama. Za prvu samostalnu Lecovu zbirku *Neočešljane misli* (Kruševac, 1966.) zahvaliti je prevoditelju Urošu Glovackom, slijedio je širi izbor misli (Beograd, 1983.) prevoditelja Petra Vujičića, kao i knjiga Lecovih satira *Mali mitovi* (Novi Sad, 1986.) te dvotomna *Antologija poljskog aforizma* (Novi Sad, 1986.) i drugi dio *Od Leca do Leca* (Novi Sad, 1989.) koje je sastavio Đorđe Sudarski Red. Prvo hrvatsko Lecovo izdanje stiglo je dvadesetak godina kasnije – *Nepočešljane misli* (Koprivnica, 2002.) i *Nepočešljane misli 2* (Koprivnica, 2006.) u

prijevodu Barbare Kryžan-Stanojević. Izbor iz *Nepočešljanih misli* u novom prijevodu Nina Žodana i Katarzyny Swiatkiewicz možemo čitati i u časopisima *Književna smotra* (Zagreb, 2002.) i *Mogućnosti* (Split, 2005.).

I evo novog mosta između hrvatske i poljske satirične književnosti, mosta koji gradi neimar riječi Ivo Mijo Andrić, uz pripomoć vodećeg srpskog aforista Aleksandra Čotrića, koji je objavio antologiju poljskog aforizma *Poljski put* (Beograd, 2019.) u kojoj je na 560 stranica uvrstio 163 autora, među njima četvoricu nobelovaca. Iako aforističko korijenje i u poljskoj i u hrvatskoj književnosti nalazimo već u 16. stoljeću, Andrić se u svom duologiji odlučio uvrstiti po 77 autora s obiju strana (udaljene) granice koji su pisali aforizme i slične kratke diskurse u proteklih stoljeće i pol, od najstarijeg Aleksandera Fredra (1793. – 1876.) do Filipa Karačića (1991.). Tako je lakše pratljiv put aforizma koji je rastao od poučnih, refleksivnih i mudroslovnih ozračja do aktualnih uzleta konkretnih satiričnih uboda u licemjerne obrazine društva.

1). Uz prijevode desetak poljskih književnika, Malić je objavio i studije *Polonica: ogledi o Sienkiewiczu, Iwaszkiewiczu, Gombrowiczu, o ferijalnoj književnosti i o poljskoj prozi 20. stoljeća* (Zagreb, 1973.); *Antologija poljske pripovijetke XX. stoljeća* (Sarajevo, 1984.); *Mickiewicz itd. : rasprave, članci i eseji o poljskoj književnosti* (Zagreb, 2002.); *Iz povijesti poljske književnosti* (Zagreb, 2004.).

2). *U auri Dušnog dana: ogledi i rasprave o poljskoj književnosti i njezinoj hrvatskoj recepciji* (Zagreb, 2005.).

3). *Od ideološkog do subverzivnoga prijevoda: Hrvatsko-poljske kulturne veze od 1944. do 1989.* (Zagreb, 2019.).

4). *Primjerice doktorski rad Metaforika u pjesništvu krakovske avangarde Tee Rogić Musa.*

Taj (uz)let i pad aforističke i satirične produkcije sličan je u svim istočnoeuropskim komunističkim državama, u kojima su izlazili popularni satirični listovi, a padom komunističkih režima uglavnom prestaju izlaziti, ili se povremeno pojavljuju na internetskim portalima bez negdašnje zaslužene slave. Jer u doba jednogumlja i jedne partije, aforizam je znao biti i puntarski, buntovni odušak ispod totalitarnog lonca sa sindromima kuhane žabe, a padom željezne zavjese, koja nije mogla otupjeti čeličnu snagu tamošnjeg i ovdašnjeg aforizma, dolaskom demokracije kao da je prividno došla sloboda i nestalo diktatora i tirana. Ili je uvijek slađe zabranjeno voće (a u većini istočnoblokovskih zemalja bila je i nestašica uvoznog voća).

Tu smo se štreknuli i lecnuli, a ako riječ lec na hebrejskom znači „dvorska luda“, onda u ovom postleccovskom razdoblju, kada su (i ako su) pala sva carstva i dinastije, valja smisliti novu ulogu negdašnje carske lude od čijih će se aforizama lecnuti svaki predsjednik i premijer izabran i duže od dva demokratska mandata. Na ta pitanja i paradokse i od sociologa očekujemo nepristrane i valjane odgovore, dok nam suvremena automatizirana društva pod udarom globalizacije i svjetskih vojnih i novčarskih moćnika diktiraju živote možda i jače od negdašnjih krutih ideoloških čizama. Ljudi su ostali isti, s jednakim manama od Adama i Eve, pa je potreba za humorom i satirom i dalje nasušna potreba, ali u Hrvatskoj se već petnaestak godina ne tiska ni jedan nacionalni satirični list. Tek se za karnevalske ludorije pojavi nekoliko lokalnih šaljivih listića, ili povremeno zaživi pokoja autorska aforistička rubrika u dnevnim listovima, poput najkraćih satiričnih komentara Ivica Ivaniševića u *Slobodnoj Dalmaciji*, a afotosti češće objavljuju na svojim Facebook zidovima. Tako se aforisti (a ni jedan se ne može time profesionalno baviti) do konca 20. stoljeća više objavljivali po časopisima, a digitalizacijom tiskarstva i smanjenjem troškova grafičke pripreme knjige danas se češće objavljuju samostalne zbirke, a poneki su autori već ispisali i više od deset tisuća aforizama i mudroslovica, došavši do granica prezasićenja i propitkivanja je li

doista sve rečeno, može li se još uvijek biti nov, i ima li još mjesta da se u tu kratku rečenicu, najviše dvije, ipak iznova položi i iskaže svjež, originalna, vrcava, osebujna i trenutno osvajajuća temeljna istina o nama i svijetu.

Sva će ta pitanja iskričiti između korica ovog još jednog važnog i vrijednog bilateralnog, dvonacionalnog Andrićevog zbornika, koji će učvrstiti međusobni dijalog i cestu prijateljstva, nadam se dati i novi pegazovski polet aforizmu, koji se još uvijek bori za svoju kanonizaciju u obje književnosti. Neka ovaj *most* bude *kuća* daljnjeg zajedništva!

Mladen Vuković

ZASTUPLJENI AUTORI I AUTORICE **(poljski autori i u fonetskom izgovoru)**

Ivo Mijo Andrić
Željko Bajza
Josip Balaško
Zvonimir Balog
Severin Eugenijuš Barbag –
Seweryn Eugeniusz Barbag
Vojcek Bartoševski – Wojciech
Bartoszewski
Feliks Barušić
Duje Bašić
Ivan Bašić
Zoran Bašić
Đuro Bel
Jozef Bester – Józef Bester
Kšištof Bilica – Krzysztof Bilica
Marko Ivica Blažević
Vanda Blonjska Volfart –
Wanda Błońska Wolfarth
Drago Bosnić
Ivan Boždar
Ivan Bradvica
Vjaslav Bruđinski – Wiesław
Brudziński
Janko Bučar
Jozef Bulatovič – Józef
Bułatowicz
Karol Buns – Karol Bunsch
Kazimjež Hila – Kazimierz
Chyła
Feliks Hvalibog – Feliks
Chwalibóg
Jozo Čizmić

Arsen Dedić
Andžej Nievini Dobrovolski –
Andrzej Niewinny
Dobrowolski
Maria Dombrowska – Maria
Dąbrowska
Jandre Drmić
Zvonimir Drvar
Dragutin Dubravčić
Ante Dukić
Nađan Dumanić
Marjan Ejle-Kvašnjewski –
Marian Eile-Kwaśniewski
Henrik Elzenberg – Henryk
Elzenberg
Tadeuś Fangrat – Tadeusz
Fangrat
Aleksandar Fredro –
Aleksander Fredro
Stefan Garčinjski – Stefan
Garczyński
Tadeuś Gicgjer – Tadeusz
Gicgier
Roman Goželski – Roman
Gorzelski
Vitold Dombrovič – Witold
Gombrowicz
Elžebeta Graboš – Elżbieta
Grabosz
Ivan Grahovec
Josip Grgić
Jan Gros – Jan Gross

Vladislav Gžegorčik –
Władysław Grzegorzcyk
Vladislav Gžešik – Władysław
Grzesiuk
Abdurahman Halilović Ahil
Zdenka Heršak
Savo Ilić
Karol Idžikovski – Karol
Idzikowski
Janina Ipohorska
Jakov Ivandić
Mate Ivandić
Danko Ivšinović
Henrik Jagodžinski – Henryk
Jagodziński
Martin Jakšić
Lidija Jasinjska – Lidia Jasińska
Dražen Jergović
Ivan Jurić
Pavle Pajo Kanižaj
Filip Karačić
Vlado Karakaš
Robert Karpač – Robert
Karpacz
Vladislav Katažinjski –
Władysław Katarzyński
Ivan Katić
Antoni Kepinjski – Antoni
Kępiński
Slavko Kendželić
Ante Kesić
Ivica Kesić
Stefan Kisjalevski – Stefan
Kisielewski
Daniel Kokić

Alfred Aleksander Konar
Leh Konopinjski – Lech
Konopiński
Karol Kord
Eugenijuš Korkoš – Eugeniusz
Korkosz
Miljenka Koštro
Tadeuš Kotarbinjski – Tadeusz
Kotarbiński
Gustav Krklec
Zorica Krznar Blagec
Zdravko Kurnik
Gabriel Laub
Srećko Lazzari
Stanislav Jerži Lec – Stanisław
Jerzy Lec
Ježi Leščinjski – Jerzy
Leszczyński
Aleksandar Lešek Kumor –
Aleksander Leszek Kumor
Agnješka Lisak – Agnieszka
Lisak
Tonka Lovrić
Andžej Majeovski – Andrzej
Majewski
Danica Majnarić
Vjeslav Malicki – Wiesław
Malicki
Tadeuš Jozef Marinjak –
Tadeusz Józef Maryniak
Aldo Matelić
Tomislav Mihanović
Marinko Mijović
Česlav Miloš – Czesław Miłosz
Darko Mrkonjić

Boris Nazanski
Nedjeljko Nedić
Jozo Nikolić
Leslav Novara – Lesław
Nowara
Dominik Boleslav Opolski –
Dominik Bolesław Opolski
Stefan Pacek
Živko Prodanović
Ladislav Radek
Daniel Radočaj
Feliks Rajčak – Feliks Rajczak
Antoni Regulski
Vladimir Rešković Panonski
Tomaš Ribak – Tomasz Rybak
Aldina Ružanek – Aldona
Rózanek
Januš Ros – Janusz Roś
Milan Rupčić
Jagoda Sablić
Zoran Salamunović
Magdalena Samozvanjec –
Magdalena Samozwaniec
Andžej Sapkovski – Andrzej
Sapkowski
Horaci Safrin – Horacy Safrin
Henrik Sjenkjevič – Henryk
Sienkiewicz
Josip Sirovec
Kazimjež Slominjski –
Kazimierz Słomiński
Tomislav Supek
Mječislav Mihal Šargan –
Mieczysław Michał Szargan

Vlođimjež Scíslovski –
Włodzimierz Scisłowski
Nikola Šimić Tonin
Jan Sipkovski –
Janusz Sipkowski
Petar Šrenjavski –
Piotr Szreniawski
Jan Štaudinger – Jan
Sztaudynger
Hugo Štajnhaus – Hugo
Steinhaus
Renata Šuman Fikus – Renata
Szuman–Fikus
Aleksandar Švjetohovski –
Aleksander Świętochowski
Gorkić Taradi
Ante Tičić
Luka Tomić
Zlatko Tomić
Nikola Trgovčić
Slavjan Trocki – Sławian
Trocki
Julijan Tuvim – Julian Tuwim
Rišard Vasilevski – Ryszard
Wasilewski
Jasnuš Vasilkovski – Janusz
Wasylkowski
Jacek Vejroh – Jacek Wejroch
Vojčeh Vjerčoh – Wojciech
Wiercioch
Boguslav Vojnar – Bogusław
Wojnar
Ivica Vrkić
Slavomir Vroblevski –
Sławomir Wróblewski

Đurđa Vukelić Rožić
Miroslav Vukmanić
Frano Vukoja
Aljoša Vuković
Mladen Vuković
Uršula Zibura – Urszula
Zybura
Gžegoż Zjentecki – Grzegorz
Zientecki
Nedo Zuban
Darko Žigrović

BILJEŠKA O PRIREĐIVAČU

Ivo Mijo Andrić rođen je 17. 11. 1948. godine u selu Čanići kod Tuzle. Osnovnu školu pohađao je u Dobrnji, Mramoru i Lipnici, srednju tehničku u Tuzli, a Fakultet političkih nauka i postdiplomski studij na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Radio je u privredi, državnim institucijama i sindikatima u Bosni i Hercegovini te kraće vrijeme u hrvatskom obrazovanju. Od 2004. godine živi i stvara u Zagrebu.

Piše poeziju i prozu za djecu i odrasle, drame, eseje, književne prikaze, aforizme i epigrame. Objavio više od sedamdeset knjiga poezije, proze, književnih prikaza, aforizama i epigrama te nekoliko knjiga s područja zaštite radničkih i ljudskih prava. Zastupljen u više desetaka zajedničkih knjiga, zbornika i antologija u zemlji i inozemstvu. Djela su mu prevedena na engleski, njemački, kineski, bugarski, danski, slovenski, ruski, armenski, češki, slovački, rumunjski, makedonski i arapski jezik. Dobitnik je više nagrada i priznanja za književno stvaralaštvo.

Član je Društva hrvatskih književnika, Društva pisaca Bosne i Hercegovine, Hrvatskog društva književnika za djecu i mlade i Udruge hrvatskih aforista i humorista.

BILJEŠKA O AUTORIMA POGOVORA

Aleksandar Čotrić rođen je 1966. u Loznici. Završio je Pravni fakultet u Beogradu. Poslanik je u Skupštini Republike Srbije. Od 1984. godine objavljuje aforizme, humoreske, priče i pjesme za djecu i odrasle. Aforizmi su mu uvršteni u čitanke u osnovnim školama u Srbiji. Objavio je pedesetak autorskih knjiga, zbornika i antologija. Djela su mu prevedena na dvadeset šest jezika. Uvršten je u brojne antologije i zbornike aforizma u svijetu. Dobitnik je niza međunarodnih nagrada i priznanja za aforističko, satiričko i književno stvaralaštvo.

Andrzej Majewski rođen je 1966. u Wrocławu . Aforist, pisac, fotograf, scenarista, redatelj i skladatelj. Doktorirao je na pravu u Wrocławu, gdje živi i radi. Dobitnik je i laureat brojnih prestižnih međunarodnih književnih nagrada i priznanja za aforizme. Djela su mu prevedena na više od dvadeset jezika.

Mladen Vuković rođen je 1958. u Splitu. Aforist je, humorist, satiričar, pjesnik, prozni pisac, književni kritičar, novinar. Do umirovljenja radio je kao radijski urednik na HRT-u u Splitu, gdje živi i stvara. Objavio je veći broj knjiga poezije, proze, humora i aforizama. Priredio je antologiju aforizma u Hrvatskoj koja je objavljena u Rumunjskoj. Uredio je i recenzirao više desetaka knjiga aforizama, humora, poezije i proze. Predsjednik je Udruge hrvatskih aforista i humorista UHAH.

BILJEŠKA O ILUSTRATORIMA

Frano Cebalo rođen je 1957. u Zrnovu na Korčuli. Bavi se slikarstvom i crta karikature. Do umirovljenja radio je u obrazovanju kao nastavnik likovne kulture. Radove izlagao na samostalnim i skupnim izložbama. Dobitnik je više nagrada i priznanja za likovno stvaralaštvo. Živi i stvara u Korčuli.

Jacek Frackiewicz rođen je 1964. u Sedziejowicama u Poljskoj. Studirao je na Fakultetu umjetnosti na Višoj pedagoškoj školi u Czestochowi, gdje je diplomirao 1997./1998. Bio je poljski ministar kulture i umjetnosti. Radi kao slobodni umjetnik s fokusom na grafički dizajn, slikanje, ilustracije i satiričke crteže. Radove je izlagao na samostalnim izložbama u Njemačkoj, Italiji, Švedskoj, Hrvatskoj, Danskoj, Srbiji, Ukrajini... Dobitnik je više od stotinu priznanja i pohvala u Poljskoj, Brazilu, Hrvatskoj, Rumunjskoj, Kini, Slovačkoj, Siriji, Iranu, Izraelu, Portugalu... Radovi su mu objavljeni u brojnim novinama i časopisima u više zemalja te postavljeni u galerijama i muzejskim izložbama.

Nađan Dumanić rođen je 1962. u Splitu. Piše aforizme, pjesme, eseje, fjabe, sulace, kolumne i šale na splitskoj čakavici. Objavio više knjiga humora, poezije i proze. Zastupljen je u antologijama i zbornicima aforizama i humora. Uz pisanje bavi se crtanjem karikatura, koje objavljuje u tiskanim i elektronskim medijima. Nagrađivan za spisateljsko i crtačko stvaralaštvo.

Mirosław Hajnos rođen je 1957. u Nowa Solu u Poljskoj. Specijalnost su mu geg karikature koje objavljuje u nekoliko domaćih i stranih magazina specijaliziranih za karikaturu i satiru. Dobitnik je nekoliko priznanja i pohvala od 1978. godine do danas u Poljskoj, Azerbajdžanu, Turskoj, Kini, Koreji, Bugarskoj, Italiji, Rumunjskoj, Slovačkoj, Siriji, Sjevernoj Makedoniji, Rusiji, Indiji... Bio je član žirija na nekoliko međunarodnih natječaja karikature. Živi i stvara u gradu Koźuchówu.

Emil Strniša rođen je 1953. u Splitu. Aforist je humorist, satiričar, karikaturist i ilustrator. Radove objavljuje u tiskanim i elektronskim medijima u zemlji i svijetu. Zastupljen je u zbornicima i antologijama, humora i aforizama. Član je Hrvatskog društva karikaturista i UHAH-a. Dobitnik je više nagrada za karikaturu na domaćim i međunarodnim natjecanjima. Izlagao je na samostalnim i zajedničkim izložbama crteža i karikatura.

Sadržaj

UVODNE RIJEČI PRIREĐIVAČA	05
BISERNE MISLI IZ MORA MUDROSTI	10
LECOVO I NAŠE VRIJEME I NEVRIJEME	271
ZASTUPLJENI AUTORI I AUTORICE	281
BILJEŠKA O PRIREĐIVAČU	286
BILJEŠKA O AUTORIMA POGOVORA	291
BILJEŠKA O ILUSTRATORIMA	292
SADRŽAJ	294

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zloupotrebe autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

*Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link *Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja*(download), sljedeći:*

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Ivo Mijo Andrić

ZVIJEZDE NAS GLEDAJU S NEBA

**Zbornik hrvatskih i
poljskih aforista**

Vlastita naklada
Nenad Grbac
Srednjaci 22

Urednik:
Nenad Grbac

Andrić, Ivo Mijo

**ZVIJEZDE NAS
GLEDAJU S NEBA**

Humor i aforizmi

www.digitalne-knjige.com

ISBN 978-953-354-367-3

